

Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2023

Esipuhe

Kuusikko-työssä vertaillaan kuutoskaupunkien (Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku, Tampere ja Oulu) varhaiskasvatusta. Kaupunkien edustajista koostuva asiantuntijaryhmä tuottaa vuosittain tilastollisia raportteja asiakasmääristä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista.

Kuutostyö alkoi vuonna 1994, jolloin Helsinki, Espoo ja Vantaa päättivät alkaa toteuttaa vertailuja sosiaali- ja terveyspalveluista sekä niiden kustannuksista. Turku ja Tampere tulivat mukaan vertailuihin vuonna 1996, minkä jälkeen ryhmä nimettiin Viisikoksi. Vertailu-raportteja alettiin julkaista omassa julkaisusarjassaan vuonna 1999. Kuusikko-yhteistyö alkoi vuonna 2002, kun Oulu liittyi kuudenneksi jäseneksi ryhmään. Kuusikko-työ alkoi varhaiskasvatuksen, toimeentulotuen sekä vanhusten palvelujen vertailulla, mutta ajan myötä mukaan on tullut uusia palvelukokonaisuuksia. Vuoden 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden uudistuksen jälkeen sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämistä vastuu siirtyy hyvinvointialueille. Uudistuksen jälkeen kaupunkien palveluja järjestävänä yksikkönä ja niitä koskevia yhteisiä tietojärjestelmiä ei enää ole. Tämän vuoksi sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluiden vertailu päättyi vuonna 2023.

Raporttien tarkoituksena on palvella ensisijaisesti kuntien päättäjiä, ja ne ovat yksi väline toiminnan ohjaamiseen. Kuusikko-raportit nostavat esiin eroavaisuuksia, jotka vaativat tarkempaa analyysia. Tavoitteena ei ole vertailla esimerkiksi omien ja ostopalvelujen kustannuksia. Omien ja ostopalvelujen tiedonkeruu poikkeaa merkittävästi esimerkiksi asiakasmaksujen, vuokrien, tilaamiseen liittyvien kustannusten ja hallinnon vyörytysten osalta. Kunnan omaa tuotantoa voi verrata toisen kunnan omaan tuotantoon, mutta omien ja ostopalvelujen tiedot eivät ole vertailukelpoisia, koska ne sisältävät eri kustannuseriä.

Kuusikko-raporttien tiedot asiakasmääristä, suoritteista, henkilöstöstä ja kustannuksista on pääasiassa koottu kuntien omista tietojärjestelmistä ja tilinpäätöksistä. Kuusikko-työn keskiössä on työryhmissä tehtävä määrittelytyö, jonka ansiosta kerättävät tiedot saatetaan mahdollisimman vertailukelpoisiksi. Määrittelytyö on välttämätöntä, sillä palvelut poikkeavat kuntien välillä nimikkeiltään ja sisällöiltään, ja ne on organisoitu hallinnollisesti eri tavoin. Lisäksi kunnilla on käytössä toisistaan poikkeavia tietojärjestelmiä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että tieto, joka yhdessä kunnassa saadaan automaattisesti, voi toisessa kunnassa vaatia paljon manuaalista työtä tai sitä ei ole edes mahdollista saada. Määrittelytyössä täytyy huomioida myös kuntien erilaiset kirjaamiskäytännöt. Vertailutyön pitkän historian avulla on kuitenkin saavutettu hyvä taso vertailtavuudessa.

Kuusikko-yhteistyön lisäksi tilastotietoja kuntien sosiaali- ja terveyspalveluista tuotetaan monilla tahoilla, kuten Tilastokeskuksessa, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksessa sekä Suomen Kuntaliitossa. Kuusikko-tiedonkeruun ja raportoinnin erityispiirteet liittyvät yhdessä sovittuihin määritelmiin ja sopimukseen tietosisällöstä, suorite- ja taloustietojen yhdistämiseen yhteen raporttiin, palvelua koskevien tietojen kattavuuteen ja pyrkimykseen tietojen vertailukelpoisuuden yksityiskohtaiseen arviointiin. Lisäksi edellisen vuoden tietoja käsittelevät raportit ilmestyvät yleensä nopeammalla aikataululla kuin valtakunnalliset yhteenvedot.

Kuuden suurimman kaupungin
varhaiskasvatuksen
palvelut ja kustannukset
vuonna 2023

Kuusikko-työryhmän julkaisusarja

2342-1983 (painettu)

2342-1991 (verkkajulkaisu)

Edita Prima Oy 2024, Helsinki

Tekijät		
Varhaiskasvatuksen Kuusikko-työryhmä, koonnut Nora Tanner		
Nimike		
Kuuden suurimman kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ja kustannukset vuonna 2023		
Julkaisija (toimiala tai laitos)	Julkaisu-aika	Sivumäärä, liitteet
Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala Espoon kasvun ja oppimisen toimiala Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimiala Turun kasvatus- ja opetustoimi Tampereen kaupungin sivistyspalvelut Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut	6/2024	45 s. + 68 s. liitteitä
Sarjanimike	Osanumero	
Kuusikko-työryhmän julkaisusarja	1/2024	
ISSN-numero	Kieli	
2342-1983 (painettu) 2342-1991 (verkkójulkaisu)	Suomi	
Tiivistelmä		
<p>Kuutoskaupungeissa oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 109 931 varhaiskasvatuskäistä lasta. Lasten lukumäärä pysyi kuutoskaupungeissa lähes edellisvuoden tasolla. Muun kielisten lasten määrä kasvoi kaikissa kaupungeissa.</p> <p>Kuutoskaupunkien varhaiskasvatuskäisistä lapsista 82,5 prosenttia oli varhaiskasvatuksessa ja kerhotoiminnassa vuonna 2023. Kuutoskaupunkien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 71 570 lasta. Kunnallisessa perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä jatkoi vähenemistään.</p> <p>Kuutoskaupunkien päiväkodeissa oli vuoden 2023 lopussa 15 749 työntekijää, joka oli 7,8 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön (ilman varahenkilöitä) osuus henkilöstöstä oli 86,6 prosenttia.</p> <p>Varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset olivat lähes 1,5 miljardia euroa vuonna 2023. Varhaiskasvatuksen järjestämisen kokonaiskustannukset kasvoivat vuonna 2023 kuutoskaupungeissa 5,3 prosenttia vuoteen 2022 verrattuna. Palveluiden järjestämisen kokonaiskustannusten kehitykseen vaikutti muun muassa palvelutarpeen muutokset, palkankorotukset ja yleinen kustannustason nousu.</p> <p>Kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannukset olivat yhteensä 1,2 miljardia euroa (81 % kokonaiskustannuksista). Kuutoskaupunkien kunnallisissa päiväkodeissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kokonaiskustannukset laskennallista lasta kohden olivat vuoden 2023 lopussa 12 800 euroa. Yleisenä kehityssuuntana kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannuskehityksessä on ollut kaupunkien välisten kustannuserojen kaventuminen.</p>		
Asiasanat		
Kuusikko, kuutoskaupungit, kaupunkivertailu, kustannukset, varhaiskasvatus		
Tiedustelut	Jakelu	
Työryhmän jäsenet, liite 5	www.kuusikkokunnat.fi	

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	11
1.1	Varhaiskasvatuksen muutokset lainsäädännön valossa.....	13
2	VARHAISKASVATUKSEN PALVELUJÄRJESTELMÄ	15
2.1	Varhaiskasvatusikäisten sijoittuminen varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmään.....	15
2.1.1	Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus	18
2.1.2	Esiopetus.....	19
2.1.3	Avoin varhaiskasvatus.....	20
2.2	Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannukset	22
3	KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS	23
3.1	Varhaiskasvatus kunnallisessa päiväkodissa.....	23
3.1.1	Lapset.....	23
3.1.2	Henkilöstö	23
3.1.3	Kustannukset.....	25
3.2	Varhaiskasvatus kunnallisessa perhepäivähoidossa	29
3.3	Lapsen tukeminen varhaiskasvatuksessa	30
4	YKSITYINEN VARHAISKASVATUS	32
4.1	Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteli.....	33
4.2	Yksityisen hoidon tuki.....	33
4.3	Kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus.....	34
5	LASTEN KOTIHOIDON TUKI	35
6	VARHAISKASVATUSIKÄINEN VÄESTÖ KUUTOSKAUPUNGEISSA	37
7	YHTEENVETO	40
	LÄHTEET	44
	Liite 1 Talousanalyysi kuutoskaupunkien kustannusmuutoksista vuonna 2023	46
	Liite 2 Lasten varhaiskasvatuksen määritelmät ja perusteet vuoden 2023 tietojen keruulle.....	48
	Liite 3 Taulukoita ja kuvioita varhaiskasvatuksen palveluista ja kustannuksista.....	55
	Liite 4 Varhaiskasvatuksen toiminta- ja kustannustietoja vuosilta 2019–2023	70
	1A/1 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat), 7-vuotiaat ja koko väestö vuosina 2019–2023 (31.12.).....	70
	JATKUU: 1A/1 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat), 7-vuotiaat ja koko väestö vuosina 2019–2023 (31.12.)	71

1A/2 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat) äidinkielen mukaan vuosina 2019–2023 (31.12.)	72
1B/1 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Helsingissä 31.12.2023	73
1B/2 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Espoossa 31.12.2023	74
1B/3 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Vantaalla 31.12.2023 ¹	75
1B/4 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Turussa 31.12.2023	76
1B/5 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Tampereella 31.12.2023.....	77
1B/6 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Oulussa 31.12.2023	78
1C Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ikäryhmittäin vuosina 2018–2023 ¹	79
JATKUU: 1C Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ikäryhmittäin vuosina 2018–2022 ¹²	80
1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämismuodoin vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.) ¹⁵	81
JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämismuodoin vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.) ⁵	82
JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämismuodoin vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.) ⁵	83
JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämismuodoin vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.)	84
1E Lapset kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatusajan ja tuen tarpeen mukaan vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.) ¹²	85
1F Lapset kotihoidon tuella vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.) ¹	86
JATKUU: 1F Lapset kotihoidon tuella vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.) ¹	87
1G Osallistumisaste kunnan järjestämään ja tukemaan varhaiskasvatukseen ikäryhmittäin vuosina 2019–2023 ¹	88
2A/1 Varhaiskasvatuksen ja kotihoidon tuen kustannukset vuonna 2023	89
2B Varhaiskasvatuksen ja kotihoidon tuen kustannusten tarkastelua vuosina 2023 ja 2022. Vuoden 2022 kustannukset on deflatoitu. ¹	91
2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2019–2023.....	92

JATKUU: 2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2019–2023.....	93
JATKUU: 2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2019–2023.....	94
2C/2 Varhaiskasvatuksen kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2019–2023 ⁶	95
JATKUU: 2C/2 Varhaiskasvatuksen kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2019–2023 ⁵	96
2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2019–2023.....	97
JATKUU: 2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2019–2023.....	98
JATKUU: 2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2019–2023.....	99
2D/2 Varhaiskasvatuksen deflatoidut kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2019–2023 ⁵	100
JATKUU: 2D/2 Varhaiskasvatuksen deflatoidut kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon 2019–2023.....	101
2E Laskennalliset lapset.....	102
3A Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö 31.12.2023.....	103
3B/1 Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2019–2023 (kunnalliset päiväkodit, johtajat ja kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö) ¹	104
JATKUU: 3B/1 Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2019–2023 (kunnalliset päiväkodit, johtajat ja kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö) ¹	105
3B/2 Kunnallisen varhaiskasvatuksen muu henkilöstö vuosina 2019–2023 ¹	106
JATKUU: 3B/2 Kunnallisen varhaiskasvatuksen muu henkilöstö vuosina 2019–2023 ¹³	107
3B/3 Kunnallisessa perhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2019–2023.....	108
JATKUU: 3B/3 Kunnallisessa perhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2019–2023 ¹	109

3B/4 Kunnallisen varhaiskasvatuksen koko henkilöstö vuosina 2019–2023 ¹³	110
Liite 5 Varhaiskasvatuksen asiantuntijatyöryhmän jäsenet	111

KUVIOT

Kuvio 1 Varhaiskasvatusikäisten (10 kk–6 v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin (kunnallinen päiväkotiki ja perhepäivähoito, ostopalveluna hankittu, palvelusetelillä järjestetty ja yksityisen hoidon tuella tuettu varhaiskasvatus) ja kotihoidon tuelle joulukuussa 2023 ²	16
Kuvio 2 Alle 3-vuotiaiden (10kk- 2 v.) osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin vuosina 2019-2023	17
Kuvio 3 Varhaiskasvatusikäisten (10 kk–6 v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kotihoidon tuelle kuutoskaupungeissa vuosina 2008-2023 ¹	17
Kuvio 4 Varhaiskasvatusikäisten (10 kk–6 v) lasten jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan joulukuussa 2023 ¹	18
Kuvio 5 Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevien lasten jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan joulukuussa 2023 ¹	19
Kuvio 6 Eri tehtävien osuudet päiväkotien kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstöstä joulukuussa 2023 ..	24
Kuvio 7 Kunnallisten päiväkotien vuosikustannusten ¹ kehitys lasta kohden vuosina 2013–2023 suhteutettuna kuutoskaupunkien keskiarvoon (vuosi 2013=1) ²	27
Kuvio 8 Asiakasmaksutulojen osuus kunnallisten päiväkotien kustannuksista vuosina 2018-2023	28
Kuvio 9. Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten osuus kaikista kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista vuosina 2021–2023	29
Kuvio 10. Tukea saavien lasten, joilla hallintopäätös ¹ tuen tarpeesta osuus kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista joulukuussa 2023 ¹ Hallintopäätös yleisestä, tehostetusta tai erityisestä tuesta	31
Kuvio 11. Kotihoidontuella olevien lasten osuus varhaiskasvatusikäisistä (10 kk–6 v) lapsista joulukuussa 2021–2023	35
Kuvio 12 Muunkielisten ¹ varhaiskasvatusikäisten (10kk– 6 v) lasten lukumäärä vuosien 2020–2023 lopussa	38
Kuvio 13 Muunkielisten ¹ osuus varhaiskasvatusikäisistä (10kk– 6 v) lapsista vuosien 2013–2023 lopussa	39
Kuvio 14 Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten (10 kk–6 v) lasten osuus koko Suomen varhaiskasvatusikäisistä lapsista vuosina 2007–2023	40

TAULUKOT

Taulukko 1 Kuutoskaupunkien kunnan järjestämässä tai tukemassa varhaiskasvatuksessa olleiden lasten määrä ja osuus varhaiskasvatuksesta vuosina 2019-2023.....	15
Taulukko 2 Alle 3-vuotiaiden (10kk- 2 v.) määrä ja osallistumisaste kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksen palveluihin vuosina 2019-2023.....	16
Taulukko 3. Kunnan järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen osallistuneiden lasten lukumäärä 20.9.2023, osuus 6-vuotiaasta väestöstä sekä esiopetuksen osallistumisasteen muutos vuodesta 2022	20
Taulukko 4 Kunnalliseen kerhotoimintaan osallistuneet lapset ¹ vuonna 2023 sekä muutos vuodesta 2022 ¹	21
Taulukko 5 Varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset sekä kunnallisen kerhotoiminnan ja avoimen varhaiskasvatoiminnan kustannukset vuonna 2023 ja muutos vuodesta 2022	22
Taulukko 6. Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen vuosikustannukset laskennallista lasta (joulukuussa 2023) kohden vuonna 2023.....	25
Taulukko 7. Eri kustannuslajien osuudet kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kokonaiskustannuksista vuonna 2023	26
Taulukko 8 Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen henkilöstökustannukset vuonna 2023 ja kustannusten muutos vuodesta 2022	26
Taulukko 9 Kunnallisen varhaiskasvatuksen tuen muodot ja osuudet (%) tuen saajista joulukuussa 2023	30
Taulukko 10 Lapsia yksityisen hoidon tuella tuetussa, palvelusetelillä järjestetyssä sekä ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2023.....	32
Taulukko 11 Kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksesta (10kk– 6 v) lasten osuus koko Suomen varhaiskasvatuksesta vuosina 2008–2023.....	37
Taulukko 12 Varhaiskasvatuksesta (10kk–6-vuotiaat) ikäryhmittäin 31.12.2023 sekä muutos vuodesta 2022.....	37
Taulukko 13 Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa tai kunnallisessa kerhotoiminnassa olleiden 4–6-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä joulukuussa 2023	41

1 JOHDANTO

Varhaiskasvatuksen kuuden suurimman kaupungin Kuusikko-raportti tuottaa vertailevaa tietoa kuntien palveluista ja niiden kustannuksista. Raportointi sai alkunsa vuonna 1993 pääkaupunkiseudun kaupunkien tietojen vertailulla. Vuonna 1995 mukaan tulivat Turku ja Tampere sekä Oulu vuonna 2002. Raportit syntyvät varhaiskasvatuksen asiantuntijaryhmän tiiviin yhteistyön tuloksena. Elokuusta 2022 eteenpäin työryhmän puheenjohtajana on toiminut Mikko Mäkelä Vantaalta. Tarkemmat tiedot työryhmän kokoonpanosta löytyvät liitteestä 5.

Varhaiskasvatuksen merkitys lapsen elämän ja hyvinvoinnin sekä suomalaisen koulutusjärjestelmän tärkeänä osana on tiedostettu suomalaisessa yhteiskunnassa. Jokaisen lapsen yhdenvertainen oikeus varhaiskasvatukseen kehityksen ja oppimisen tukena on turvattu lainsäädännöllisin uudistuksin ja asemoimalla varhaiskasvatus osaksi Opetus- ja kulttuuriministeriön kokonaiskoulutusjärjestelmää. Varhaiskasvatustilain (540/2018) mukaan varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito. Lain mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatusta, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten osuus on kasvanut viime vuosien aikana. Osallistumisasteen nousun lisäksi on tunnistettu myös se, että lapset tulevat varhaiskasvatukseen entistä nuorempina. Alle 3 -vuotiaiden osuus palveluissa on kasvanut ja aloittamisikä alentunut siten, että 1-2 -vuotiaiden määrä on kasvanut. Tämä lisää koulutetun henkilöstön tarvetta sekä vaikuttaa kustannuksia nostavasti. Esiopetukseen osallistuminen on esiopetusikäisten osalta lähes täysimääräistä, koska esiopetus on velvoittavaa ja maksutonta. Kuntien järjestämän esiopetuksen tilastoissa eivät ole mukana ne esiopetusta järjestävät oppilaitokset, jotka ovat saaneet opetuksen järjestämisluvan valtiolta.

EU:n asettaman varhaiskasvatukseen osallistumisen tavoitearvon (ET 2020 -ohjelma) mukaan päämääränä on, että EU-maissa 95 prosenttia lapsista osallistuisi varhaiskasvatukseen (European Commission 2014). Tavoitearvossa tarkastellaan osallistumista varhaiskasvatukseen neljästä ikävuodesta oppivelvollisuuden alkuun. Kuusikko-raportin tiedonkeruussa on vuoden 2017 raportista lähtien huomioitu kyseinen tavoite ja raportissa kuvataan varhaiskasvatustilain osallistumista EU:n asettamien kriteerien mukaisesti.

Laadukas varhaiskasvatus tarvitsee toteutuakseen osaavan, koulutetun ja hyvinvoivan henkilöstön. Valtakunnallinen varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen uudistus vuoteen 2030 mennessä edellyttää, että varhaiskasvatuksen lakisäätteisestä henkilöstöstä kaksi kolmasosaa on korkeakoulutettuja, joko varhaiskasvatuksen opettajia tai -sosionomeja. Lastenhoitajien määrä vähenee ja osuus henkilöstöstä tulee olemaan noin kolmannes. Varhaiskasvatuksen sosionomitehtävä oli vuonna 2023 käytössä kaikissa kuutoskaupungeissa. Uudistus tulee merkittävästi muuttamaan varhaiskasvatuksen henkilöstön asiantuntijuus- ja osaamiskapasiteettia ja moniammatillista tiimityötä päiväkodeissa. Tämä edellyttää myös varhaiskasvatuksen johtamistyön kehittämistä rakenneuudistuksen näkökulma huomioiden. Henkilöstörakenneuudistus on kunnille erittäin mittava haaste myös henkilöstön saata-

vuusnäkökulmasta. Alan koulutusaloituspaikkoja lisätään jo nyt vuosittain suunnitelmallisesti, mutta lisäys ei tule kattamaan korkeammin koulutettujen tarvetta vuoteen 2030 mennessä. Kuntien haasteeksi jää palvelun tuottaminen uuden henkilöstömitoituksen mukaisesti.

Kuutoskaupungeissa varhaiskasvatuksen henkilöstöpula on näyttäytynyt vakavana ongelmana jo useiden vuosien ajan. Erityisen suuri tämä haaste on pääkaupunkiseudun kaupungeissa. Rekrytoitaessa hakijoita ei ole riittävästi edes vakituisiin tehtäviin. Määräaikaisiin tehtäviin ja lyhyisiin sijaisuuksiin ei ole saatavilla kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä. Alan veto- ja pitovoiman vahvistaminen on tiedostettava vakavana haasteena sekä valtakunnallisessa että kunnallisessa päätöksenteossa, mutta myös kehittämisen merkittävimpänä painopisteenä kuntien kehittämistyössä.

Tässä raportissa tarkastellaan varhaiskasvatuksen palvelujen käyttöä ja kustannuksia lain ohjaamassa viitekehyksessä. Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat kunnallisesta ja kunnan hankkimasta varhaiskasvatuksesta sekä palvelusetelillä järjestetystä ja yksityisen hoidon tuella tuetusta varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatuspalveluihin sisältyy myös esiopetus. Lisäksi avoimeen varhaiskasvatukseen sisältyvä kunnallinen kerhotoiminta on sisällytetty Kuusikko-raportoinnissa samoihin taulukoihin ja kuvioihin vuodesta 2017 eteenpäin.

Varhaiskasvatuksen palveluihin liittyy kerhotoiminnan lisäksi kiinteästi myös muu avoin varhaiskasvatus, johon sisältyy muun muassa leikkipuisto- ja avoin päiväkotitoiminta. Nämä eivät ole mukana raportin taulukoissa ja kuvioissa. Lisäksi raportissa on tietoja myös lasten kotihoidon tuesta.

Varhaiskasvatuksen Kuusikko-raportissa lapsimääränä käytetään perinteisesti vuoden viimeisen päivän poikkileikkaustietoa, mikä mahdollistaa palvelujen käyttäjien suhteuttamisen vastaavan ikäiseen väestöön. Todellisuudessa varhaiskasvatuksen palveluissa ja kotihoidon tuella olevien lasten määrä vaihtelee vuoden aikana kuukausittain.

Raportin liitteessä 1 on Talousanalyysi kuutoskaupunkien kustannusmuutoksista vuonna 2022. Raportissa käytetyt varhaiskasvatuksen määritelmät sekä perusteet tiedonkeruulle ovat liitteessä 2. Liitteessä 3 on raporttitekstiä täydentäviä kuvioita ja taulukoita varhaiskasvatuksen palveluista ja kustannuksista. Liitteessä 4 on tilastotietoa varhaiskasvatuksen toiminnasta, henkilöstöstä ja kustannuksista vuosilta 2018–2023.

Raportin taulukot ja kuvat voi tarvittaessa pyytää saavutettavassa muodossa sähköpostilla: kuusikko@hel.fi

1.1 Varhaiskasvatuksen muutokset lainsäädännön valossa

Varhaiskasvatus on ollut opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuudessa 1.1.2013 alkaen. Lain myötä varhaiskasvatus tuli entistä vahvemmin osaksi kasvatus- ja koulutuspalveluja. Laki määritteli Opetushallituksen varhaiskasvatusta ohjaavaksi asiantuntijavirastoksi.

Lasten päivähoidosta annetun lain (36/1973) nimi muuttui varhaiskasvatuslaiksi 1.8.2015 voimaan tulleella lainmuutoksella (580/2015). Laissa käsite varhaiskasvatus korvasi käsitteen päivähoito ja laissa korostettiin lapsen subjektiivista oikeutta varhaiskasvatukseen. Laissa varhaiskasvatuksella tarkoitettiin lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Lakiin kirjattiin selkeästi varhaiskasvatuksen kattavat tavoitteet. Lain myötä paikallisten ja lapsikohtaisten varhaiskasvatussuunnitelmien laatiminen tuli velvoittavaksi. Myös varhaiskasvatuksen arviointi tuli osaksi Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) toimintaa.

1.8.2016 alkaen lapsen oikeus varhaiskasvatukseen muuttui 20 tunniksi viikossa. Lakimuutoksen myötä lapsella oli oikeus laajempaan varhaiskasvatukseen, mikäli lapsen vanhemmat tai muut huoltajat työskentelivät kokoaikaisesti tai opiskelivat päätoimisesti, toimivat päätoimisesti yrittäjänä tai olivat päätoimisesti omassa työssä. Laajempi oikeus varhaiskasvatukseen oli niin ikään, jos se oli tarpeen lapsen kehityksen, tuen tarpeen tai perheen olosuhteiden takia tai se oli muutoin lapsen edun mukaista. 1.8.2020 alkaen kaikille lapsille palautettiin oikeus laajempaan varhaiskasvatukseen riippumatta huoltajien sosioekonomisesta tilanteesta.

Uudistettu varhaiskasvatuslaki (540/2018) tuli voimaan 1.9.2018. Uusi laki tuo esille aiempaa enemmän lapsen oikeuksia ja lapsen edun ensisijaisuutta. Laissa on tarkennettu monialaisen yhteistyön säännöstä ja tavoitteisiin on kirjattu myös yhdenvertaisuuden edistäminen. Lisäksi uusi laki kokosi yhteen yksityisen varhaiskasvatuksen asiat.

Uudessa laissa nousevat aiempaa enemmän esille myös henkilöstörakenteeseen ja -kelpoisuuteen liittyvät asiat. Laki vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua nostamalla henkilöstön koulutustasoa ja selkiyttämällä tehtävänimikkeitä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2018)

Lisäksi yksi merkittävä uudistus varhaiskasvatuslaissa liittyy varhaiskasvatuksen tietotutannon kehittämiseen. Kansallinen varhaiskasvatuksen tietovaranto Varda kokoaa varhaiskasvatuksen järjestäjiä, henkilöstöä, perhettä ja lasta koskevia tietoja valtakunnallisesti yhteen. Tietovarannon avulla varhaiskasvatuksesta saadaan jatkossa yhteismitallista ja vertailukelpoista tietoa muun muassa viranomaisten käyttöön. Varda on otettu käyttöön vaiheittain 1.1.2019 lähtien. (Opetushallitus, 2019)

Laki kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta (1046/2020) hyväksyttiin eduskunnassa 17.12.2020 ja kokeilu käynnistyi 1.8.2021. Kokeiluun valikoitui otannan perusteella 105 kuntaa, joista 63 kunnassa toteutetaan kaksivuotisen esiopetuksen toimintamallia ja 42 kuntaa toimii verrokkikuntina. Kuutoskaupungeista kaksivuotisessa esiopetuksen kokeilussa olivat mukana Helsinki, Vantaa, Turku ja Oulu. Kokeilu päättyi kunnissa toukokuun 2024 loppuun ja tutkijaryhmän loppuraportti julkaistaan vuonna 2025. Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisesti kokeilun päätyttyä hallitus arvioi kokeilun tulokset ja valmistelee jatkotoimet.

Varhaiskasvatuslakia muutettiin 1.8.2021 alkaen mitoituksesta poikkeamisen osalta (36 §). Lain mukaan henkilöstömitoituksesta poikkeaminen 35 §:ssä tarkoitetusta suhdeluvusta ei ole mahdollista henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. Muutoksen tavoitteena on selkeyttää päiväkodinhenkilöstön mitoituksesta poikkeamisen alaa sekä turvata päiväkodin henkilöstön mitoituksen toteutumista lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus (453/2021) tuli varhaiskasvatuslakiin 1.8.2021 alkaen. Lakiin lisättiin pykälät varhaiskasvatuksen henkilökunnan velvollisuudesta ilmoittaa havaitsemastaan lapsen varhaiskasvatukseen kohdistuvasta epäkohdasta tai ilmeisen epäkohdan uhasta (57 a §) sekä toimenpiteistä ilmoituksen johdosta (57 b §). Uuden pykälän 57 a § mukaan ilmoitus tulee tehdä, jos lapsen varhaiskasvatus ei toteudu varhaiskasvatuslain edellytysten mukaisesti.

Viime vuosina myös varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia on muutettu. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n perusteella. Indeksitarkistukset tehdään kahden vuoden välein. 1.8.2022 alkaen ylin maksu nousi 295 euroon. Sisaruksista perittävää maksua on alennettu vaiheittain niin, että tällä hetkellä toisesta lapsesta perittävä maksu on 40 prosenttia ja seuraavien lasten maksu 20 prosenttia perheen nuorimman lapsen maksusta.

Lisäksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakia (1503/2016) muutettiin 1.3.2023 siten, että asiakasmaksuja alennettiin korottamalla maksujen perusteena olevia tulo- ja tulorajoja 33 prosenttia. Yhä suuremmalle osalle lapsista varhaiskasvatus on muutoksen myötä maksutonta.

Vuoden 2021 lopulla varhaiskasvatuslakiin lisättiin lapsen tukeen liittyviä säädöksiä uuteen 3a lukuun. Ne tulivat voimaan 1.8.2022. Lain perustelujen mukaan varhaiskasvatuksen laadukas tuen toteuttaminen edellyttää, että laki ohjaa tuen toteuttamista aiempaa selkeämmin ja täsmällisemmin. Luvussa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen, annettavasta tuesta ja tuen toteutuksesta sekä tuen tarpeen arvioinnista. Merkittävä muutos on edellytys lapsen tehostetun ja erityisen tuen sekä yleisen tuen avustamis- ja tulkintapalvelujen hallintopäätöksen antamisesta sekä muutoksenhausta. Tuen lakimuutos lisännyt hallinnollista työtä ja kustannuksia. Muutoksen myötä lapsen tulee saada tarvitsemansa tuki myös yksityisessä varhaiskasvatuksessa, mikä osaltaan kasvattaa kunnan kustannuksia.

Osana vanhempainvapaaudistusta perheillä on ollut 1.8.2022 alkaen mahdollisuus jaksottaa vanhempainvapaata siihen asti, kun lapsi täyttää kaksi vuotta. Jos lapsi on aloittanut varhaiskasvatuksen, oikeus samaan vanhempainvapaapaikkaan säilyy, vaikka lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sinä aikana, jona lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa, jos poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa. Lapsi voi aloittaa varhaiskasvatuksen sen kuukauden alusta, jona hän täyttää 9 kuukautta. Vuoden 2023 aikana uudistuksen vaikutukset ovat olleet vähäisiä.

Yksityistä päiväkotitoimintaa koskevaan lainsäädäntö on muuttunut ja lakimuutos tuli voimaan 1.1.2023. Lakimuutoksen myötä yksityistä päiväkotitoimintaa varten täytyy hakea lupa aluehallintovirastosta. Toiminnan luvanvaraisuus saattaa viivästyttää uuden toiminnan käynnistymistä. Muutos on selkeyttänyt kaupunkien työtä palvelun käynnistysvaiheessa.

2 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUJÄRJESTELMÄ

Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat kunnallisesta ja kunnan hankkimasta varhaiskasvatuksesta sekä palvelusetelillä järjestetystä ja yksityisen hoidon tuella tuetusta varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatuspalveluihin sisältyy myös esiopetus. Lisäksi kunnallinen kerhotoiminta on sisällytetty Kuusikko-raportoinnissa samoihin taulukoihin ja kuvioihin vuodesta 2017 eteenpäin.

Varhaiskasvatuksen järjestelmään sisältyy myös lasten kotihoidon tuki ja avoimen varhaiskasvatuksen palveluja, esimerkiksi kerho-, leikkipuisto- ja avoin päiväkotitoiminta. Lasten kotihoidon tuki on vaihtoehto varhaiskasvatuspalveluille, kun perheessä on alle kolmevuotias lapsi. Perhe voi saada kotihoidon tukea perheen lasten ollessa esiopetuksessa tai avoimen varhaiskasvatuksen toiminnassa.

Kunnan tehtävänä on turvata varhaiskasvatuspaikka varhaiskasvatuslain edellyttämän määräjän puitteissa kaikille kunnassa asuville lapsille. Kunta voi ohjata perheitä yksityisen hoidon tuella tuettuun varhaiskasvatukseen tai tarjota palvelusetelin. Lasten vanhemmilla tai muilla huoltajilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä näistä vaihtoehdoista, jolloin kunnan on sijoitettava lapsi määräjassa kunnan järjestämään varhaiskasvatuspaikkaan.

2.1 Varhaiskasvatusikäisten sijoittuminen varhaiskasvatuksen palvelujärjestelmään

Kuutoskaupunkien järjestämässä tai tukemassa varhaiskasvatuksessa oli vuonna 2023 yhteensä 90 544 varhaiskasvatusikäistä lasta. Lasten määrä kasvoi edellisvuodesta 350 lapsella (Taulukko 1).

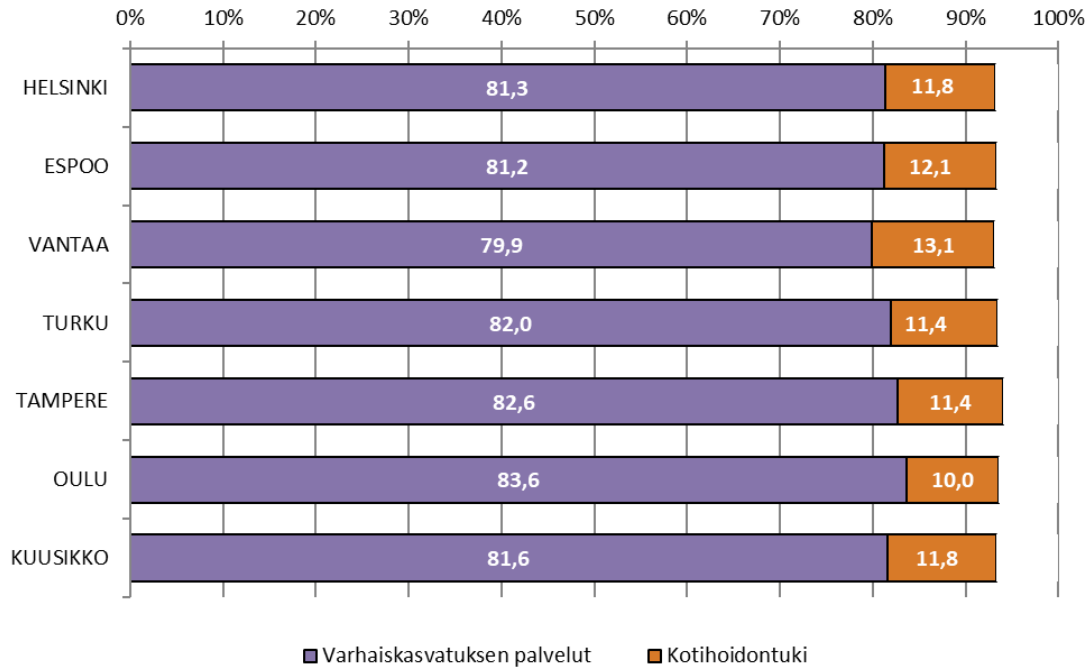
Taulukko 1 Kuutoskaupunkien kunnan järjestämässä tai tukemassa varhaiskasvatuksessa olleiden lasten määrä ja osuus varhaiskasvatusikäisistä vuosina 2019-2023

Varhaiskasvatuspalveluissa olleiden lasten määrä (10kk-6v.)	Määrän muutos	Muutos %	Osuus varhaiskasvatusikäisistä	Muutos %	Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä yhteensä	
2019	92 820	-1 113	-1,2	79,7	0,0	116 480
2020	90 512	-2 308	-2,5	79,8	0,1	113 462
2021	89 738	-774	-0,9	81,1	1,7	110 595
2022	90 194	456	0,5	81,8	0,8	110 316
2023	90 544	350	0,4	82,4	0,7	109 931

Vuoden 2023 lopussa kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista 81,6 prosenttia oli varhaiskasvatuksessa (kerholapset eivät ole osuudessa mukana). Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin vaihteli Vantaan 79,9 prosentista Oulun 83,6 prosenttiin. Lisäksi lapsia oli myös kotihoidon tuen piirissä. (Kuvio 1) Lasten kotihoidon tuesta on tarkempaa tietoa raportin luvussa 6.

Varhaiskasvatuksen palveluiden ja kotihoidon tuen kokonaisuutta tarkasteltaessa kerhotoiminta ei ole mukana tarkastelussa, sillä osa kerholapsista on myös kotihoidon tuella. Avoimeen varhaiskasvatukseen osallistuvia lapsia ei tilastoida varhaiskasvatukseen osallistuviksi lapsiksi.

Kuvio 1 Varhaiskasvatuskäisten (10 kk–6 v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin (kunnallinen päiväkotij ja perhepäivähoito, ostopalveluna hankittu, palvelusetelillä järjestetty ja yksityisen hoidon tuella tuettu varhaiskasvatus) ja kotihoidon tuelle joulukuussa 2023²

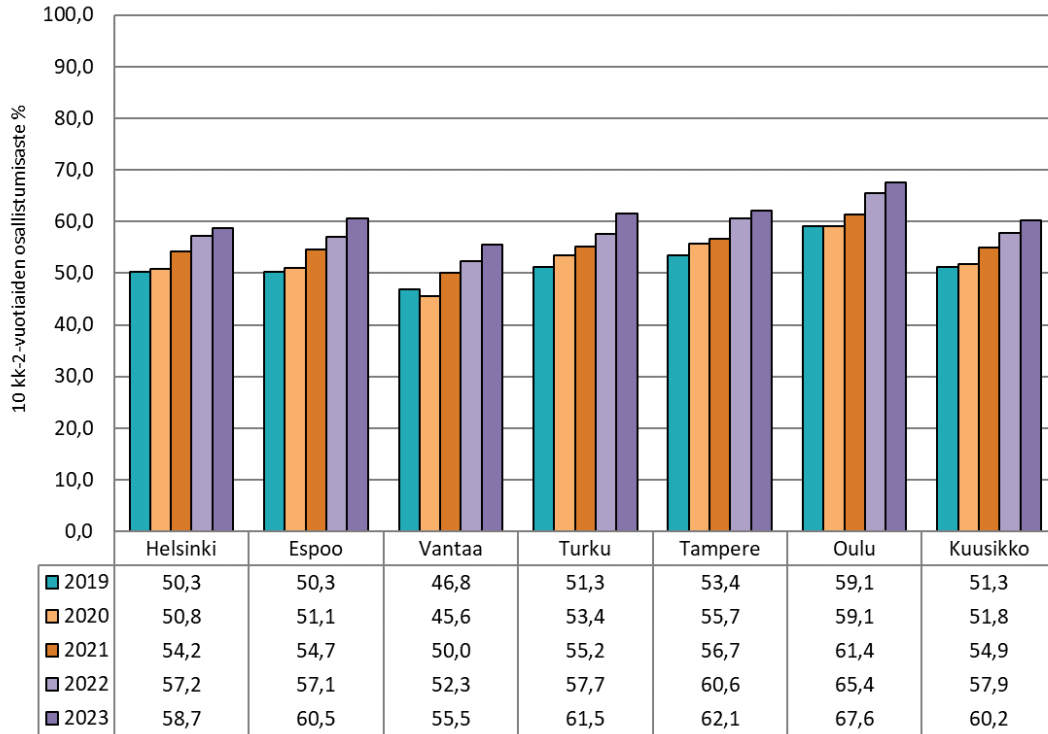
¹ Kerholapset eivät ole mukana tässä tarkastelussa, koska osa kerholapsista on myös kotihoidontuella.

Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten osuus on kasvanut viime vuosien aikana. Vuonna 2023 varhaiskasvatukseen osallistui kuutoskaupungeissa yhteensä 23 652 alle 3 -vuotiasta lasta. Osallistumisasteen nousun lisäksi on tunnistettu myös se, että lapset tulevat varhaiskasvatukseen entistä nuorempina. Alle 3 -vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin on kasvanut kaikissa kuutoskaupungeissa (Kuvio 2). Neljässä vuodessa kuutoskaupunkien alle 3-vuotiaiden osallistumisaste on noussut 9 prosenttia (Taulukko 2).

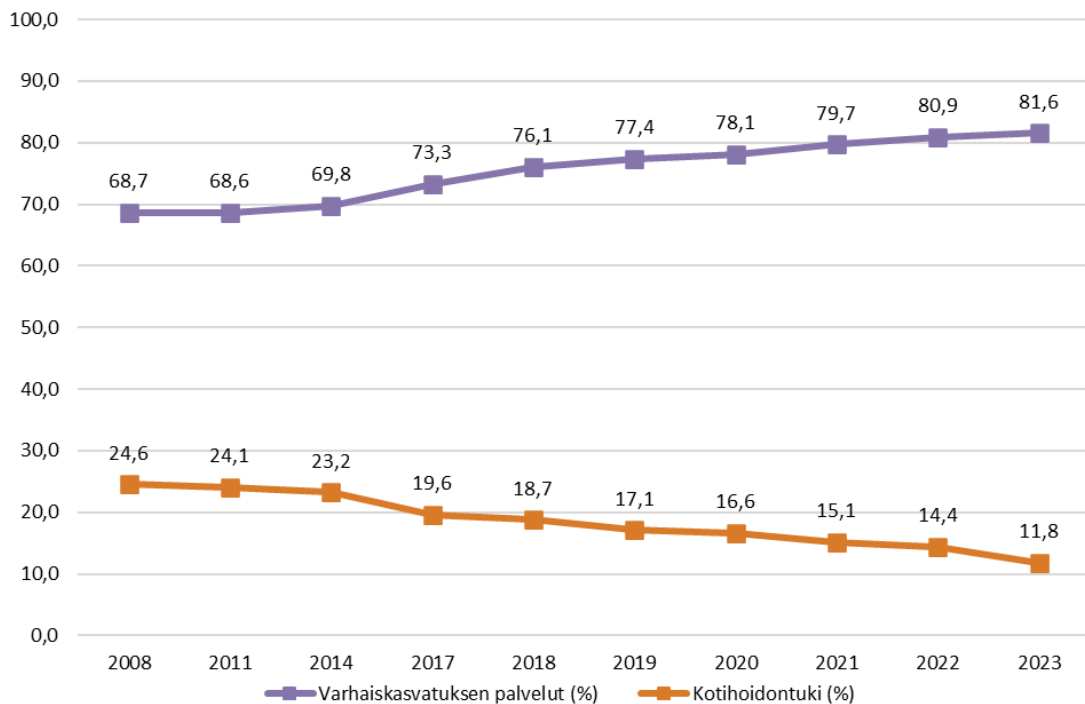
Taulukko 2 Alle 3-vuotiaiden (10kk- 2 v.) määrä ja osallistumisaste kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksen palveluihin vuosina 2019-2023

	Alle 3-vuotiaiden määrä yhteensä	Alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatukseen osallistuneiden määrä	Määrän muutos	Muutos %	Alle 3-vuotiaiden osallistumisaste varhaiskasvatukseen	Muutos %	Alle 3-vuotiaiden osuus palveluissa olevista	Muutos %
2019	38 982	19 985	-246	-1,2	51,3	2,1	21,5	0,0
2020	37 906	19 644	-341	-1,7	51,8	1,1	21,7	0,8
2021	37 768	20 733	1 089	5,5	54,9	5,9	23,1	6,5
2022	39 337	22 339	1 606	7,7	56,8	3,4	25,2	9,2
2023	39 266	23 652	1 313	5,9	60,2	6,1	26,1	3,5

Kuvio 2 Alle 3-vuotiaiden (10kk- 2 v.) osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin vuosina 2019-2023

Kuvio 3 Varhaiskasvatusikäisten (10 kk–6 v) jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kotihoiton tuelle kuutoskaupungeissa vuosina 2008-2023¹

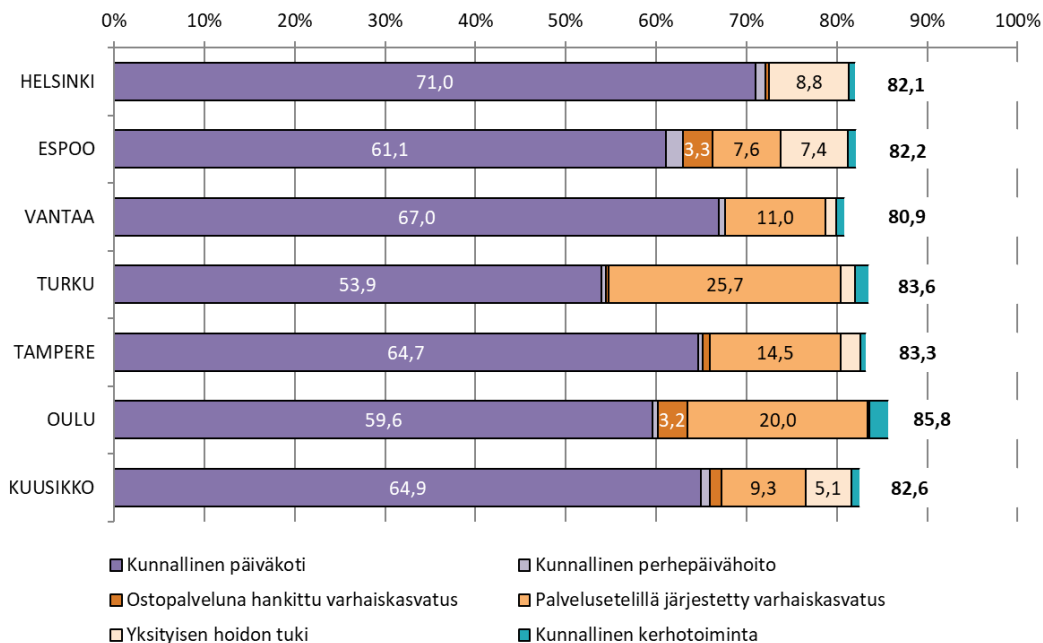
¹ Kerholapset eivät ole mukana tässä tarkastelussa.

Kuviossa 3 on tarkasteltu kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten (10 kk–6 v) lasten jakautumista varhaiskasvatuksen palveluihin ja kotihoidontuella vuodesta 2008 alkaen. Osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin on noussut vuosi vuodelta ja kotihoidon tuella olevien lasten osuus on pienentynyt. Varhaiskasvatusikäisten osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin kuutoskaupungeissa on 15 vuodessa noussut 12,9 prosenttiyksikköä ja kotihoidontuella olevien lasten osuus laskenut 12,8 prosenttiyksikköä.

2.1.1 Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus

Kuviossa 4 on näkyvissä varhaiskasvatusikäisten (10 kk–6 v) lasten jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan. Varhaiskasvatuksen palveluissa ja kerhotoiminnassa oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 82,6 prosenttia kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista. Osuus vaihteli Vantaan 80,9 prosentista Oulun 85,8 prosenttiin.

Kuvio 4 Varhaiskasvatusikäisten (10 kk–6 v) lasten jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan joulukuussa 2023¹

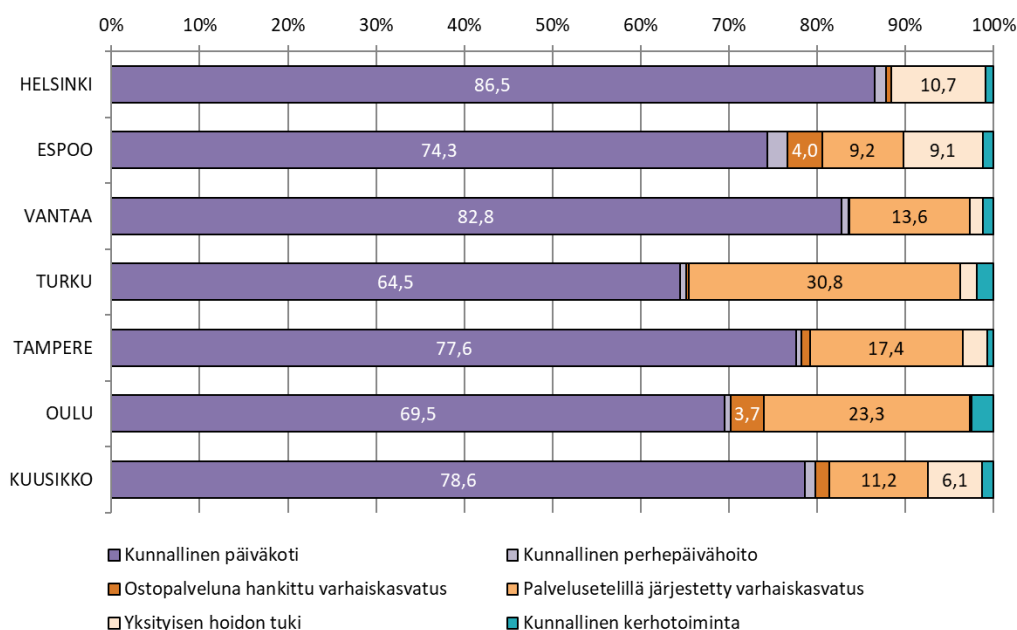
¹ Alle kolmen prosentin osuudet eivät näy lukuina kuviossa. Tarkemmat osuudet liitteessä 3 kuviossa 9a.

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lähes kaksi kolmasosaa (64,9 %) oli varhaiskasvatuksessa kunnallisessa päiväkodissa vuoden 2023 lopussa.

Kuutoskaupunkien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2023 lopussa varhaiskasvatuksessa 71 570 lasta. Lasten määrä kasvoi hieman edellisvuodesta Vantaalla (1,2 prosenttia), Tampereella (1,7 prosenttia) ja Turussa (1,2 prosenttia), pysyi lähes muuttumattomana Helsingissä ja Espoossa ja väheni Oulussa (-2,9 prosenttia). (Liite 4, taulukko 1D)

Kuviossa 5 on näkyvissä varhaiskasvatuksen palveluihin osallistuneiden lasten jakautuminen eri palveluiden kesken. Kuutoskaupungeissa varhaiskasvatuksen palveluihin osallistuneista 78,6 prosenttia oli kunnallisessa päiväkodissa.

Kuvio 5 Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevien lasten jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan joulukuussa 2023¹

¹ Alle kolmen prosentin osuudet eivät näy lukuina kuviossa. Tarkemmat osuudet liitteessä 3 kuviossa 9b.

Kunnallisessa perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä jatkoi vähenemistään. Vuonna 2023 perhepäivähoidossa olevien lasten määrä väheni verrattuna edellisvuoteen kaikissa Espoota lukuun ottamatta kuutoskaupungeissa. Kaupunkien kunnallisessa perhepäivähoidossa oli yhteensä 1 104 lasta. Vuoden 2023 lopussa vain 1,2 prosenttia varhaiskasvatuksen palveluihin osallistuneista oli kunnallisessa perhepäivähoidossa. (Kuvio 5; Liite 4 taulukko 1D)

Espoo ja Oulu erosivat vuonna 2023 muista kuutoskaupungeista korkeammalla ostopalveluna hankitun varhaiskasvatuksen osuudella. Espoossa ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa oli 4,0 prosenttia varhaiskasvatuksen palveluihin osallistuneista lapsista ja Oulussa 3,6 prosenttia. Muissa kuutoskaupungeista osuus oli alle prosentin (Liite 3 kuvio 9a; Liite 4 taulukko 1D)

Palvelusetelillä järjestettiin varhaiskasvatusta vuonna 2023 Helsinkiä lukuun ottamatta kaikissa kuutoskaupungeissa. Palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus varhaiskasvatusikäisistä on kasvanut viime vuosien aikana. Palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa olevien osuus palveluihin osallistuneista vaihteli Espoon 9,2 prosentista Turun 30,8 prosenttiin. (Liite 4 taulukko 1D)

Yksityisen hoidon tuella oli vuoden 2023 lopussa kuutoskaupungeissa 6,1 prosenttia varhaiskasvatukseen osallistuneista lapsista. Helsingissä (10,7 %) ja Espoossa (9,1 %) yksityisen hoidon tuen osuus oli kuutoskaupungeista korkein. Muissa kaupungeissa osuus jäi alle kolmen prosentin. (Liite 4 taulukko 1D)

2.1.2 Esiopetus

Esiopetus on ollut velvoittavaa vuoden 2015 alusta alkaen. Osallistuminen kunnan järjestämään esiopetukseen ei ole pakollista, mutta lain mukaan oppivelvollisuuden alkamista edel-

tävänä vuotena lapsen on osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Esiopetuksen järjestämislupa on myös osalla yksityisistä oppilaitoksista, joita on etenkin pääkaupunkiseudulla. Näissä toimipai-koissa esiopetuksessa olevat lapset eivät ole mukana kuutoskaupunkien esiopetuksen lap-simäärissä ja se vaikuttaa kaupunkien esiopetukseen osallistuneiden lasten tällä raportilla esitettyyn osallistumisasteeseen.

Kuutoskaupungeissa oli vuoden 2023 syksyllä 17 290 esiopetukseen osallistuvaa lasta. Esiopetukseen osallistuneiden lasten osuus vastaavan ikäisestä väestöstä vaihteli Turun 90,3 prosentista Oulun 99,8 prosenttiin. Luvut sisältävät myös perusopetukseen valmistavan opetuksen.

Taulukko 3. Kunnan järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen osallistuneiden lasten luku-määrä 20.9.2023, osuus 6-vuotiaasta väestöstä sekä esiopetuksen osallistumisasteen muu-tos vuodesta 2022

	<i>Esiopetukseen osallistuneiden lasten osuus (%)</i>		<i>Esiopetukseen osallistuneiden lasten osuus (%)</i>		<i>Muutos (%-yksikköä)</i>
	<i>6-vuotiaiden ikäluokasta</i>	<i>6-vuotiaiden ikäluokasta</i>	<i>6-vuotiaiden ikäluokasta</i>	<i>6-vuotiaiden ikäluokasta</i>	<i>v. 2022-2023</i>
	<i>vuonna 2023</i>	<i>vuonna 2023</i>	<i>vuonna 2022</i>	<i>vuonna 2022</i>	
Helsinki	5 812	93,4	5 989	94,3	-0,9
Espoo	3 370	93,8	3 490	95,5	-1,6
Vantaa	2 594	97,9	2 523	94,5	3,4
Turku	1 447	90,3	1 626	99,1	-8,8
Tampere	1 960	97,1	2 028	98,0	-0,9
Oulu	2 107	99,8	2 209	99,1	0,8
Kuusikko	17 290	95,0	17 865	96,0	-0,9

Esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen osallistui 96 prosenttia esiopetukseen osal-listuneista lapsista. Osuus vaihteli Espoon 90,5 prosentista Helsingin 99,0 prosenttiin. (Liite 3, taulukko 28; Liite 4 taulukot 1B/1–6)

2.1.3 Avoin varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palvelujen ja kotihoidon tuen lisäksi kuutoskaupungeissa on tarjolla avointa varhaiskasvatusta, esimerkiksi kerhotoiminta sekä asukas- ja leikkipuistot. Helsingin leikkipuistoissa järjestetään iltapäivisin perusopetuslain mukaista iltapäivätoimintaa.

Kunnallista kerhotoimintaa on tarjolla kaikissa kuutoskaupungeissa. Avointa varhaiskasva-tusta jouduttiin osassa kaupungeissa vähentämään tilapäisesti päiväkotien henkilöstön saa-tavuuteen liittyvien haasteiden takia. Kunnallinen kerhotoiminta on säännöllistä ryhmä-muotoista varhaiskasvatusta ensisijaisesti kotona oleville 2–5-vuotiaille lapsille. Osassa kuntia järjestetään myös muuta avointa kerhotoimintaa esimerkiksi perhekerhotoimintaa. Avoin varhaiskasvatus on maksutonta kaikissa kuutoskaupungeissa. Lasten kotihoidon tu-ella olevat lapset voivat osallistua kerhotoimintaan.

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä (10 kk–6 v) kunnalliseen kerhotoimintaan osallistui vuoden 2023 lopussa 1 159 lasta, mikä oli 1,3 prosenttia varhaiskasvatusikäisistä

(Taulukko 4). Kaupunkien välillä ei juurikaan ollut eroja osallistuneiden osuudessa varhaiskasvatusikäisistä. Suhteellisesti eniten kerhotoimintaan osallistui lapsia Oulussa, yhteensä 2,1 prosenttia varhaiskasvatusikäisistä. Kerhotoimintaan osallistuneiden lasten lukumäärä laski edellisvuodesta kaikissa muissa kuutoskaupungeista paitsi Turussa, jossa osallistuneiden lasten lukumäärä kasvoi (+82 lasta). (Liite 4, taulukko 1D) Lukuja tarkasteltaessa on huomioitava, että kerhotoiminnan osallistumismäärissä on kuukausittaista vaihtelua.

Taulukko 4 Kunnalliseen kerhotoimintaan osallistuneet lapset¹ vuonna 2023 sekä muutos vuodesta 2022¹

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Osuus (%) 10kk-6-vuotiaista lapsista
Helsinki	280	-20	-6,7	0,7
Espoo	208	-2	-1,0	1,0
Vantaa	158	.	.	1,0
Turku ²	159	82	106,5	1,6
Tampere	80	-1	-1,2	0,6
Oulu	274	-20	-6,8	2,1
Kuusikko	1 159	.	.	1,3

¹ Vantaa: vuoden 2022 tietoja ei ole saatavilla järjestelmävaihdoksen vuoksi.

² Ohjatussa leikkipuistotoiminnassa mukana olleet lapset eivät sisälly kerholasten lukumääriin.

2.2 Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannukset

Varhaiskasvatuksen kokonaiskustannukset koostuvat kuntien varhaiskasvatustoiminnan järjestämiseen kohdistamista kustannuksista. Kunnallisen varhaiskasvatuksen palvelujen kokonaiskustannukset sisältävät pääasiassa kaupunkien tilinpäätösten mukaiset bruttokustannukset ilman yleishallinnon vyörytyseriä.

Yksityisestä varhaiskasvatuksesta kustannuksissa on mukana kunnan palveluntuottajille maksamat tuet (yksityisen hoidon tuki, palveluseteli ja kuntalisät), ostopalvelusopimusten mukaiset maksut sekä kaupungissa yksityisen hallinnointiin kohdistuvat kustannukset. Asiakkaiden palveluntuottajille maksamia maksuja ei ole mahdollista sisällyttää yksityisten palveluntuottajien kustannuksiin, sillä niiden euromäärä ei ole kunnilla tiedossa. Kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen kustannukset eivät ole edellä mainittujen eroavuuk-sien takia vertailukelpoisia.

Varhaiskasvatusjärjestelmän kustannuksiin sisältyy myös lastenhoidon tuen kustannukset. Avoimen varhaiskasvatuksen kustannukset eivät sisälly varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannuksiin. Tarkempaa tietoa kustannusten koontiperusteista on liitteessä 2.

Taulukkoon 5 on koottu varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset vuonna 2023 ja niiden muutos edellisestä vuodesta. Vuonna 2023 kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksen palvelujen kokonaiskustannukset olivat yhteensä yli 1,4 miljardia euroa.

Avoimen varhaiskasvatuksen kustannukset olivat kuutoskaupungeissa yhteensä 21,6 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatusjärjestelmän ja muun varhaiskasvatuksen kokonaisuudesta avoimen varhaiskasvatuksen kustannukset muodostivat 1,4 prosenttia.

Taulukko 5 Varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannukset sekä kunnallisen kerhotoiminnan ja avoimen varhaiskasvatustoiminnan kustannukset vuonna 2023 ja muutos vuodesta 2022

	Varhaiskasvatusjärjestelmä			Avoin varhaiskasvatus ja kunnallinen kerhotoiminta		
	Kustannukset (€)	Muutos (%)	Muutos (%) defl. ¹	Kustannukset (€)	Muutos (%)	Muutos (%) defl. ¹
Helsinki ²	500 894 801	8,1	3,1	11 506 197	-1,4	-5,9
Espoo ²	284 663 221	9,3	4,2	4 465 752	5,2	0,3
Vantaa	212 869 212	11,9	6,7	2 349 105	4,4	-0,4
Turku	136 242 097	13,2	7,9	1 421 691	-3,8	-8,2
Tampere	165 536 759	13,0	7,8	795 874	-11,1	-15,3
Oulu	174 146 150	12,9	7,6	1 036 152	-12,4	-16,5
Kuusikko	1 474 352 240	10,4	5,3	21 574 770	-0,6	-5,3

¹ Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2024

² Helsingin ja Espoon avoimen varhaiskasvatuksen kustannuksissa on mukana myös koululaisten kustannuksia.

3 KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS

3.1 Varhaiskasvatus kunnallisessa päiväkodissa

3.1.1 Lapset

Kuutoskaupunkien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 71 570 lasta. Lasten määrä kasvoi edellisvuodesta Vantaalla 1,8 prosenttia (+184 lasta), Tampereella 1,7 prosenttia (+138 lasta) ja Turussa 1,2 prosenttia (+61 lasta). Helsingissä ja Espoossa lasten määrä pysyi lähes edellisvuoden tasolla nousten Espoossa 0,7 prosenttia (+92) ja Helsingissä 0,4 prosenttia (+112). Oulussa kunnallisessa päiväkodissa olleiden lasten määrä väheni edellisvuodesta 2,9 (-224 lasta). Hieman alle joka neljäs kunnallisissa päiväkodeissa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista oli alle 3-vuotias vuonna 2023. (Liite 3, kuviot 13 ja 14; Liite 4, taulukko 1D)

Ilta- ja ympärivuorokautinen varhaiskasvatus järjestetään pääosin kunnallisissa päiväkodeissa. Kuutoskaupunkien kunnallisissa päiväkodeissa oli vuoden 2023 lopussa 2 128 ilta- ja/tai ympärivuorokautista varhaiskasvatusta tarvitsevaa lasta. Lasten määrä laski edellisvuodesta Helsingissä, Espoossa ja Turussa. Tampereella ja Oulussa lasten määrä kasvoi edellisvuodesta. Suhteellisesti eniten lasten määrä laski Espoossa (-9,7 prosenttia) ja kasvoi Oulussa (+23,3 prosenttia). (Liite 3, taulukko 22; Liite 4, taulukko 1E)

3.1.2 Henkilöstö

Kuutoskaupungeissa valmistaudutaan vuonna 2030 voimaan tulevaan henkilöstörakenteen muutokseen. 1.1.2030 alkaen päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, ja näistä vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviä muutetaan kuutoskaupungeissa vähitellen varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin tehtäväksi. Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävä on otettu käyttöön kuutoskaupungeissa eri aikoihin. Vuoden 2023 aikana sosionomin tehtävä oli käytössä kaikissa kuutoskaupungeissa. Henkilöstörakenteen muutos on merkittävä ja sen tavoitteena on kasvattaa pedagogista ja palveluohjauksellista osaamista.

Henkilöstöressurssin saatavuuspainetta kasvattaa kuutoskaupungeissa myös suuret eläköitymismäärät, lasten määrän kasvu sekä varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nousu. Yhteisvaikutukseltaan henkilöstörakennemuutos, alan veto- ja pitovoimaasteet sekä suuret eläköitymispoistumat aiheuttavat kunnille merkittäviä haasteita toteuttaa varhaiskasvatusta asetettujen mitoitustarpeiden mukaisesti. Kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksen korkeakoulutettuja osaajia tarvitaan kaupunkien laskelmien mukaan noin 8 000 vuoteen 2032 mennessä. Tällä hetkellä kuutoskaupungeista puuttuu yli 2 500 korkeakoulutettua varhaiskasvatuksen työntekijää. Koulutetun henkilöstön saatavuudessa on myös paljon alueellisia eroja, ja toimintaympäristöltään haastaville alueille on vaikeampi saada kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä.

Kaupungit ovat toteuttaneet paljon erilaisia veto- ja pitovoimaan vaikuttavia saatavuustoimenpiteitä. Näitä ovat mm. työhyvinvoinnin edistäminen, johtamisen tukeminen ja erilaiset johtajuusmallit, palkkauksen ja palkitsemisen kehittäminen, erilaiset työsuhte-edut, kuten liikunta- ja kulttuurisetelit, laadukas täydennyskoulutustarjonta, avustavan henkilöstön ja

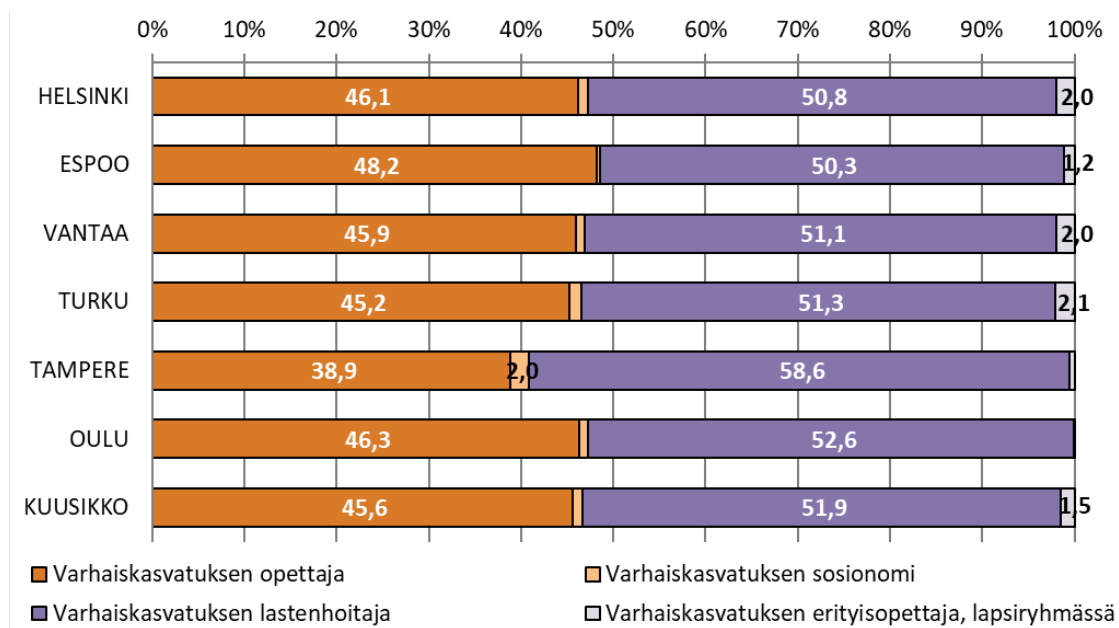
varahenkilöiden lisääminen, joustavien ura- ja opintopolkujen tukeminen sekä rekrytoinnin ja alan vetovoiman parantaminen. Näillä toimenpiteillä ei kuitenkaan ratkaista alan henkilöstöongelmaa, ellei alan koulutusmääriä lisätä merkittävästi.

Kuutoskaupunkien päiväkodeissa oli vuoden 2023 lopussa 15 749 työntekijää. Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön (ilman varahenkilöitä) osuus henkilöstöstä oli 86,6 prosenttia. (Liite 4, taulukot 3B/1 ja 3B/2)

Varahenkilöt eivät ole mukana kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön kokonaismäärässä. Tätä henkilöstöä käytetään korvaamaan vakituisen henkilöstön poissaoloja. Vara- ja resurssihenkilöiden lukumäärät on esitetty liitteen 4 taulukossa 3A. Sijaistarpeet hoidetaan oman varahenkilöstön voimin, ulkopuolisilla sijaisilla, henkilöstövuokrauksena tai näiden yhdistelmänä.

Kuviossa 7. on tarkasteltu eri tehtävien osuutta kuutoskaupunkien kunnallisten päiväkotien kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön tehtävistä joulukuussa 2023. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajien vakanssien osuus kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstöstä oli 51,9 prosenttia ja varhaiskasvatuksen opettajien vakanssien osuus 45,9 prosenttia.

Kuvio 6 Eri tehtävien osuudet päiväkotien kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstöstä joulukuussa 2023

Kuutoskaupungeissa päiväkotien puhtaustalvet (siivous- ja tekstiilihuolto) ja ateriapalvelut ostetaan pääosin kaupungin omalta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Puhtaustalvetuista vastaava henkilöstö on Turussa lähes kokonaan varhaiskasvatuksen henkilöstöstä. Espoossa varhaiskasvatuksen henkilöstössä on laitosapulaisia, jotka huolehtivat osasta pienten päiväkotien ateriapalvelujen tehtävistä. Helsingissä puhtaustalvet (siivous- ja tekstiilihuolto) ja ateriapalvelut ostetaan pääosin kaupungin omalta tai ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Edellä mainittujen erilaisten toteutustapojen takia päiväkotien muuta henkilöstä ei ole mahdollista vertailla. Liitteen 4 taulukoissa 3A ja 3B/1–2 on eritelty päiväkotien henkilöstöä tarkemmin.

3.1.3 Kustannukset

Tässä luvussa tarkastellaan kunnallisissa päiväkodeissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannuksia tarkemmalla tasolla. Kustannusten jakajana käytetään laskennallisten lasten määrää, joka on kuvattu liitteessä 2 sivulla 52. Tällä menettelyllä kunnallisten päiväkotien yksikkökustannukset saadaan vertailukelpoisemmiksi.

Kokonaiskustannukset laskennallista lasta kohden olivat vuoden 2023 lopussa keskimäärin 12 691 euroa. Kustannukset laskennallista lasta kohden vaihtelivat Tampereen 12 726 eurosta Turun 13 470 euroon. Kustannukset nousivat edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa. (Taulukko 6; Liite 4, taulukko 2C/2)

Kunnallisten päiväkotien kustannusrakenne vaihtelee muun muassa tukipalvelujen erilaisen järjestämistapojen takia. Henkilöstökustannuksiin sisältyvät päiväkotien henkilöstökustannukset. Päiväkotien osuus varhaiskasvatuksen yhteisistä henkilöstökustannuksista (varhaiskasvatuksen johto- ja hallintohenkilöstö) sisältyy kohtaan ”muut kustannukset”. Taulukossa 6. on eritelty vuosikustannuksia laskennallista lasta kohden ja taulukossa 7. eri kustannuslajien osuuksia kunnallisten päiväkotien kokonaiskustannuksista.

Taulukko 6. Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen vuosikustannukset laskennallista lasta (joulukuussa 2023) kohden vuonna 2023

Euroa/laskennallinen lapsi	Helsinki	Espoo ²	Vantaa	Turku ³	Tampere	Oulu	Kuusikko
Yhteensä	12 442	12 885	12 900	13 470	12 394	12 726	12 691
Henkilöstökustannukset, josta	8 034	8 278	8 472	10 011	8 291	8 660	8 385
Varahenkilöstö (vakinaiset ja määräaikaiset)	36	276	4	359	255	346	156
Avustava henkilökunta (kunnan oma)	189	123	70	359	369	576	237
Vuokratyö, josta	774	871	1 429	477	10	0	698
avustajat	0	12	402	0	10	0	64
sijaiset ja varahenkilöstö	774	859	1 027	477	0	0	634
Muut palkkakustannukset (ilman sivukuluja)	5 665	5 795	5 656	7 172	5 998	6 187	5 890
Henkilöstösivukulut	1 370	1 212	1 314	1 645	1 658	1 551	1 405
josta KUEL -maksut	1 213	1 066	1 185	1 660	1 533	1 440	1 275
Tilakustannukset	2 524	2 682	2 627	2 127	2 018	2 107	2 436
Tukipalvelut	1 562	1 614	1 440	885	1 599	1 398	1 490
Ateriapalvelut	1 153	1 331	1 024	827	1 232	1 065	1 141
Puhtauspalvelut (siivous- ja tekstiilihuolto)	410	285	417	72	386	318	352
Muut kustannukset¹	322	312	361	447	487	561	380

¹ ICT-kustannukset eivät ole mukana tämän taulukon kustannuksissa. Kuntien ICT-kustannukset löytyvät erillisinä liitteen 3 taulukosta 17. Liitteen 4 taulukkojen 2C/1-2 ja 2D/1-2 kustannukset sisältävät myös ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä ne tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

² Järjestelmävaihdoksesta johtuen Espoon varahenkilöstön ja avustavan henkilöstön kustannuksia ei ole saatu täysimääräisesti eritellyksi. Sisältyvät kuitenkin kokonaishenkilöstökustannuksiin.

³ Turussa laitoshuollonhenkilöstö on varhaiskasvatuksen henkilöstöä. Muissa kaupungeissa ks. kustannukset tukipalveluissa

Taulukko 7. Eri kustannuslajien osuudet kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kokonaiskustannuksista vuonna 2023

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset yhteensä (1 000€), josta ^{1 2}	432 330	214 094	177 532	91 359	130 247	130 352	1 175 914
henkilöstökustannukset (%)	64,3	63,7	65,7	73,7	65,6	66,6	65,5
tilakustannukset (%)	20,2	20,6	20,4	15,7	16,0	16,2	19,0
tukipalveluiden kustannukset (%)	12,5	12,4	11,2	6,5	12,7	10,7	11,6
muut kustannukset (%)	1,0	1,6	1,3	1,4	2,7	2,7	1,6
varhaiskasvatuksen yhteiset menot (%)	2,0	1,6	1,5	2,7	3,0	3,8	2,2
Asiakasmaksutulojen osuus kustannuksista (%)	7,5	8,5	5,5	4,0	6,0	5,4	6,7

¹ Luvut pyöristetty tuhansien eurojen tarkkuudelle.

² Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

Henkilöstökulut ovat suurin päiväkodeissa järjestetyn varhaiskasvatuksen menoerä. Vuonna 2023 keskimäärin 65,5 prosenttia kuutoskaupunkien kokonaiskustannuksista oli henkilöstökustannuksia. Taulukossa 8 on nähtävillä vuoden 2023 henkilöstökustannukset kuutoskaupungeissa sekä muutos edellisvuodesta. Henkilöstökulut laskennallista lasta kohden vaihtelivat kuutoskaupungeissa Helsingin 8 034 eurosta Turun 10 011 euroon. Turun osalta eroa selittää se, että laitoshuollonhenkilöstö on varhaiskasvatuksen henkilöstöä, kun muissa kuutoskaupungeissa tukipalvelut ostetaan muulta palveluntuottajalta.

Taulukko 8 Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen henkilöstökustannukset vuonna 2023 ja kustannusten muutos vuodesta 2022

Kunnallisessa päiväkodissa järjestetyn varhaiskasvatuksen henkilöstökustannukset vuonna 2023 ja kustannusten muutos vuodesta 2022		
	Henkilöstökustannukset (€)	Muutos 2022-2023 (%)
Helsinki	277 820 363	3,0
Espoo	136 342 475	6,0
Vantaa	116 589 732	9,3
Turku	67 327 814	11,4
Tampere	85 477 726	8,6
Oulu	86 791 011	8,8
Kuusikko	770 349 122	6,4

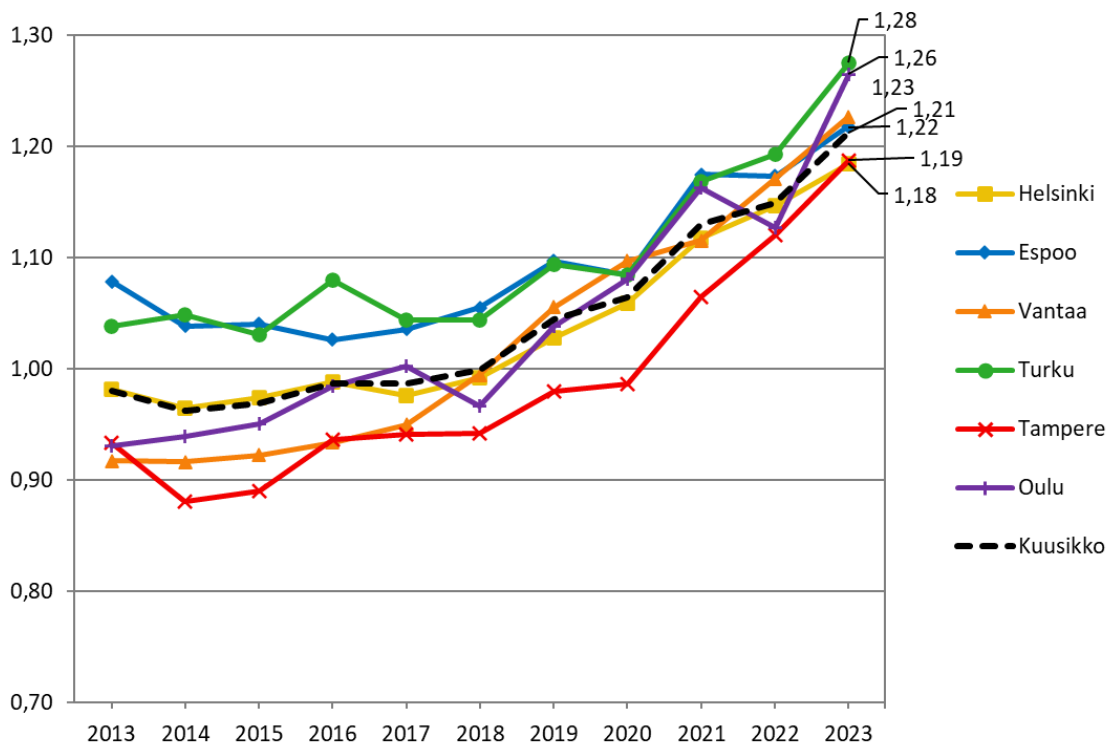
Henkilöstökustannuksista on eritelty varahenkilöstön, avustavan henkilöstön kustannukset, vuokratyö sekä henkilöstösivukulut. Kuutoskaupunkien henkilöstösivukuluista 92,3 prosenttia muodostui kunnallisten eläkkeiden rahoituksesta. Kuntien eläkekertymä on erilainen, joten myös eläkemenoperusteisen maksun suuruus vaihtelee kunnittain. Varhaiskasvatustoiminnalla ei ole mahdollista vaikuttaa maksujen suuruuteen. Pitkät työurat samalla työnantajalla ja eläkkeellä olevien ihmisten suuri määrä lisäävät maksettavan eläkkeen määrää. Kunnallisten päiväkotien henkilöstön eläkemaksut suhteutettuna palkkakustannuksiin olivat Helsingissä 23,3 prosenttia, Tampereella 22,0 prosenttia, Vantaalla 20,7 prosenttia, Oulussa 20,6 prosenttia, Turussa 20,2 prosenttia ja Espoossa 17,8 prosenttia.

Tilakustannusten osuus kunnallisten päiväkotien kustannuksista vaihteli Turun 15,7 prosentista Espoon 20,6 prosenttiin. Tilakustannuksista suurin osa on sisäisiä vuokria kunnan toimitiloja hallinnoivalle yksikölle. Tilakustannuksiin vaikuttavat muun muassa päiväkotie-

hin sijoitettavien lasten lukumäärä, vuokran määritys, neliöhinta lasta kohden, tehdyt peruskorjaukset ja uudet tilat. Tukipalvelujen eli ateria- ja puhtauspalvelujen kulujen osuus päiväkotien kokonaiskustannuksista vaihteli Turun 6,5 prosentista Tampereen 12,9 prosenttiin.

Kunnallisten päiväkotien kustannusten kehityssuuntana on ollut kaupunkien välisten kustannuserojen kaventuminen. Yhtenä selittävänä tekijänä on ollut palvelutarpeen ja kustannusten kasvu. Tämän lisäksi myös lainsäädännön tiukentuminen on vaikuttanut kuutoskaupunkien palvelujen ja palvelun tuottamistapojen yhdenmukaistumiseen.

Kuvio 7 Kunnallisten päiväkotien vuosikustannusten¹ kehitys lasta kohden vuosina 2013–2023 suhteutettuna kuutoskaupunkien keskiarvoon (vuosi 2013=1)²

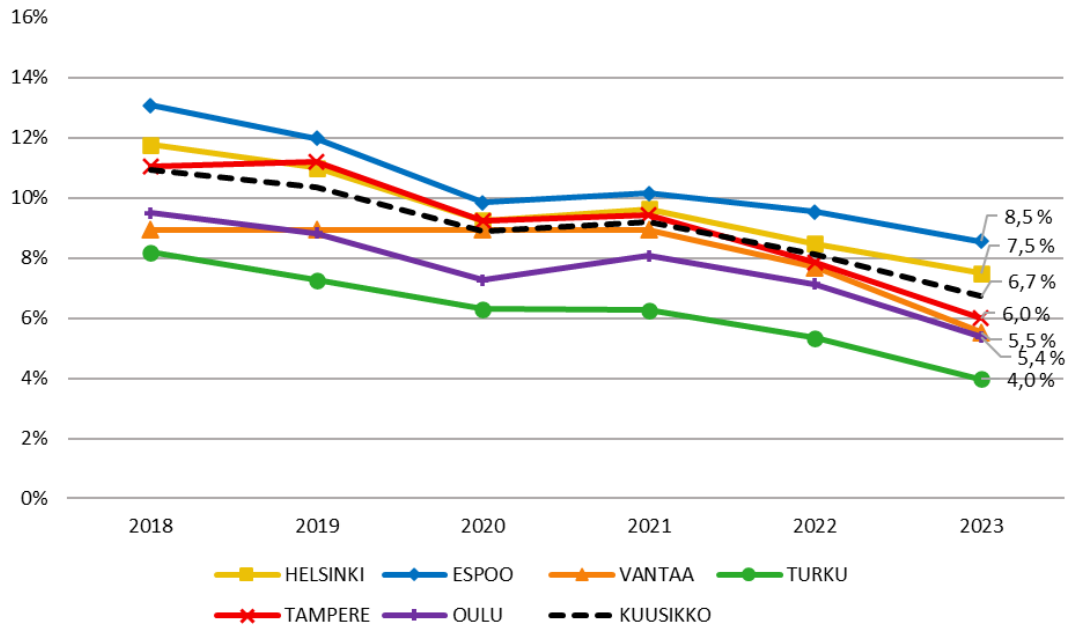

¹ Kustannukset deflatoitu, julkisten menojen hintaindeksi opetus- ja kulttuuritoimelle, Tilastokeskus 2/2024

Kuviossa 7 on kuvattu kunnallisten päiväkotien deflatoitujen vuosikustannusten kehitystä laskennallista lasta kohden vuodesta 2013 vuoteen 2023. Viimeisen kymmenen vuoden aikana erot kuutoskaupunkien kustannuksissa laskennallista lasta kohden ovat kaventuneet.

Kuutoskaupungit saivat asiakasmaksutuloja vuonna 2023 yhteensä 78,9 miljoonaa euroa kunnallisessa päiväkodissa järjestämästään varhaiskasvatuksesta. Edellisvuoteen verrattuna kuutoskaupunkien asiakasmaksutulot laskivat 8,2 prosenttia (-7,0 milj. €). (Liite 4, taulukko 2A) Asiakasmaksutulot olivat vuonna 2023 6,7 prosenttia kunnallisten päiväkotien kokonaiskustannuksista (Kuvio 8). Asiakasmaksuperusteiden lakimuutokset ovat vähentäneet asiakasmaksutuloja.

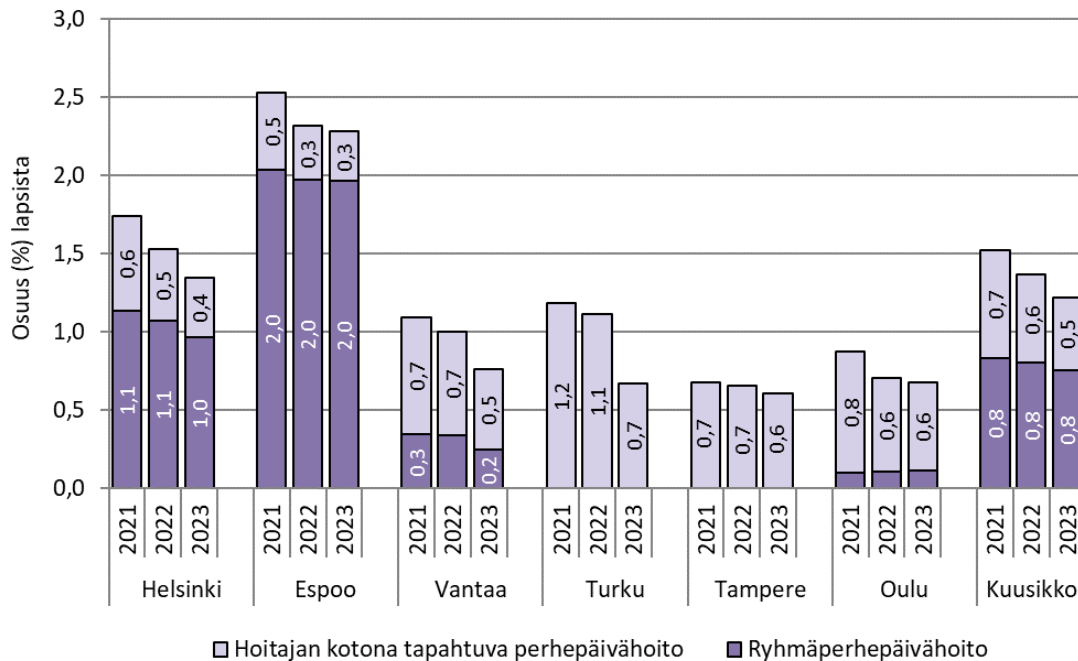
Kuvio 8 Asiakasmaksutulojen osuus kunnallisten päiväkotien kustannuksista vuosina 2018-2023

3.2 Varhaiskasvatus kunnallisessa perhepäivähoidossa

Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten määrä on vähentynyt viime vuosina tasaisesti. Kuutoskaupunkien kunnallisessa perhepäivähoidossa oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 1 104 lasta ja kaikissa kaupungeissa lapsia oli vähemmän kuin vuotta aiemmin. Perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista on vuosi vuodelta vähentynyt kaikissa kuutoskaupungeissa. (Kuvio 9; Liite 4, taulukko 1D).

Kuvio 9. Kunnallisessa perhepäivähoidossa olevien lasten osuus kaikista kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista vuosina 2021–2023

Kotonaan työtä tekeviä perhepäivähoitajia ja kolmiperhepäivähoitajia oli vuoden 2023 lopussa kuutoskaupungeissa yhteensä 157, mikä oli 32 hoitajaa vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Ryhmäperhepäivähoidon henkilöstömäärä väheni edellisestä vuodesta 6 henkilöllä ollen vuoden 2023 lopussa yhteensä 191. Ryhmäperhepäivähoidon kysyntä on joissakin kunnissa laskenut, mutta sitä on osassa kunnista myös suunnitelmallisesti vähennetty. (Liite 3, taulukot 19 ja 20; Liite 4, taulukko 3B/3) Ryhmäperhepäivähoitoa ei järjestetä lainkaan Turussa ja Tampereella.

Hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon vuosikustannukset lasta kohden olivat keskimäärin 16 049 euroa. Ryhmäperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta kohden olivat Helsingin, Espoon, Vantaan ja Oulun osalta keskimäärin 19 484. (Liite 3, taulukko 21; Liite 4, taulukko 2C/2).

3.3 Lapsen tukeminen varhaiskasvatuksessa

Varhaiskasvatuslakiin tuli 16.12.2021 lasten tukemiseen liittyen merkittäviä muutoksia, jotka tulivat voimaan 1.8.2022. Muutoksen myötä laissa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen, annettavasta tuesta ja tuen toteutuksesta sekä tuen tarpeen arvioinnista, tuen muodoista, tukipalveluista, hallintopäätöksen antamisesta sekä muutoksenhausta. Muutos on aiheuttanut kunnille merkittäviä lisäkustannuksia.

Kuutoskaupungeissa varhaiskasvatuksessa annettava tuki toteutetaan inklusiivisesti osana varhaiskasvatuksen toimintaa. Tukemisen rakenteet suunnitellaan siten, että lapsen tarvitsema tuki voidaan järjestää mahdollisimman pitkälle niin, että lapsen ei tarvitse vaihtaa varhaiskasvatuspaikkaa.

Kasvun ja oppimisen tukea koskeva varhaiskasvatuslain muutos on vaikuttanut kustannuksia nostavasti. Kustannusten nousu on liittynyt erityisesti lisääntyneeseen henkilöstötarpeeseen erityispedagogisen ja avustavan henkilöstön osalta. Lisäksi henkilöstön täydennyskoulutukseen on ollut välttämätöntä panostaa. Myös yksityisen varhaiskasvatuksen kustannukset ovat nousseet, koska lakimuutoksen myötä lapselle tarjotaan hänen tarvitsemansa tuki myös yksityisessä palvelussa. Tuen myöntämiseen ja kohdentamiseen liittyvä hallintopäätösprosessi huoltajien kuulemisineen on lisännyt hallinnollista työtä ja se on edellyttänyt myös varhaiskasvatuksen erityisopettajien työn kohdentamista entistä enemmän valmistelutehtäviin.

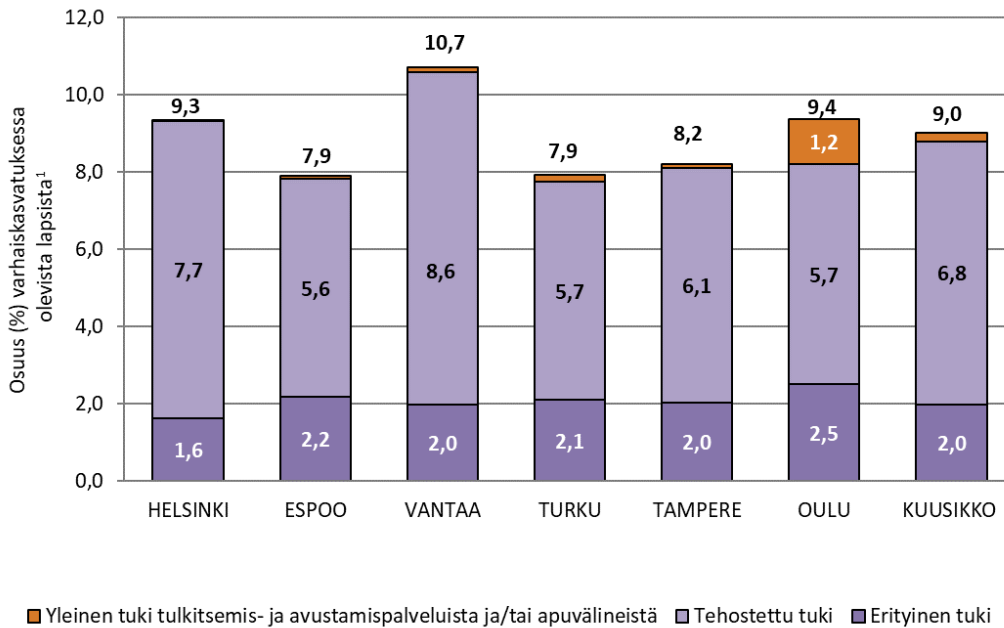
Kuutoskaupungit vastasivat 1.8.2022 voimaan astuneisiin varhaiskasvatuslain muutoksiin lisäämällä tuen resurssointia ja kehittämällä inklusiivista tukea varhaiskasvatuksessa. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi rahoitusta inklusiivisen tuen edistämiseen kunnille yhteensä 35 milj. euroa. Hankerahoitus päättyy vuoden 2024 aikana ja toiminnot siirtyvät kunnan pysyviksi käyttötalouskustannuksiksi.

Taulukko 9 Kunnallisen varhaiskasvatuksen tuen muodot ja osuudet (%) tuen saajista joulukuussa 2023

Tuen muodot	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Osa-aikainen varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki	18,1 %	62,7 %	26,0 %	.	35,0 %	46,5 %	37,7 %
Ryhmäkohtainen avustaja	22,7 %	15,0 %	43,0 %	47,0 %	40,0 %	29,3 %	32,8 %
Lapsikohtainen avustaja	6,2 %	1,6 %	3,0 %	1,7 %	1,6 %	6,3 %	3,4 %
Pienennetty ryhmä/ ie-ryhmä	8,8 %	10,0 %	13,0 %	33,0 %	15,0 %	2,4 %	13,7 %
Erityisryhmä	1,0 %	8,6 %	0,0 %	0,9 %	1,0 %		2,3 %
Ryhmäkoon pienentäminen	42,5 %	0,8 %	10,0 %	7,4 %	3,0 %	7,9 %	11,9 %
Yleisen tuen tukipalvelu	0,0 %	1,3 %	1,2 %	1,7 %	0,7 %	7,7 %	2,1 %
Tuen lastenhoitaja	0,0 %	5,5 %	23,0 %	16,3 %			11,2 %
Muu tuen muoto	0,5 %				3,5 %		2,0 %

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksessa oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 7 699 tukea tarvitsevaa lasta, joiden tuen tarpeesta on tehty hallintopäätös. Tukea saavista lapsista 92,2 prosenttia (7 100 lasta) oli kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. (Liite 4, taulukko 1E)

Kuvio 10. Tukea saavien lasten, joilla hallintopäätös¹ tuen tarpeesta osuus kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista joulukuussa 2023

¹Hallintopäätös yleisestä, tehostetusta tai erityisestä tuesta

Keskeinen rooli lasten tukemisessa on varhaiskasvatuksen erityisopettajilla, joita työskentelee lisäresurssina varhaiskasvatuksen toimipaikoissa sekä lasten tuen järjestämisen ja konsultoinnin tehtävissä. Vuonna 2023 työskenteli Helsingissä 123, Espoossa 93, Vantaalla 71, Turussa 26, Tampereella 45 ja Oulussa 62 varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Lisäksi erityisryhmissä ja integroiduissa erityisryhmissä työskenteli Helsingissä 95, Espoossa 29, Vantaalla 41, Turussa 26, Tampereella 8 ja Oulussa 1 varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.

Erityispedagogisen tuen lisäksi on lasten tukemiseen kohdennettua lisähenkilöstöä, esimerkiksi erityisavustajia, lasten tuen lastenhoitajia ja taide- ja liikuntapedagogeja. (Liite 4, taulukot 3A ja 3B/1-2) Tukitoimena käytetään myös lasten ja henkilöstön välisen suhdetuun väljentämistä tai muita ryhmäkoon pienentämisen järjestelyjä, kuten pienennettyjä ryhmiä.

4 YKSITYINEN VARHAISKASVATUS

Yksityisellä varhaiskasvatuksella tarkoitetaan varhaiskasvatusta, jonka yksityinen henkilö, yhteisö, säätiö tai julkisyhteisön perustama liikeyritys tuottaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla. Yksityinen palveluntuottaja vastaa siitä, että sopimuksen tai hallintopäätöksen perusteella asiakkaalle järjestettävä palvelukokonaisuus täyttää sille asetetut vaatimukset. (540/2018 § 43)

Yksityistä varhaiskasvatusta hankitaan joko ostopalveluna tai tuetaan palvelusetelillä tai yksityisen hoidon tuella. Yksityisen varhaiskasvatuksen järjestämisen kokonaisuuteen vaikuttaa se, että siihen liittyvä lainsäädäntö on osin puutteellinen ja sovellettavat säädökset tulevat osittain muusta kuin muuta varhaiskasvatusta koskevasta lainsäädännöstä. Palvelusetelin osalta varhaiskasvatukseen sovelletaan oman lainsäädännön puuttuessa lakia sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä. Laki lasten kotihoidon tuesta ja yksityisen hoidontuesta tulisi myös uudistaa siten, että voitaisiin eriyttää kotihoidon tuki osaksi vanhempainvapaan kokonaisuutta. Yksityisen varhaiskasvatuksen taloudellista tukea koskeva lainsäädäntö tulisi arvioida ja uudistaa ja liittää osaksi varhaiskasvatuslain 9. lukua yksityistä varhaiskasvatusta koskevaan kokonaisuuteen.

Yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli kuutoskaupungeissa vuoden 2023 lopussa 17 176 lasta eli hieman alle viides varhaiskasvatuksessa olevista lapsista. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus varhaiskasvatuksessa olevista lapsista vaihteli Helsingin 11,4 prosentista Turun 32,9 prosenttiin. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä kuutoskaupungeissa pysyi edellisvuoden tasolla.

Tarkasteltaessa kuutoskaupunkien yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevia lapsia, heistä 59,4 prosenttia oli palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa 32,4 prosenttia ja ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa 8,2 prosenttia.

Taulukko 10 Lapsia yksityisen hoidon tuella tuetussa, palvelusetelillä järjestetyssä sekä ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2023

	Yksityisen			Yksityinen	Muutos	Osuus varhais-
	Palveluseteli	hoidon tuki	Ostopalvelu	varhaiskasvatus yhteensä	2022-2023, %	kasvatuksessa olevista, %
Helsinki ¹	.	3 348	167	3 515	4,3	11,4
Espoo	1 604	1 580	694	3 878	6,0	22,2
Vantaa	1 759	193	15	1 967	-6,4	15,2
Turku	2 503	147	25	2 675	-1,9	32,9
Tampere	1 806	279	96	2 181	3,1	20,9
Oulu	2 527	23	410	2 960	-5,8	27,1
Kuusikko	10 199	5 570	1 407	17 176	0,4	18,9

1 Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä.

Esiopetusta tuotetaan myös yksityisissä päiväkodeissa kunnan hankkimana. Yksityisisissä päiväkodeissa järjestettävän esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus järjestetään palvelusetelillä, yksityisen hoidon tuella tai ostopalveluna.

4.1 Yksityisen varhaiskasvatuksen palveluseteli

Vuoden 2023 lopussa kuutoskaupungeissa oli palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa yhteensä 10 199 lasta. Lasten lukumäärä kasvoi edellisvuodesta eniten Espoossa (+15,7 %) ja Tampereella lasten lukumäärä kasvoi edellisvuodesta 8,6 prosenttia. Sen sijaan lasten määrä väheni Turussa (-2 %) ja Oulussa (-18,4 %) edellisvuodesta. Oulun muutosta selittää se, että esiopetusta ja siihen liittyvää varhaiskasvatusta on alettu tuottaa ostopalveluna elokuusta 2023 alkaen. (Liite 3, taulukko 23; Liite 4, taulukko 1D)

Palveluseteli on yleisin tapa toteuttaa yksityistä varhaiskasvatusta. Vuonna 2023 palvelusetelijärjestelmän kustannukset lasta kohden olivat Turussa 14 132 euroa, Oulussa 12 754 euroa, Tampereella 11 875, Espoossa 11 011 euroa ja Vantaalla 10 353 euroa. Kaikissa viidessä kaupungeissa kustannukset lasta kohden nousivat edellisvuodesta. Kuntien väliseen eroon kustannuksissa vaikuttaa kuntakohtaisen setelin arvon lisäksi muun muassa palvelusetelin saaneiden perheiden tulot. Mitä suuremmat tulot perheellä on, sitä pienempi on palvelusetelin arvo. Lisäksi yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten tuen tarpeet vaikuttavat palvelusetelikustannuksia nostavasti. Palvelusetelin kustannukset ovat kunnalle nettokustannuksia eikä niitä voi verrata tässä raportissa esitettyihin kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannuksiin, joihin sisältyy asiakasmaksun osuus. (Liite 4, taulukko 2C/2)

Palveluseteliin voi kunnan päätöksellä sisältyä ns. hintakatto. Sillä kunta määrittelee, voiko palveluntuottaja periä asiakkaalta suuremman maksun kuin lapsella olisi kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Jos hintakatto ei ole käytössä, palveluntuottaja voi määritellä asiakkaalta perittävän lisämaksun oman harkintansa mukaan. Hintakaton käyttö rajaa lisämaksun suuruutta. Tampere ja Turku myöntävät palvelusetelin käyttöoikeuden myös seutukunnissa toteutettaviin palvelusetelipäiväkoteihin.

4.2 Yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tuki koostuu lakisääteisestä hoitorahasta ja hoitolisästä. Hoitorahaa maksetaan samansuuruisena kaikille tukea saaville lapsille. Hoitolisän määrä on tulosidonnainen. Kunnat voivat maksaa lakisääteisten tukien lisäksi kunnallisia lisiä itse määrittämällä perusteilla. Kaikissa kuutoskaupungeissa maksetaan lakisääteisten tukien lisäksi yksityisen hoidon tuen kuntalisiä. (Liite 3, taulukko 26)

Vuoden 2023 lopussa kuutoskaupungeissa oli yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa 5 570 lasta. Yksityisen hoidon tuella olevien lasten määrä laski edellisvuodesta Oulussa (-17,9 %) ja Tampereella (-16,2 %). Helsingissä lasten määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna (+4,3 %). Espoossa ja Turussa lasten määrä pysyi edellisvuoden tasolla (Liite 3, taulukko 24; Liite 4, taulukko 1D)

Yksityisen hoidon tuen kustannukset lasta kohden olivat vuonna 2023 kuutoskaupungeissa keskimäärin 8 839 euroa. Kustannukset vaihtelivat Oulun 5 638 eurosta Espoon 9 750 euroon. Kustannukset lasta kohden nousivat Oulua ja Turkuja lukuun ottamatta kaikissa kaupungeissa. Kustannukset ovat nettokustannuksia eikä niitä voi verrata tässä raportissa esitettyihin kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannuksiin, joihin sisältyy asiakasmaksun osuus. (Liite 3, taulukko 25; Liite 4, taulukot 2C/1 ja 2C/2)

Kunnallisen lisän osuus yksityisen hoidon tuen kustannuksista oli keskimäärin 71,3 prosenttia vuonna 2023 (Liite 3, taulukko 25). Kuutoskaupunkien yksityisen hoidon tuen kunnallisten euromäärät ovat liitteen 3 taulukossa 26.

4.3 Kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus

Vuoden 2023 lopussa kuutoskaupunkien ostopalveluna hankkimassa varhaiskasvatuksessa oli yhteensä 1 407 lasta. Espoossa (694 lasta) ja Oulussa (410 lasta) ostopalveluna hankitun varhaiskasvatuksen osuus oli muita kaupungeja hieman suurempi. (Liite 4, taulukko 1D)

Ostopalveluna hankitun varhaiskasvatuksen kustannukset vuonna 2023 olivat kuutoskaupungeissa yhteensä 21,3 miljoonaa euroa, joka oli 4,2 prosenttia enemmän kuin edeltävänä vuonna. Kustannukset nousivat edellisvuodesta Oulussa. Oulussa siirryttiin 1.8.2023 alkaen hankkimaan yksityisen tuottama esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus ostopalveluna. Muutos selittää osaltaan Oulun kustannusten nousua. Muissa kaupungeissa kustannukset laskivat edellisvuodesta. Kustannukset ovat osittain nettokustannuksia eikä niitä voi suoraan verrata tässä raportissa esitettyihin kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannuksiin, joihin sisältyy asiakasmaksun osuus. (Liite 4, taulukko 2C/1)

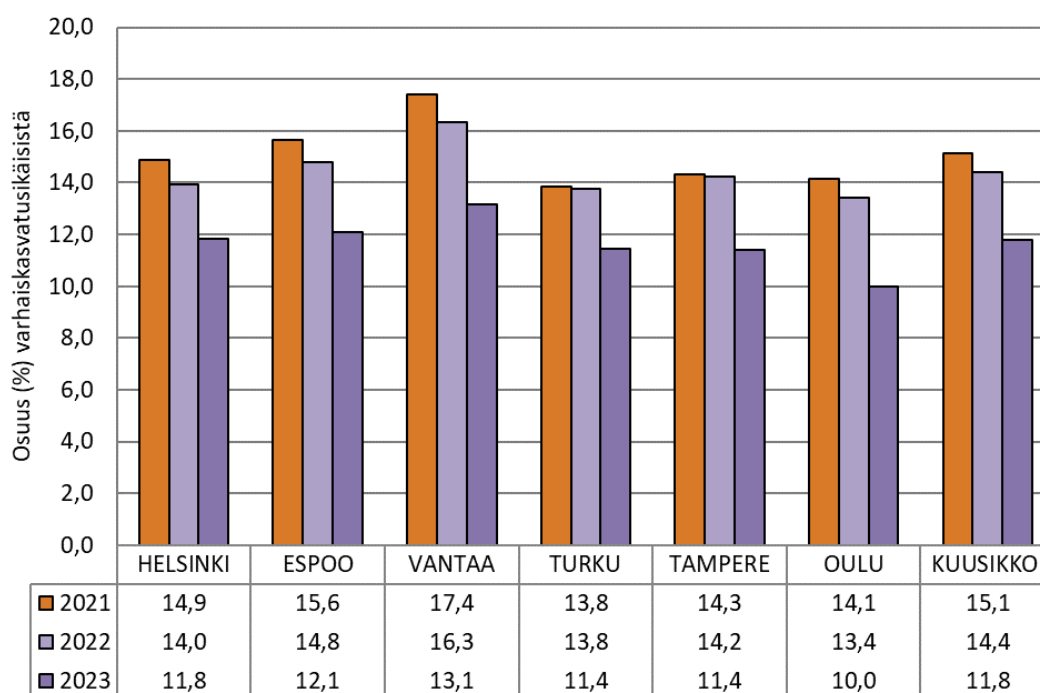
5 LASTEN KOTIHOIDON TUKI

Kotihoidon tuki koostuu lakisääteisestä hoitorahasta, tulosidonnaisesta hoitolisästä sekä mahdollisesta kuntalisästä.

Lasten kotihoidon tuella oli kuutoskaupungeissa vuoden 2023 lopussa 12 950 varhaiskasvatusikäistä lasta. Lapsimäärä väheni Oulussa (-27,0 %), Tampereella (-19,3 %), Espoossa (-18,1 %), Turussa (-17,2 %) ja Helsingissä (-15,7 %). (Liite 3, taulukko 29; Liite 4 taulukko 1F)

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista keskimäärin 11,8 prosenttia hoidettiin kotihoidon tuella joulukuussa 2023. Osuus vaihteli Oulun 10 prosentista Vantaan 13,1 prosenttiin. Kotihoidon tuella hoidetuista lapsista valtaosa on alle 3-vuotiaita. Kuutoskaupunkien 10kk–2-vuotiaista lapsista hoidettiin vuoden 2023 lopussa kotihoidon tuella 30,5 prosenttia. (Liite 3, kuvio 8; Liite 4, taulukko 1F)

Kuvio 11. Kotihoidontuella olevien lasten osuus varhaiskasvatusikäisistä (10 kk–6 v) lapsista joulukuussa 2021–2023

Kotihoidon tuen kustannukset lasta kohden vuonna 2023 olivat kuutoskaupungeissa keskimäärin 6 405 euroa. Kustannukset lasta kohden vaihtelivat Vantaan 5 904 eurosta Espoon 7 194 euroon. (Liite 3, taulukko 30; Liite 4 taulukko 2C/2)

Kunnat päättävät itsenäisesti kuntalisten maksamisesta, maksamisen ehdoista ja kuntalisen suuruudesta. Lasten kotihoidon tuen kunnallista lisää maksettiin vuonna 2023 Helsingissä ja Espoossa.

Kuutoskaupunkien kuntalisten euromäärät vuodelta 2023 on esitetty liitteen 3 taulukossa 31. Vuonna 2023 kunnallisen lisän osuus kotihoidon tuen vuosikustannuksista lasta kohden

oli Espoossa 16,6 prosenttia, Helsingissä 12,5 prosenttia ja Tampereella 0,2 prosenttia (Liite 3, taulukko 30).

6 VARHAISKASVATUSIKÄINEN VÄESTÖ KUUTOSKAUPUNGEISSA

Kuutoskaupungeissa oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 109 931 varhaiskasvatusikäistä eli 10kk–6-vuotiasta lasta, joka oli 36,4 prosenttia koko Suomen vastaavan ikäisistä lapsista. Tarkasteltaessa kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten osuuden kehitystä koko Suomen vastaavan ikäisestä väestöstä voidaan huomata kaupungistumisen vaikutukset: vuonna 2008 osuus on ollut 27,8 prosenttia eli 15 vuodessa osuus on kasvanut 8,6 prosenttiyksikköä. Vaikka kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten määrä on viimeisen viiden vuoden aikana vähentynyt, kuutoskaupunkien osuus koko Suomen varhaiskasvatusikäisten määrästä on samaan aikaan kasvanut. Kuutoskaupungeissa varhaiskasvatusikäisen (10kk- 6 v.) väestön määrä on kasvanut vuodesta 2008 vuoden 2023 loppuun 2 122 lapsella. Lapsimäärän kasvun ennustetaan jatkuvan kuutoskaupungeissa.

Taulukko 11 Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten (10kk– 6 v) lasten osuus koko Suomen varhaiskasvatusikäisistä lapsista vuosina 2008–2023

	Lapset yhteensä Kuusikko	Lapset yhteensä koko Suomi	Lapset Kuusikko/ koko Suomi (%)
2008	99 714	359 280	27,8
2013	116 950	375 728	31,1
2018	118 619	349 213	34,0
2023	109 931	302 404	36,4

Alle 3-vuotiaiden määrä pysyi edellisvuoteen verrattuna kuutoskaupunkien osalta lähes samana (-386 lasta) ja väheni koko maan osalta 1,9 prosenttia (5 721 lasta). Vuonna 2023 alle 3-vuotiaiden määrä kasvoi hieman Espoossa, Vantaalla ja Tampereella. Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista 35,7 prosenttia oli vuoden 2023 lopussa alle 3-vuotiaita. (Liite 4, taulukko 1A/1)

Taulukko 12 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat) ikäryhmittäin 31.12.2023 sekä muutos vuodesta 2022

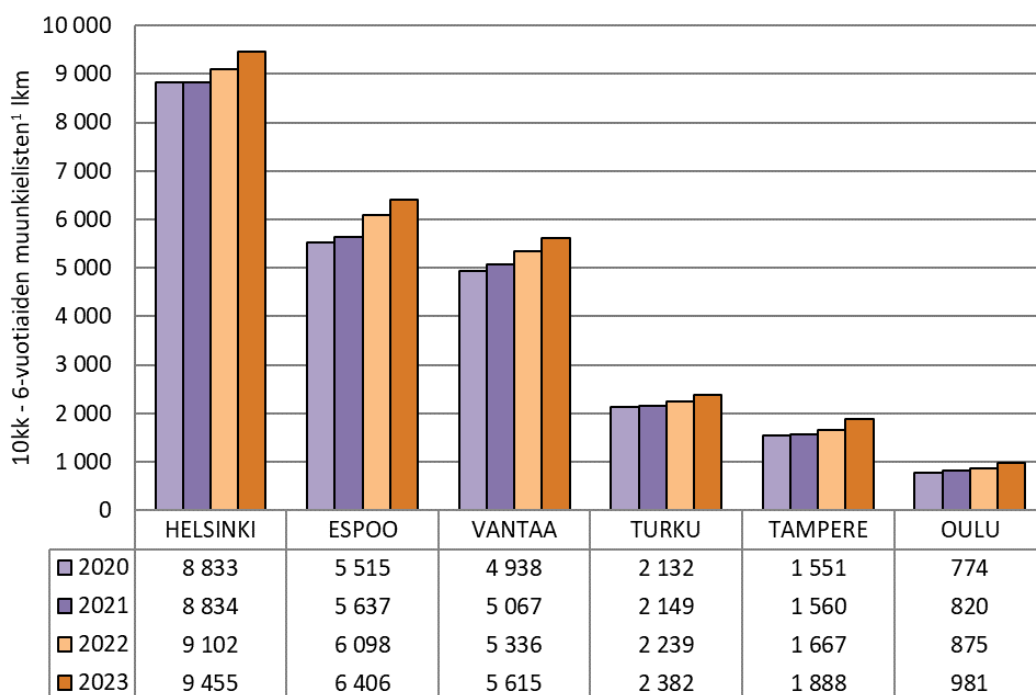
	Lapset yhteensä	Määrän muutos	Muutos %	Alle 3- vuotiaat	Muutos %	3–6- vuotiaat	Muutos %
Helsinki	37 908	-251	-0,7	13 675	-1,1	24 233	-0,4
Espoo	21 243	43	0,2	7 503	1,7	13 740	-0,6
Vantaa	15 934	12	0,1	5 661	1,0	10 273	-0,4
Turku	9 726	-44	-0,4	3 459	-1,3	6 267	0,0
Tampere	12 486	85	0,7	4 503	0,7	7 983	0,7
Oulu	12 633	-232	-1,8	4 464	-2,1	8 169	-1,6
Kuusikko	109 931	-386	-0,3	39 266	-0,2	70 665	-0,4
Koko Suomi	302 404	-5 721	-1,9	103 683	-1,1	198 721	-2,2

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista 64,3 prosenttia oli vuoden 2023 lopussa kolme vuotta täyttäneitä. Heidän lukumääränsä pysyi kaikissa kuutoskaupungeissa lähes samana edellisvuoteen verrattuna. (Liite 4, taulukko 1A/1)

Väestörekisteritietojen mukaan kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä 24,3 prosenttia (26 728 lasta) oli muunkielisiä¹ vuoden 2023 lopussa. Muunkielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä on kasvanut kolmessa vuodessa 12,6 prosenttiyksikköä (+2 984 lasta). Kuu-
dessa suurimmassa kaupungissa asui vuoden 2023 lopussa lähes kaksi kolmasosaa koko Suomen muunkielisestä 10kk–6-vuotiaasta väestöstä. (Liite 3, kuvio 5; Liite 4, taulukko 1A/2)

Muunkielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä vaihteli Oulun 7,8 prosentista Vantaan 35,2 prosenttiin vuoden 2023 lopussa. Osuudet ovat selvästi korkeimmat pääkaupunkiseudulla ja Turussa. (Liite 3, kuvio 5; Liite 4, taulukko 1A/2)

Kuvio 12 Muunkielisten¹ varhaiskasvatusikäisten (10kk–6 v) lasten lukumäärä vuosien 2020–2023 lopussa

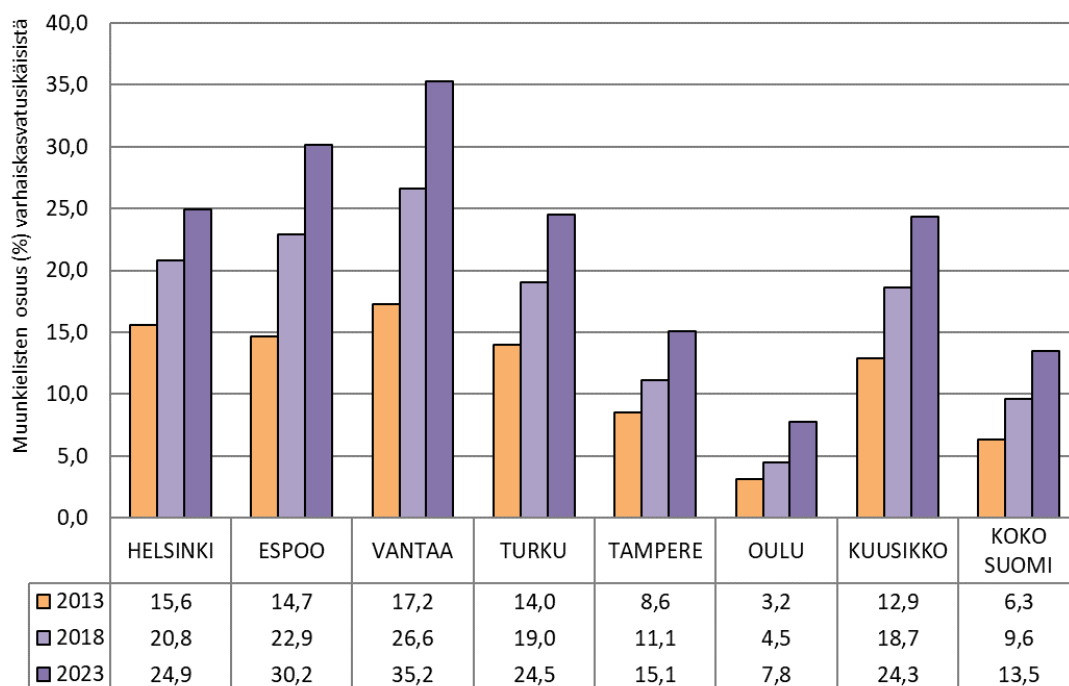
¹Muut kuin suomea ja ruotsia äidinkielenään puhuvat henkilöt.

Edellisvuoteen verrattuna muunkielisen varhaiskasvatusikäisen väestön lukumäärä kasvoi suhteellisesti eniten Tampereella, jossa kasvua oli 13,3 prosenttia. Oulussa muunkielisten lukumäärä kasvoi edellisvuodesta 12,2 prosenttia, Turussa 6,4 prosenttia, Vantaalla 5,2 prosenttia, Espoossa 5,1 prosenttia ja Helsingissä 3,9 prosenttia. (Liite 4, taulukko 1A/2)

Edellisen kymmenen vuoden aikana kuutoskaupunkien muunkielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä on kasvanut 11,4 prosenttiyksikköä. Vuoden 2013 jälkeen kasvu on ollut voimakkainta Vantaalla (+18,0 %) ja Espoossa (+15,5 %) ja pienintä Oulussa (+4,6 %). (Kuvio 13.)

¹ Muut kuin suomea ja ruotsia äidinkielenään puhuvat henkilöt. Vieraskieliseen väestöön sisältyvät muun muassa Suomessa syntyneet lapset, vanhempien työn vuoksi Suomeen muuttaneet sekä pakolaistaustaiset henkilöt. Tosiasiassa vieraskielisten määrä on arvon mukaan väestörekisteritietoja suurempi, sillä osa vanhemmista ilmoittaa lapsen äidinkieleksi suomen, vaikka lapsen äidinkieli olisi käytännössä jokin muu.

Kuvio 13 Muunkielisten¹ osuus varhaiskasvatusikäisistä (10kk– 6 v) lapsista vuosien 2013–2023 lopussa

¹ Muut kuin suomea, ruotsia äidinkielenään puhuvat.

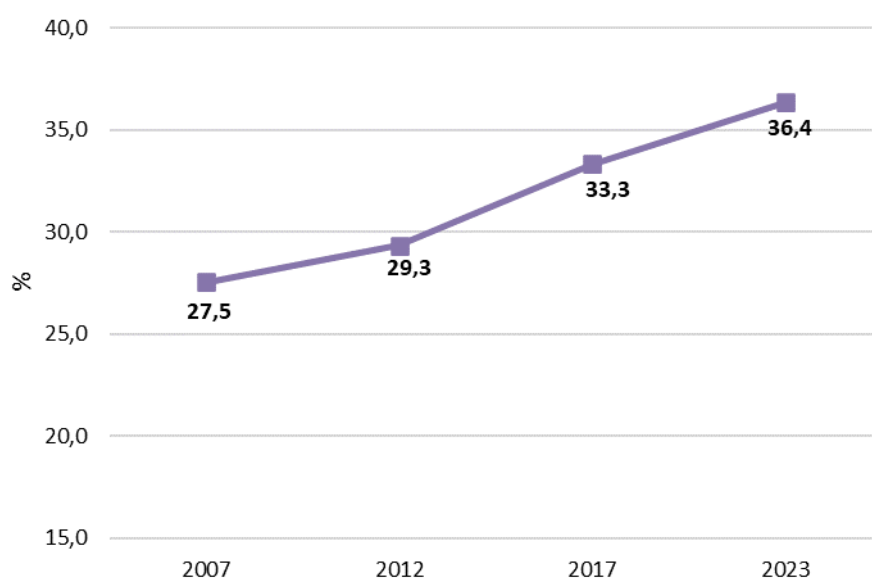
Varhaiskasvatusikäisen väestö kasvoi kaikissa kuutoskaupungeissa vuonna 2023 muunkielisten osalta. Suomea äidinkielenään puhuvien varhaiskasvatusikäisten määrä laski edellisvuodesta kaikissa kuutoskaupungeissa. Ruotsia puhuvien määrä pysyi edellisvuoden tasolla Espoossa ja Helsingissä. Muissa kuutoskaupungeissa ruotsia puhuvien määrä laski edellisvuodesta. (Liite 4, taulukko 1A/2)

Muunkielisten lasten varhaiskasvatuksen järjestäminen edellyttää kunnissa resurssien suuntaamista esimerkiksi lasten suomalaiseen kulttuuriin integroitumisen tukemiseen ja huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä lasten suomi toisena kielenä -oppimiseen. Suomen kielen taidolla vahvistetaan lapsen mahdollisuuksia integroitua yhteiskuntaan ja turvataan oppimisen jatkumoa. Näitä resursseja ovat mm. kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettajat, joita oli vuonna 2023 Helsingissä 16, Espoossa 38, Vantaalla 5, Tampereella 16 ja Oulussa 7 (Liite 4, taulukko 3A). Kunnat ovat myös kohdentaneet hankerahoitusta integroitumisen tukemiseen. Lisäksi tämä edellyttää varhaiskasvatuksen ja muiden lapsi- ja perhepalveluiden entistä tiiviimpää yhteistyötä.

7 YHTEENVETO

Kuutoskaupungeissa oli vuoden 2023 lopussa yhteensä 109 931 varhaiskasvatusikäistä eli 10kk–6-vuotiasta lasta, joka oli 36 prosenttia koko Suomen vastaavan ikäisistä lapsista. Tarkasteltaessa kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten osuuden kehitystä koko Suomen vastaavan ikäisestä väestöstä voidaan huomata kaupungistumisen vaikutukset: vuonna 2008 osuus on ollut 28 prosenttia eli 15 vuodessa osuus on kasvanut 8 prosenttiyksikköä. Vaikka kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten määrä on viimeisen viiden vuoden aikana vähentynyt, kuutoskaupunkien osuus koko Suomen varhaiskasvatusikäisten määrästä on samaan aikaan kasvanut.

Kuvio 14 Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisten (10 kk–6 v) lasten osuus koko Suomen varhaiskasvatusikäisistä lapsista vuosina 2007–2023

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä 24 prosenttia (26 728 lasta) oli muunkielisiä vuonna 2023. Muunkielisten osuus varhaiskasvatusikäisistä on kasvanut kolmessa vuodessa 13 prosenttiyksikköä (+2 984 lasta). Kuudessa suurimmassa kaupungissa asui vuoden 2023 lopussa lähes kaksi kolmasosaa koko Suomen muunkielisestä 10kk–6-vuotiaasta väestöstä. Vuoden 2013 jälkeen kasvu on ollut voimakkainta Vantaalla (+18 %) ja Espoossa (+16 %) ja pienintä Oulussa (+5 %).

Varhaiskasvatukseen osallistuminen kasvaa kuutoskaupungeissa. Vuoden 2023 lopussa kuutoskaupunkien varhaiskasvatusikäisistä lapsista 82 prosenttia oli varhaiskasvatuksen palveluissa (kerholapset eivät ole osuudessa mukana) ja 12 prosenttia kotihoidon tuen piirissä. Osallistumisasteen nousun lisäksi lapset tulevat varhaiskasvatukseen entistä nuorempina. Neljässä vuodessa kuutoskaupunkien alle 3-vuotiaiden osallistumisaste on noussut 9 prosenttia. Yhä suurempi osa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista on alle 3-vuotiaita, joka on haastavaa henkilöstön riittävyyden vuoksi. Osallistumisasteen kasvu lisää koulutetun henkilöstön tarvetta sekä vaikuttaa palvelujen järjestämiseen kustannuksia nostavasti.

Taulukko 13 Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa tai kunnallisessa kerhotoiminnassa olleiden 4–6-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisestä väestöstä joulukuussa 2023

	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
4-vuotiaat	94,1	94,8	94,4	93,8	96,0	95,0	94,6
5-vuotiaat	95,3	95,7	95,3	98,0	96,4	95,7	95,8
6-vuotiaat	94,8	92,6	97,8	97,4	94,8	97,4	95,3
4-6-vuotiaat	94,7	94,4	95,9	96,4	95,7	96,1	95,2

Kuutoskaupungit ovat pääsääntöisesti saavuttaneet varhaiskasvatukseen osallistumisen EU:n tavoitearvon. Tavoitearvon mukaan 4 ikävuodesta oppivelvollisuuden alkuun tavoitteena on, että 95 prosenttia näiden ikäluokkien lapsista osallistuisi varhaiskasvatukseen. 4-vuotiaiden ikäluokassa osallistumisaste varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan vuonna 2023 oli kuutoskaupungeissa 95 prosenttia, 5-vuotiaiden ikäluokassa 95 prosenttia ja 6-vuotiaiden ikäluokassa 96 prosenttia. 4-6-vuotiaiden ikäluokassa keskimääräinen osallistumisaste oli 95 prosenttia.

Kuutoskaupungeissa valmistaudutaan vuonna 2030 voimaan tulevaan henkilöstörakenteen muutokseen. 1.1.2030 alkaen päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan tehtäviä muutetaan vähitellen varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin tehtäväksi. Tämän muutoksen vaikutus on merkittävä, sillä vaihdettavien tehtävien määrä on suuri. Henkilöstörakenteen muutosta haastaa myös pätevän henkilöstön saavuus.

Yhteisvaikutukseltaan henkilöstörakenneuudistus, alan veto- ja pitovoimahaasteet sekä eläköityminen aiheuttavat kunnille merkittäviä haasteita toteuttaa varhaiskasvatusta säädettyjen henkilöstömitoitustarpeiden mukaisesti. Tällä hetkellä kuutoskaupungeista puuttuu yli 2 500 korkeakoulutettua varhaiskasvatuksen työntekijää, ja kuutoskaupunkien varhaiskasvatuksen korkeakoulutettuja osaajia tarvitaan kaupunkien laskelmien mukaan noin 8 000 vuoteen 2032 mennessä.

Kuutoskaupunkien päiväkodeissa oli vuoden 2023 lopussa 15 749 työntekijää, joka oli 8 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Vastaavasti henkilöstömenot ovat samaan aikaan kasvaneet 6 prosenttia. Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön (ilman varahenkilöitä) osuus henkilöstöstä oli 87 prosenttia. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajien vakanssien osuus kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstöstä oli 52 prosenttia ja varhaiskasvatuksen opettajien vakanssien osuus 46 prosenttia. Erityisesti varhaiskasvatuksen opettajan tehtävissä toimivista suurelta osalta puuttuu säädetty kelpoisuus.

Varhaiskasvatuksen ulkopuolinen rahoitus perustoiminnan tukemiseen ja kehittämistoimintaan on lisääntynyt voimakkaasti viime vuosina. Hankerahoituksen avulla saadaan käynnistettyä toimenpiteitä ja kehitettyä toimintaa. Työntekijäpuolelta kärsivällä alalla haasteena on työntekijöiden liikkuvuus perus- ja hanketoiminnan välillä. Yleisesti hankerahoituksen avulla tuetaan kaupunkia kehittämään toimintaansa lainsäädännön muutoksiin liittyen. Hankerahoituksen päättyessä kustannukset siirtyvät kunnalle ilman pysyvää rahoitusta toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Varhaiskasvatuslakiin tuli lasten tukemiseen liittyen merkittäviä muutoksia 1.8.2022 alkaen. Muutoksen myötä laissa säädetään lapsen oikeudesta varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen, annettavasta tuesta ja tuen toteutuksesta sekä tuen tarpeen arvioinnista, tuen muodoista, tukipalveluista, hallintopäätöksen antamisesta sekä muutoksenhausta. Muutos on aiheuttanut kunnille merkittäviä lisäkustannuksia ja henkilöstön hallinnollisten työtehtävien huomattavaa kasvua.

Kuutoskaupungeista kaksivuotisessa esiopetuksen kokeilussa olivat mukana Helsinki, Vantaa, Turku ja Oulu. Kokeilu päättyy kunnissa toukokuun 2024 loppuun ja tutkijaryhmän loppuraportti julkaistaan vuonna 2025. Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisesti kokeilun päätyttyä hallitus arvioi kokeilun tulokset ja valmistelee jatkotoimet.

Kuutoskaupunkien varhaiskasvatusjärjestelmän kustannukset olivat vuonna 2023 yhteensä hieman yli 1,4 miljardia euroa. Varhaiskasvatuksen järjestämisen kokonaiskustannukset kasvoivat 10 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannukset olivat yhteensä 1,08 miljardia euroa (81 % kokonaiskustannuksista). Kuutoskaupunkien kunnallisissa päiväkodeissa järjestetyn varhaiskasvatuksen kokonaiskustannukset laskennallista lasta kohden olivat vuoden 2023 lopussa 12 711 euroa. Yleisenä kehityssuuntana kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannuskehityksessä on ollut kaupunkien välisten kustannuserojen kaventuminen.

Palvelusetelien arvoon, yksityisen hoidon tukeen ja yksityisen hoidon tuen kuntalisiin on kohdennettu korotuksia kunnissa vuoden 2023 aikana. Yleisen kustannustason nousun lisäksi lakimuutokset ja alle 3-vuotiaiden määrän kasvu palveluissa ovat kasvattaneet yksityisen palvelutuotannon kustannuksia merkittävästi. Palvelusetelillä järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset olivat 104,5 miljoonaa euroa (8 % kokonaiskustannuksista), yksityisen hoidon tuella tuotetun varhaiskasvatuksen 43,0 milj. euroa (3 %), ostopalveluna tuotetun varhaiskasvatuksen 20 milj. euroa (2 %) ja kotihoidon tuen kustannukset olivat 85 milj. euroa (6 %).

Palveluiden järjestämisen kokonaiskustannusten kehitykseen vaikutti mm. palvelutarpeen muutokset, valtakunnalliset palkkaratkaisut ja yleinen kustannustason nousu. Ateriat- ja puhtauspalvelujen tuottajat ovat nostaneet palvelujen hintoja vastauksena kustannusten kasvuun. Vuokratkustannusten kasvuun on vaikuttanut vuokran nousu sekä lisääntynyt tilatarve erityisesti alle 3-vuotiaiden määrän kasvun vuoksi. Kasvanut päiväkotipaikkojen tarve on edellyttänyt tilapäisten päiväkotiryhmien perustamista ja lisätilojen käyttöönottoa valmistuneiden päiväkotitilojen lisäksi. Varhaiskasvatuksen tuen lakimuutokseen kuutoskaupungit ovat vastanneet lisäämällä tuen resurssointia ja kehittämällä lapsen tukea varhaiskasvatuksessa.

Kuntien asiakasmaksutuotot alenivat johtuen 1.3.2023 voimaan tulleesta asiakasmaksulain muutoksesta. Maksujen määräytymisen perusteena käytettäviä tulo- ja maksurajoja nostettiin 33 %. Asiakasmaksulain muutoksella on ollut vaikutus myös palvelusetelikustannusten kasvuun, kun asiakkaiden omavastuuosuus on pienentynyt ja kunnan osuus kasvanut.

Varhaiskasvatus on keskeisessä roolissa lasten hyvinvoinnin, kasvun ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Laadukkaan varhaiskasvatuksen perustana on pätevä ja osaava henkilöstö. Toimenpiteet henkilöstön veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi ovat tärkeitä, jotta osaavaa henkilöstöä on saatavilla myös tulevaisuudessa.

Normit ja säädökset ovat lisääntyneet ja kiristyneet varhaiskasvatuksessa. Tämä on vähentänyt joustavuutta palvelujen ja toiminnan järjestämisessä. Henkilöstön työpanos on osittain kohdentunut kirjaamiseen ja valmisteluun lasten kanssa työskentelyn sijaan. Lisäksi henkilöstömitoitusta olisi syytä arvioida tarkemmin; mitä hyötyjä ja haasteita lasten ja henkilöstön näkökulmasta tuottaa esimerkiksi se, että päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea varhaiskasvatuksen tehtävissä olevaa henkilöä vastaava määrä lapsia (Varhaiskasvatuslaki 35 § 3 mom.).

LÄHTEET

Opetushallitus 2019. Varda – Varhaiskasvatuksen tietovaranto. Osoitteessa <https://www.oph.fi/fi/palvelut/varhaiskasvatuksen-tietovaranto-varda>. Luettu 11.6.2021.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019. Maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu. Osoitteessa <https://minedu.fi/maksuttoman-varhaiskasvatuksen-kokeilu>. Luettu 11.6.2021.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018. Uusi varhaiskasvatuslaki. Osoitteessa <https://minedu.fi/uusivarhaiskasvatuslaki>. Luettu 11.6.2021.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2023. Osoitteessa <https://okm.fi/varhaiskasvatuksen-tuesta-kysytya>. Luettu 12.5.2023

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2023/1. Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu: Väiliraportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja: 2023:19. Osoitteessa https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164843/OKM_2023_19.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Luettu 2.6.2023.

Tilastokeskus 3/2022. Raportissa käytetyt väestötiedot perustuvat ”Väestö iän (1-v.) ja sukupuolen mukaan alueittain kunkin tilastovuoden aluejaolla, 2003-2021” -taulukoon. StatFin-tietokanta, Väestö/Väestörakenne-taulukot. Osoitteessa <http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin>

Tilastokeskus 2/2022. Julkisten menojen hintaindeksi opetus- ja kulttuuritoimelle. Kaikissa kustannusten deflatoinneissa on käytetty julkisten menojen hintaindeksiä opetus- ja kulttuuritoimelle. StatFin-tietokanta, Hinnat ja kustannukset/Julkisten menojen hintaindeksitaulukot. Osoitteessa <http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin>

Tilastokeskus 2022. Väestön ennakkotilasto. StatFin-tietokanta, Väestö, Väestön ennakkotilasto -taulukot. Osoitteessa <http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin>

Lainsäädäntö:

Laki kaksivuotisen esiopetuksen kokeilusta (1046/2020). Osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20201046>

Asetus lasten päivähoidosta (239/1973). Osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730239>

Laki lasten päivähoidosta annetun lain muuttamisesta (580/2015). Osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150580>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009). Osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2009/20090569>

Laki varhaiskasvatuslain muuttamisesta (108/2016). Osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20160108>

Varhaiskasvatuslaki (540/2018). Osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540>

Varhaiskasvatuslaki (36/1973). Osoitteessa <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1973/19730036>

Varhaiskasvatuslaki (1183/2021). Osoitteessa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20211183>

Liite 1 Talousanalyysi kuutoskaupunkien kustannusmuutoksista vuonna 2023

Varhaiskasvatuksessa on viime vuosina tapahtunut useita lainsäädäntöuudistuksia (subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden palaaminen 1.8.2020, tarkennus henkilöstömitoituksesta ja ilmoitusvelvollisuus epäkohdista 1.8.2021, perhevapaa-uudistus ja varhaiskasvatuksen kolmitasoinen tuki 1.8.2022 alkaen), jotka ovat vaikuttaneet varhaiskasvatuksen järjestämiskustannuksiin. Kuutoskaupungeissa vuonna 2023 varhaiskasvatuksen järjestämisen kokonaiskustannukset kasvoivat 10,4 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Kasvu johtui muun muassa palvelutarpeen muutoksista, valtakunnallisista palkkaratkaisuista ja yleisestä kustannustason noususta. Ateriapalvelu- ja puhtauspalvelujen tuottajat ovat nostaneet palvelujen hintoja vastauksena kustannusten kasvuun. Vuokratilakustannusten kasvuun on vaikuttanut vuokran nousu sekä lisääntynyt tilatarve erityisesti alle 3-vuotiaiden määrän kasvun vuoksi. Kasvanut päiväkotipaikkojen tarve on edellyttänyt tilapäisten päiväkotiryhmien perustamista ja lisätilojen käyttöönottoa valmistuneiden päiväkotitilojen lisäksi.

Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä ja osallistumisaste on kasvanut vuonna 2023. Erityisesti alle 3-vuotiaiden lasten määrän kasvu oli korkeaa kaikissa kuutoskaupungeissa. Kotihoidon tuella olevien lasten määrä on vähentynyt.

Varhaiskasvatuksen kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuudessa on edelleen haasteita. Kaupunkien tekemistä lukuisista toimenpiteistä huolimatta vakituisten tehtävien täyttämässä ja sijaisten saatavuudessa on kaupungeissa edelleen haasteita. Henkilöstövajasta paikkaamaan käytetään edelleen runsaasti henkilöstövuokrausta ja lyhytaikaisia sijaisia. Henkilöstökustannukset ovat nousseet 6,4 % mm. henkilöstörakenteeseen ja henkilöstön saatavuuteen sekä henkilöstön sijaisuuksiin liittyvien toimenpiteiden vuoksi. Lisäksi palkankorotukset ja pienten lasten osuuden kasvu palveluissa sekä lapsen tukeen kohdistuneet palvelut ovat kasvattaneet henkilöstökustannuksia.

Varhaiskasvatuksen tuen lakimuutokseen kuutoskaupungit ovat vastanneet lisäämällä tuen resurssointia ja kehittämällä inklusiivista tukea varhaiskasvatuksessa. Lapsen tuen järjestämistavat vaihtelevat kaupungeittain ja lain muutoksen aiheuttamia kustannuksia on vaikea verrata suoraan. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi rahoitusta inklusiivisen tuen edistämiseen kunnille yhteensä **35 miljoonaa euroa**. Hankerahoitus päättyy vuosien 2023-2024 aikana, jolloin toiminnot siirtyvät kaupungin pysyviksi käyttötalousmenoiksi.

Ulkopuolinen hankerahoitus on lisääntynyt merkittävästi varhaiskasvatuksen perus- ja kehittämistoiminnassa. Opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustus koulutuksellista tasearvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin on vuoden 2023 alusta vakiinnutettu opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin. Varhaiskasvatuksen avustusten käytön haasteena kuutoskaupungeissa nousi henkilöstön saatavuus avoimena oleviin tehtäviin ja rekrytointien viivästyminen. Ulkopuolisen rahoituksen hallinnointi ja toiminnan järjestäminen työllistää ja heikentää osaltaan henkilöstön saatavuutta, kun vakituiset työntekijät siirtyvät hanketyöntekijöiksi ja uusia työntekijöitä ei saada rekrytoitua.

Palveluseleiden arvoon, yksityisen hoidon tukeen ja yksityisen hoidon tuen kuntalisiin on kohdennettu korotuksia kuutoskaupungeissa vuoden 2023 aikana. Yleisen kustannustason nousun lisäksi lakimuutokset ja alle 3-vuotiaiden määrän kasvu palveluissa ovat kasvattaneet yksityisen palvelutuotannon kustannuksia merkittävästi.

Palvelusetelillä järjestettävää varhaiskasvatusta on kaikissa muissa kaupungeissa paitsi Helsingissä. Yksityisen hoidon tuella ja kuntalisällä varhaiskasvatusta tuetaan kaikissa kuu-
toskaupungeissa. Ostopalveluna varhaiskasvatusta järjestetään Espoossa ja Tampereella
sekä Oulussa, jossa ostopalveluna varhaiskasvatusta järjestetään esiopetusta täydentävänä.

Kaupunkien asiakasmaksutuotot alenivat johtuen 1.3.2023 voimaan tulleesta asiakasmak-
sulain muutoksesta. Maksujen määräytymisen perusteena käytettäviä tulo-rajajoja nostettiin
33 %. Oulussa asiakasmaksujen alenemiseen vaikutti myös lapsimäärän väheneminen pal-
veluissa. Asiakasmaksulain muutoksella on ollut vaikutus myös palvelusetelikustannusten
kasvuun, kun asiakkaiden omavastuuosuus on pienentynyt ja kaupungin osuus kasvanut.

Liite 2 Lasten varhaiskasvatuksen määritelmät ja perusteet vuoden 2023 tietojen keruulle

1 MÄÄRITELMÄT

Yleisiä määritelmiä

Kunnallinen varhaiskasvatus on kunnan itse tuottamaa varhaiskasvatusta kunnallisessa päiväkodissa ja kunnallisessa perhepäivähoidossa.

Perhepäivähoitoon sisältyvät hoitajan kotona tapahtuva varhaiskasvatus, ja ryhmäperhepäiväkodissa tapahtuva varhaiskasvatus.

Kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus on varhaiskasvatusta, jota kunta hankkii yksityiseltä palveluntuottajalta joko ostopalvelusopimuksella. Kunta voi ostaa varhaiskasvatusta myös toiselta kunnalta ja kuntayhtymältä. Lisäksi kunta voi hankkia esiope- tusta määräämillään perusteilla.

Kunnan järjestämä varhaiskasvatus on kunnallista ja kunnan ostopalveluna tai palvelu- setelillä hankkimaa varhaiskasvatusta.

Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelillä tarkoitetaan varhaiskasvatuksen järjes- tämisvastuussa olevan kunnan varhaiskasvatuspalvelua tarvitsevalle perheelle myöntämää sitoumusta, jolla korvataan palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään enimmäisarvoon asti. Palvelusetelin asiakaskohtainen suuruus on palvelusetelin enimmäisarvo vähennettynä asiakkaan omavastuuosuudella. Omavastuu- osuus määritellään yhtäläisin perustein kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun määrittelyn kanssa.

Lasten yksityisen hoidon tuki on lapsen hoidon järjestämiseksi vanhemman tai muun huoltajan osoittamalle varhaiskasvatuksen tuottajalle suoritettava taloudellinen tuki, johon kuuluu hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä. Kunta voi maksaa hoitorahaa ja hoitolisää korotettuna päättämiensä perusteiden mukaisesti (kunnallinen lisä). (Laki lasten kotihoi- don ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996)

Hoidon tuottaja voi olla yksityinen henkilö, yhteisö tai yritys, joka korvausta vastaan har- joittaa lasten varhaiskasvatustoimintaa tai vanhemman tai muun huoltajan kanssa lasten varhaiskasvatuksesta työsopimuksen tehnyt henkilö, ei kuitenkaan saman kotitalouden jä- sen.

Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus on kunnallinen ja kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus sekä lasten yksityisen hoidon tuella tuettu ja palvelusetelillä jär- jestetty varhaiskasvatus.

Lasten kotihoidon tuki on lapsen hoidon järjestämiseksi vanhemmalle tai muulle huolta- jalle suoritettava tuki, johon kuuluu hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä. Kotihoidon tuki on vaihtoehto varhaiskasvatukselle niille perheille, joissa on alle kolmevuotias lapsi. Tukea saava vanhempi tai muu huoltaja voi hoitaa lasta itse tai järjestää lapsen varhaiskasvatuk- sen kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen ulkopuolella.

Esiopetus on kuusivuotiaille tarjottavaa maksutonta opetusta. Esiopetus on 1.8.2015 alkaen ollut velvoittavaa eli lapsen on osallistuttava oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuotena vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Kunta voi järjestää esiopetuksen itse tai hankkia esiopetuspalvelut muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelun tuottajalta. Lapsen huoltaja voi myös itse järjestää esiopetuksen. (Laki perusopetuslain muuttamisesta 1040/2014).

Lapsilla, joilla on päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta ja lapsilla, jotka aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin (koulunkäynnin aloittamisen siirto), on oikeus saada esiopetusta myös oppivelvollisuuden alkamisvuonna.

Avoim varhaiskasvatustoiminta on suunnitelmallista ja tavoitteellista toimintaa kotihoitossa oleville lapsille ja heidän vanhemmilleen tai muille huoltajille/hoitajille.

Avoimen varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat kuutoskaupungeissa muun muassa kerhotoiminta sekä leikki-/asukaspuistotoiminta.

1.2. Varhaiskasvatusaika

Kokopäiväinen varhaiskasvatus on yhtäjaksoisesti enemmän kuin viisi tuntia kestävä varhaiskasvatus.

Osapäiväinen varhaiskasvatus on yleensä yhtäjaksoisesti enintään viisi tuntia vuorokaudessa kestävä varhaiskasvatus.

Vuorohoito on iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapyhinä järjestettävää varhaiskasvatusta. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018 13 §)

1.3 Muut määritelmät

Varhaiskasvatusikäiset lapset on ikäryhmä vanhempainrahakauden päättymisestä oppivelvollisuuden alkuun (noin 10kk-6-vuotiaat.).

Laskennallinen lapsi on kunnallisen päiväkodissa annettavan varhaiskasvatuksen kustannusten vertailussa ja henkilöstön suhteuttamisessa käytettävä lasten määrä, jossa otetaan huomioon valtioneuvoston asetuksen varhaiskasvatuksesta mukainen henkilöstömitoitus. Laskennallinen lasten määrä saadaan muuttamalla päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevat lapset suhdelukujen avulla 3 vuotta täyttäneiksi kokopäiväisessä enemmän kuin viisi tuntia yhtäjaksoisesti kestävässä varhaiskasvatuksessa oleviksi lapsiksi ja ottamalla erityistä hoitoa ja kasvatusta tarvitsevat lapset lisäksi erikseen huomioon.

Lapsen tukeminen varhaiskasvatuksessa

Lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukemisesta säädetään varhaiskasvatuslain 15 a §:ssä. Tukeminen jaotellaan yleiseksi, tehostetuksi ja erityiseksi tueksi. Yleinen tuki muodostuu yksittäisistä tukimuodoista. Tehostettu tuki muodostuu säännöllisistä ja samanaikaisesti toteutettavista useista tukimuodoista. Erityinen tuki muodostuu useista tukimuodoista ja on jatkuvaa ja kokoaikaista.

Lapsen tehostetusta ja erityisestä tuesta sekä yleisen tuen tulkitsemis- ja avustamispalveluista sekä apuvälineistä on tehtävä hallintopäätös.

Lapsen tukeminen esiopetuksessa

Esiopetuksessa oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, on annettava tehostettua tukea hänelle tehdyn oppimissuunnitelman mukaisesti.

Erityinen tuki muodostuu erityisopetuksesta ja muusta perusopetuslain mukaan annettavasta tuesta. Erityisen tuen antamiseksi opetuksen järjestäjän tulee tehdä kirjallinen päätös.

2 TOIMINTATIETOJEN KOONTI

2.1 Lapsitiedot

Varhaiskasvatus päiväkodissa, kunnallisen hoitajan tai asiakkaan kotona, ryhmäperhepäiväkodissa, yksityisen hoidon tuella, ostopalveluna hankittuna tai palvelusetelillä järjestettynä erikseen

- Ikäluokittain (alle 1 v, 1 v, 2 v, 3 v, 4 v, 5 v, 6 v, 7 vuotta täyttäneet koontiajankohdan 31.12. iän mukaan) ja
- huoltajan kanssa sovitun varhaiskasvatusajan mukaan kokopäiväisessä ja osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa oleviin lapsiin.

Lasten kotihoidon tuella 31.12. olevat lapset kootaan ikäluokittain. Kotihoidon tuella oleviin lapsiin ei lasketa osittaisella hoitorahalla olevia lapsia.

Kerhotoiminnassa olevat lapset kootaan ikäluokittain tilanteessa 31.12. Kerhotoimintaan osallistuvat lapset otetaan joissakin tapauksissa mukaan varhaiskasvatuksessa oleviin lapsiin ja se mainitaan erikseen kuviossa tai tekstissä.

Väestötietojen koonnissa **ikäluokka 10-11kk** lasketaan jakamalla väestötietojen 0-vuotaiden ikäluokka kuudella.

Tukea tarvitseviin lapsiin (31.12.) kootaan varhaiskasvatuksessa ja varhaiskasvatuksen järjestämässä esiopetuksessa tukea saavat lapset.

Tukea tarvitsevien lasten määrä ryhmitellään seuraavasti:

- a) lapset, joilla on hallintopäätös yleisen tuen tulkitsemis- ja avustamispalveluista ja/tai apuvälineistä
- b) lapset, joilla on varhaiskasvatuksessa hallintopäätös tehostetusta tuesta ja/tai jotka saavat esiopetuksessa tehostettua tukea lapsen oppimissuunnitelman mukaisesti. Jos lapsi saa tehostettua tukea sekä varhaiskasvatuksessa että esiopetuksessa, hänet lasketaan tukea tarvitseviin lapsiin kertaalleen.
- c) lapset, joilla on hallintopäätös erityisestä tuesta. Jos lapsella on erityisen tuen päätös sekä varhaiskasvatuksessa että esiopetuksessa, hänet lasketaan tukea tarvitseviin lapsiin kertaalleen.

Lasten lukumäärä kootaan erikseen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta päiväkodissa, kunnallisen hoitajan kotona ja ryhmäperhepäiväkodissa. Vastaava koonti tehdään ostopalveluna, palvelusetelillä ja yksityisen hoidon tuella järjestetyn varhaiskasvatuksen tukea tarvitsevista lapsista.

Vuorohoidossa olevat lapset (31.12.) kootaan erikseen kunnallisessa päiväkodissa ja perhepäivähoidossa järjestetystä ja ostopalveluna hankitusta varhaiskasvatuksesta. Mainitaan, mikäli tähän sisältyy muitakin kuin kyseistä hoitoa saavia lapsia.

Esiopetuksesta kootaan esiopetukseen velvoitettujen ikäluokka varhaiskasvatuksen yhteydessä ja kouluissa esiopetukseen osallistuvien lasten määrä 20.9. järjestäjän mukaan ja otteilla

- esiopetukseen osallistuvat (=esiopetus yhteensä)
- esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen osallistuvat

Esiopetukseen osallistuvat lapset sisältyvät sen järjestämismuodon lapsiin, jossa he ovat olleet kyseisenä ajankohtana. Jos esiopetukseen osallistuva lapsi on kyseisessä järjestämismuodossa ainoastaan esiopetuksessa, hän on mukana osapäiväisen varhaiskasvatuksen lasten määrässä. Jos lapsi on kyseisessä järjestämismuodossa esiopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksessa siten, että päivän kesto on yli viisi tuntia, lapsi on mukana kokopäiväisen varhaiskasvatuksen lasten määrässä.

Yksityisen hoidon tuelta kootaan ikäluokittaisen koonnin lisäksi 31.12. päiväkodissa ja perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä sekä niiden lasten määrä, joilla on työsopimussuhteinen hoitaja.

Varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olevien lasten määrä suhteutuksissa: Vuosikustannukset lasta kohden pienten lasten varhaiskasvatusjärjestelmän eri muodoissa lasketaan suhteuttamalla vuosikustannukset vuoden lopun (31.12) lapsimäärään.

Laskennallisten lasten määrä lasketaan sihteerityönä kuntien ilmoittamasta päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrästä seuraavasti:

- X = päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevat lapset laskennallisesti
- A = 0-2-vuotiaat varhaiskasvatuksessa olevat lapset, kerroin $7/4 = 1,75$
- B = 3 vuotta täyttäneet kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa sekä esiopetuksessa ja liittyvässä varhaiskasvatuksessa olevat lapset, kerroin 1.
- C = 3 vuotta täyttäneet osapäiväisessä varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa olevat lapset, kerroin $7/13 = 0,54$.
- D = tukea tarvitsevien lasten määrä
- $X = 1,75*A + B + 0,54*C + D$

Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa vuoden aikana olleiden lasten tosiasialliset läsnäolopäivät eritellen kokopäiväisen varhaiskasvatuksen ja osapäiväisen varhaiskasvatuksen läsnäolopäivien määrä. Tarkempi koontiohje on läsnäolopäivien koontipohjassa. Läsnäolopäivien määrää käytetään vuosikustannusten suhteuttamisessa.

2.2 Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstötiedot

Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstöön 31.12. kootaan vakinaisen, määräaikaisen ja tilapäisen henkilöstön sekä sijaisten ja ostopalveluna hankitun henkilöstön määrä siten, että kunkin vakanssin / tehtävän hoitaminen tulee mukaan vain yhteen kertaan. Äitiys- ja vanhempainlomalla, työlomalla yms. 31.12. työstä poissa oleva vakinainen henkilöstö ei ole mukana henkilöstön määrässä. Lisäksi kootaan työllistämistoimin palkattu sekä siviilipalvelus- ja oppisopimuskoulutuksessa oleva ns. lisähenkilöstö.

Avoimen varhaiskasvatustoiminnan henkilöstö ei ole mukana varhaiskasvatuksen henkilöstön määrässä.

Kunnallisten päiväkotien henkilöstö ryhmitellään: Hoito- ja kasvatushenkilöstö, lapsiryhmää avustava henkilöstö, muut työntekijät sekä puhtauspalvelujen (siivous- ja tekstiilihuolto) henkilöstö.

Kunnallisen perhepäivähoidon henkilöstö ryhmitellään: hoitajan kotona tapahtuvan ja kolmiperhepäivähoidon henkilöstö sekä ryhmäperhepäivähoidon henkilöstö.

Lisäksi kootaan hallinnollisten varhaiskasvatusyksiköiden johtajien, perhepäivähoidon ohjaajien ja varhaiskasvatuksen tukemisen erityishenkilöstön määrä.

Tarkempi tehtävän tai nimikkeen mukainen ryhmittely ohjeistetaan tiedonkeruupohjissa.

3 KUSTANNUKSET JA TULOT

3.1 Kunnallinen varhaiskasvatus

Kootaan erikseen varhaiskasvatus kunnallisessa päiväkodissa ja perhepäivähoidossa, josta eriteltynä hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito (sisältää kolmiperhepäivähoidon) ja ryhmäperhepäivähoito. Kustannuksista otetaan pois asiakasmaksutuloja lukuun ottamatta sellaiset erät, jotka korvataan varhaiskasvatukselle osittain tai kokonaisuudessaan. Näitä kustannuksia ovat esimerkiksi työllistettyjen ja oppisopimuskoulutuksessa olevien palkkakustannukset siltä osin kuin niistä saadaan valtion tai muun tahon korvaus. Lisäksi kustannuksista vähennetään luottotappiot (vanhentuneet saatavat, jotka kirjataan luottotappioksi) irtaimen korot ja poistot sekä työterveyshuollon kustannukset, mikäli ne sisältyvät varhaiskasvatuksen kustannuksiin. Näin saadaan vertailukelpoiset bruttotuotantokustannukset, jotka tuotantomäärään suhteutettuna kuvaavat palvelujen tuottamisen taloudellisuutta. Kuusikon kuntien kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannusten vertailussa käytetään bruttokustannuksia. Kootaan:

1) Henkilöstömenot

- a. palkat, josta eriteltynä virka- ja työsuhteisten (vakituiset ja määräaikaiset), varahenkilöstön, ryhmä- ja henkilökohtaisten avustajien ja muut palkat
- b. henkilöstösivukulut, josta eriteltynä KUEL-maksut
 - muut henkilöstösivukulut
- c. henkilöstökorvaukset (miinusmerkkisenä, on tulos)

d. vuokratyö (henkilöstövuokrauspalvelut) josta eriteltyinä

- avustajat
- sijaiset ja varahenkilöstö

2) Huoneistomenot, joka sisältää

- a. vuokrat ja vastikkeet (ulkopuoliset)
- b. sisäiset vuokrat
- c. käyttökustannukset

3) Tukipalvelut, josta eriteltyinä

- a. ateriapalvelut
- b. siivous-/laitoshuollon palvelut

4) Muut menot

- a. materiaalit
- b. niiden muiden palvelujen kokonaissumma, jotka eivät sisälly kohtaan 1d ja 3.
- c. Muista palveluista kirjataan lisäksi erikseen varhaiskasvatuksen kustannuksiin sisältyvät henkilöstön koulutus ja kehittäminen, tulkkaus ja muut kulut

5) Varhaiskasvatuksen yhteiset menot, joiden kustannukset kohdistetaan laskennallisesti kunnallisille päiväkodeille ja perhepäivähoidolle. Kyseisiä menoja voivat olla esimerkiksi konsultoivia varhaiskasvatuksen erityisopettajia ja varhaiskasvatuksen toimisto- ja hallinnon henkilöstön palkkakustannukset ja yhteiset koulutuskustannukset. Yhteiset menot eritellään yhteisiin henkilöstömenoihin ja muihin yhteisiin menoihin. Muista yhteisistä menoista kirjataan lisäksi erikseen varhaiskasvatuksen maksamat Ict-kustannukset (järjestelmät ja laitteet). Toimialan ja muun hallinnon yleiskustannuslisiä ei oteta mukaan kustannusten laskentaan. Kuutoskaupunkien tapa järjestää hallintonsa ja tukipalvelut sekä vyöryttää niiden kustannukset vaihtelevat kunnittain.

6) Kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut. Sisältää kunnan itse tuottaman varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot. Ei sisällä toisen kunnan suorittamaa korvausta varhaiskasvatuksesta.

3.2 Kunnan ostopalveluna hankkima varhaiskasvatus (sisältää maksusitoumukset ja ostamisen muilta kunnilta)

Kootaan kunnan ostopalveluna hankkiman varhaiskasvatuksen kustannukset eriteltyinä nettokustannuksena hankitut ostopalvelut, bruttokustannuksena hankitut ostopalvelut, asiakasmaksutulot ja varhaiskasvatuksen yhteiset menot (ks. kunnallisen varhaiskasvatuksen kohta 4), mikäli yhteisiä menoja on kohdistettu ostopalveluna hankitulle varhaiskasvatukselle (esim. varhaiskasvatuksen toimistohenkilöstön palkkakustannuksia). Kuntien välisessä vertailussa käytetään kokonais- eli bruttokustannuksia.

3.3 Lasten yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tuen kustannukset kootaan eritellen lakisääteinen tuki ja kunnalliset lisät. Kustannuksista vähennetään ALV palautus. Lisäksi kootaan yksityisen hoidon tuen osuus varhaiskasvatuksen yhteisistä menoista (ks. kunnallisen varhaiskasvatuksen kohta 4), mikäli niitä on kohdistettu tähän hoitomuotoon. Näitä kustannuksia yhteensä käytetään kuntien välisessä vertailussa.

Kuntien päätösten mukaisten kunnallisten lisien euromäärät lasta kohden kuukaudessa kootaan erilliseen taulukkoon vuoden lopun tilanteen mukaisena. Jos euromääriin on tullut muutoksia vuoden aikana, ilmoitetaan päivämäärä, josta alkaen muuttunut.

3.4 Lasten kotihoidon tuki

Lasten kotihoidon tuen kustannukset kootaan eritellen lakisääteinen tuki ja kunnalliset lisät sekä varhaiskasvatuksen yhteiset menot (ks. kunnallisen varhaiskasvatuksen kohta 4), mikäli yhteisiä menoja on kohdistettu lasten kotihoidon tuelle. Lakisääteinen kotihoidon tuki sisältää osittaisen kotihoidon tuen hoitorahan, joka kohdentuu kouluikäisiin lapsiin.

Kuntien päätösten mukaisten kunnallisten lisien euromäärät lasta kohden kuukaudessa kootaan erilliseen taulukkoon vuoden lopun tilanteen mukaisena. Jos euromääriin on tullut muutoksia vuoden aikana, ilmoitetaan päivämäärä, josta alkaen muuttunut.

Varhaiskasvatuksen kustannusten koontia tarkennetaan lisäksi tarpeen mukaan kustannusten koontipohjassa.

3.5 Palvelusetelillä järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset

Palvelusetelillä järjestettävästä varhaiskasvatuksesta kerätään kunnan maksama osuus sisältäen päiväkodissa ja ryhmäperhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset. Palvelusetelillä järjestetyn kerhotoiminnan kustannukset sisältyvät avoimen varhaiskasvatuksen kustannuksiin.

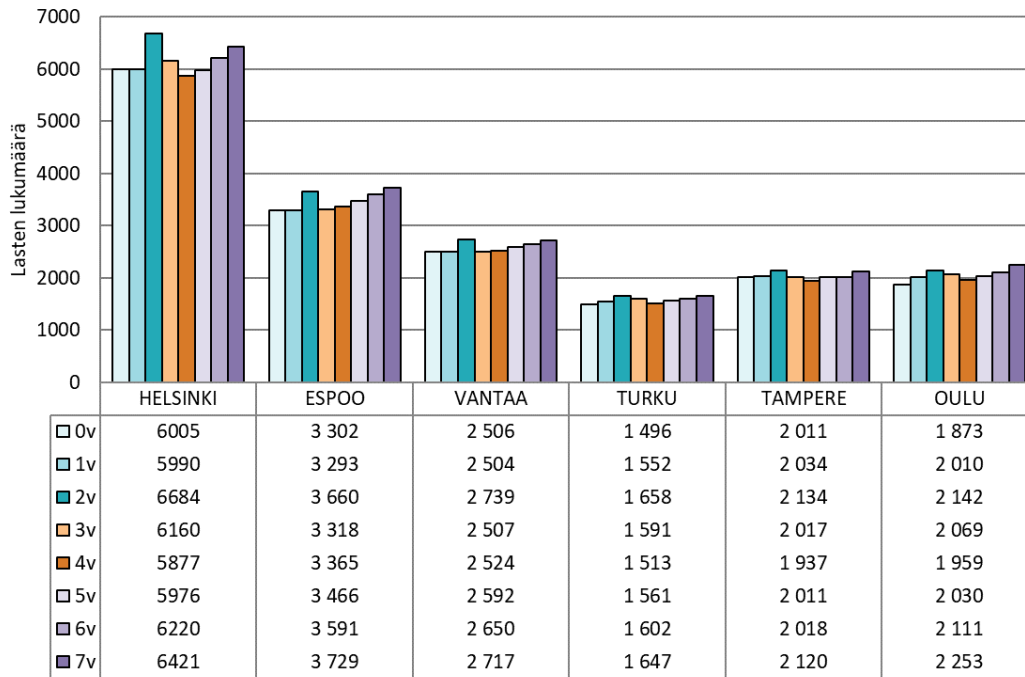
Lisäksi kerätään erikseen palvelusetelillä järjestetyille varhaiskasvatukselle kohdistuvat varhaiskasvatuksen yhteiset menot. Ne ovat pääasiassa kustannuksia, jotka ovat varhaiskasvatuksen määrärahoissa keskitettynä ja jotka kunta kohdentaa eri varhaiskasvatusmuodoille määrittelemillään jakoperusteilla.

Liite 3 Taulukoita ja kuvioita varhaiskasvatuksen palveluista ja kustannuksista

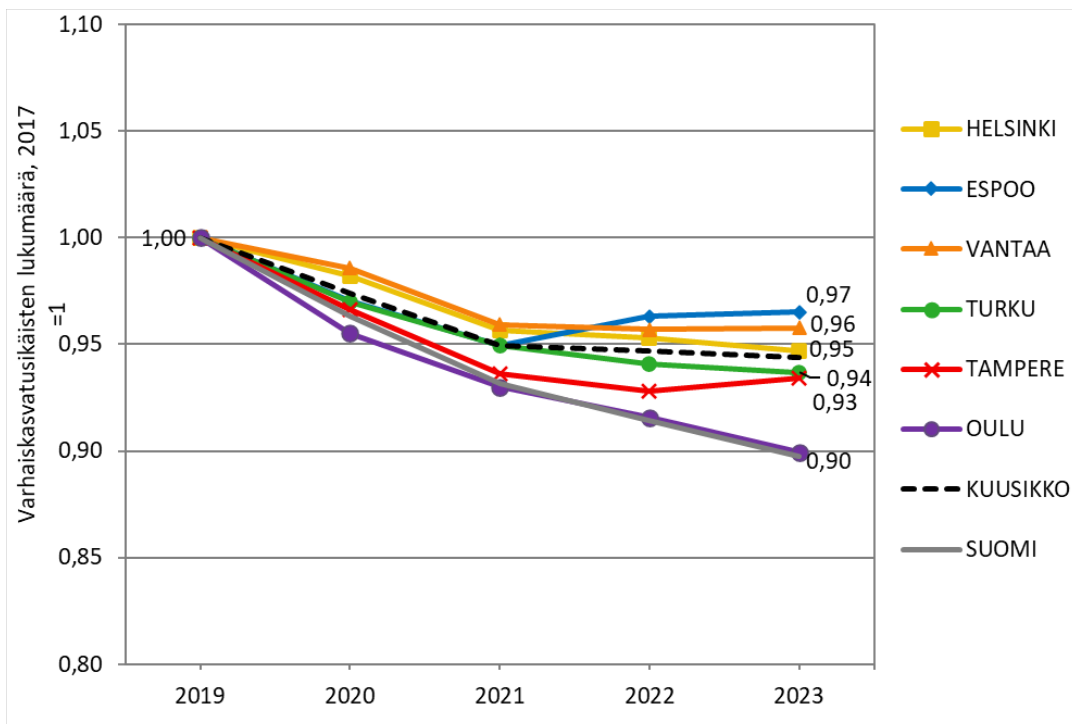
Raportin taulukot ja kuvat voi tarvittaessa pyytää saavutettavassa muodossa sähköpostilla:

kuusikko@hel.fi

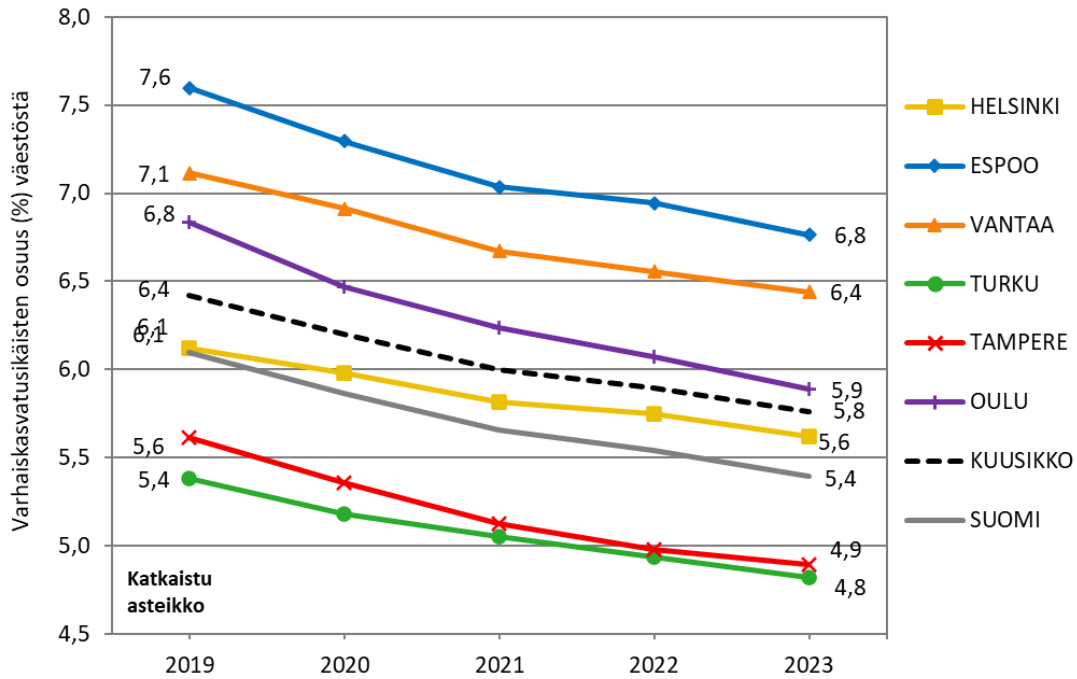
1. 0–7-vuotiaiden lasten lukumäärä ikäluokittain 31.12.2023

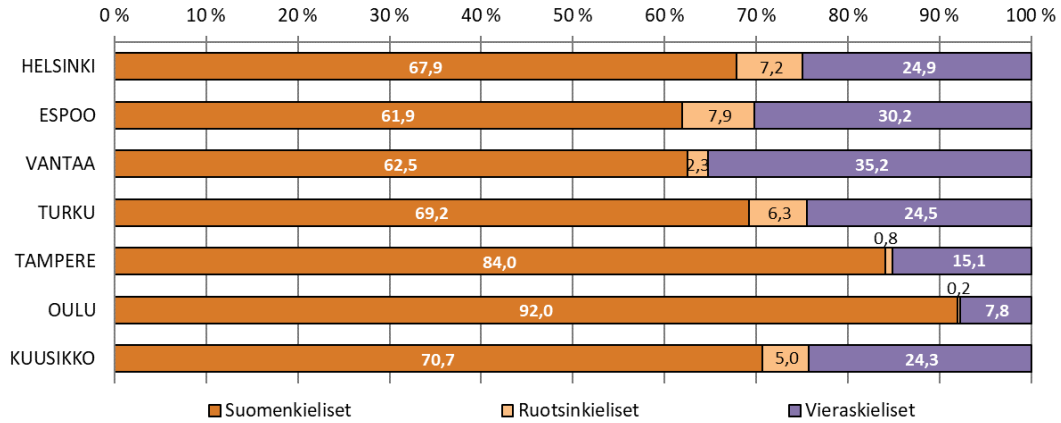
2. Varhaiskasvatukseen osittavien (10kk– 6 v) lasten lukumäärä vuosien 2019–2023 lopussa, kun vuosi 2019=1

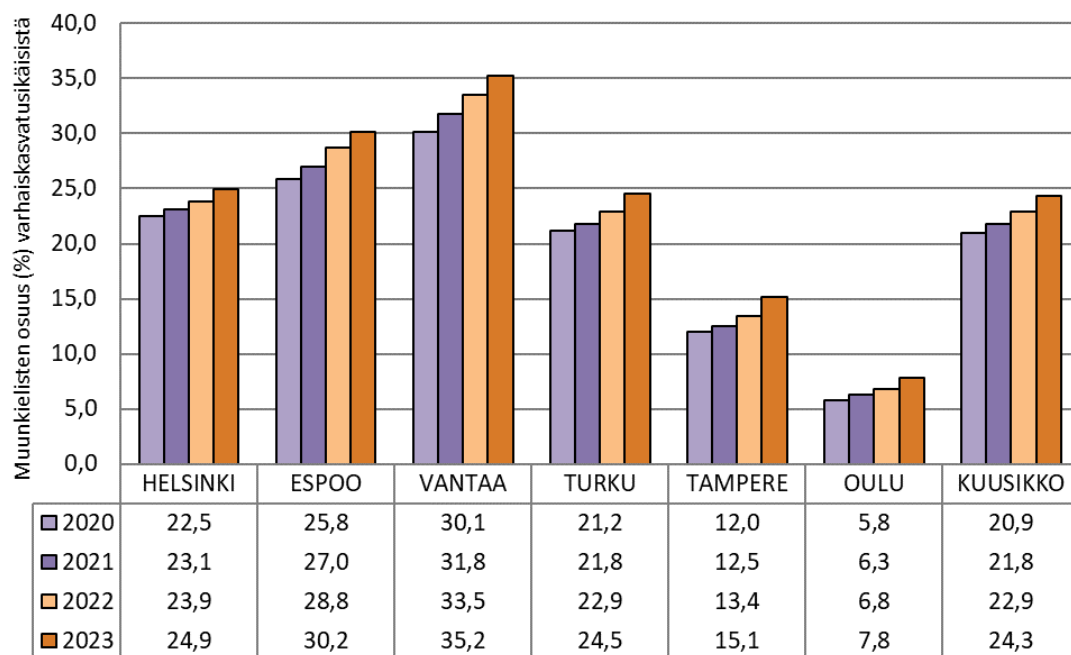
3. Varhaiskasvatusikäisten lasten (10kk– 6 v) osuus väestöstä vuosien 2019–2023 lopussa

4. Varhaiskasvatusikäisten kielitausta väestökisteritietojen mukaan 31.12.2023

5. Muunkielisten¹ osuus varhaiskasvatuksesta (10kk–6 v) lapsista vuosien 2020–2023 lopussa

¹ Muut kuin suomea ja ruotsia äidinkielenään puhuvat.

6. Muunkielisten¹ lasten lukumäärä ja osuus kunnallisissa varhaiskasvatuspalveluissa^{2 3} olevista lapsista sekä muunkielisten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta lapsista vuonna 2023

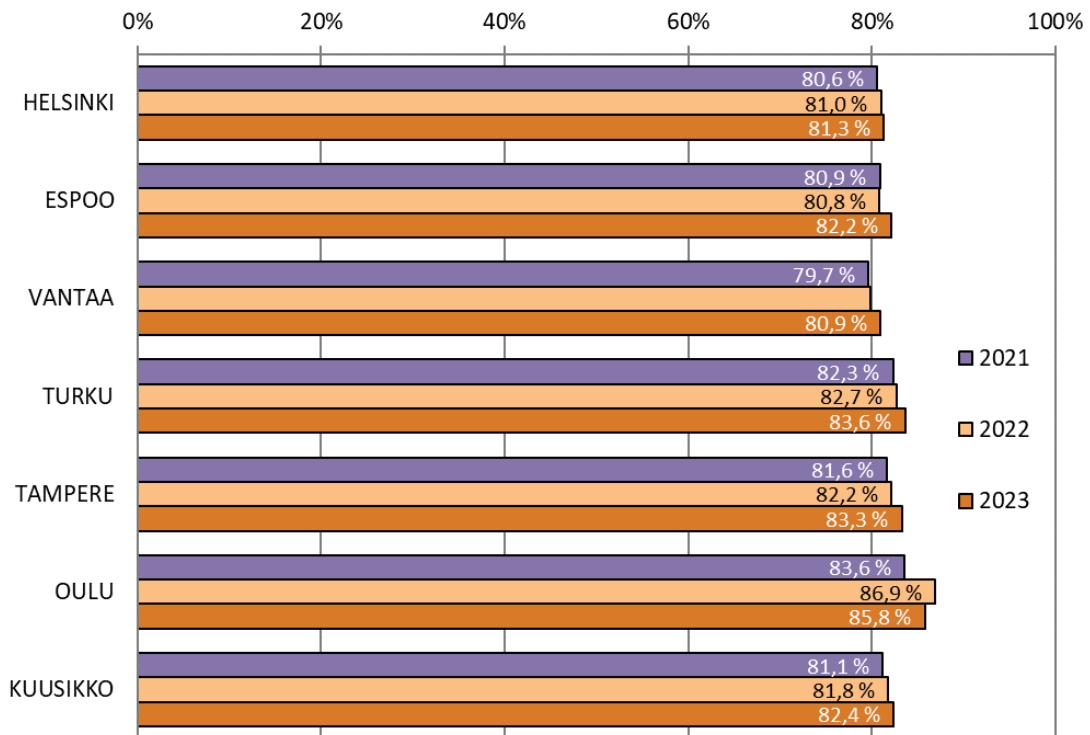
	Helsinki	Espoo	Vantaa	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
Muunkieliset lapset (lkm), kunnallinen varhaiskasvatus	6 542	3 902	3 690	1 332	1 208	608	17 282
<i>Muunkielisten lasten osuus (%)</i>							
<i>kunnallisissa varhaiskasvatuspalveluissa olevista lapsista</i>	23,9	29,2	34,2	25,1	14,8	7,9	23,8
<i>Kunnallisissa varhaiskasvatuspalveluissa olevien muunkielisten osuus (%)</i>							
<i>vieraskielisistä varhaiskasvatuksesta lapsista</i>	69,2	60,9	65,7	55,9	64,0	62,0	81,9
Muunkielisten osuus (%) varhaiskasvatuksesta lapsista	24,9	30,2	35,2	24,5	15,1	7,8	24,3

¹ Muut kuin suomea ja ruotsia äidinkielenään puhuvat. Äidinkieli väestörekisterin mukaan 31.12.

² Muunkielisiä lapsia on myös muissa varhaiskasvatuksen muodoissa. Yksityishoidontuella ja palvelusetelillä ei saada tietoja vieraskielisten lasten määrästä ja osuuksista.

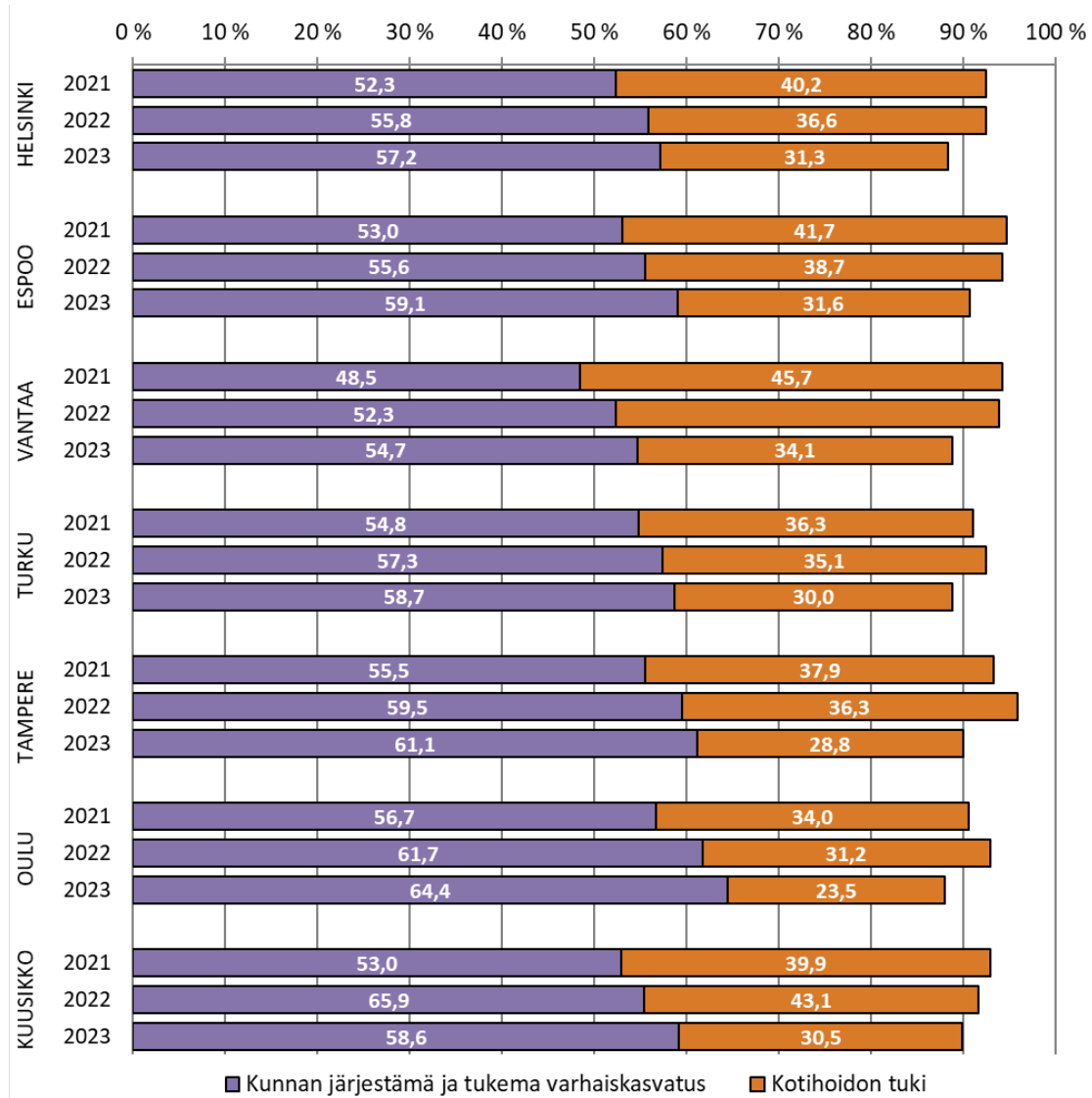
³ Kerholapset eivät ole mukana tässä tarkastelussa.

7. Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa¹ olevien varhaiskasvatus-ikäisten (10kk–6 v) lasten osuus kunnan varhaiskasvatusikäisistä vuosina 2021–2023²

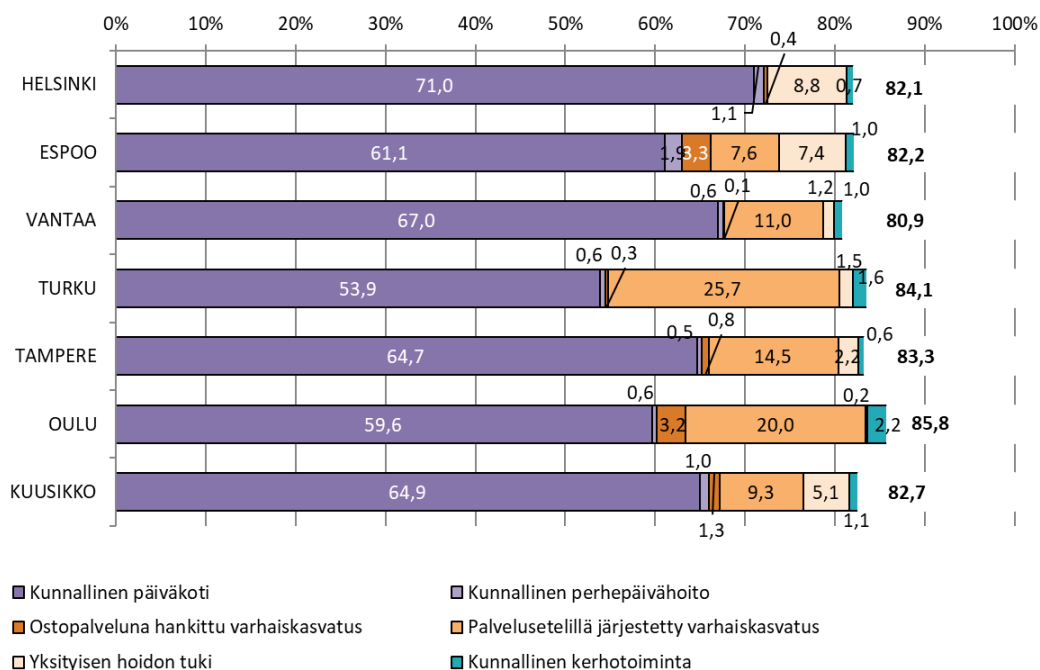
¹ Kerholapset mukana.

8. Varhaiskasvatuksessa¹ ja kotihoidon tuella olevien alle 3-vuotiaiden lasten osuus 10 kk–2-vuotiaiden ikäluokasta vuosina 2020–2022²

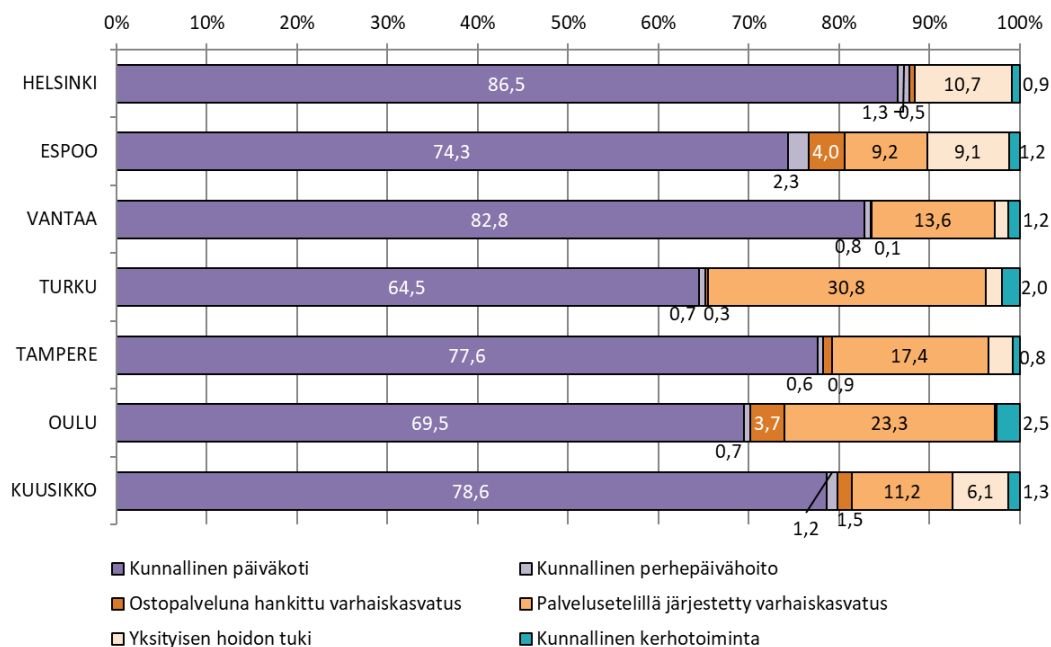

¹Kerholapset eivät ole mukana tässä tarkastelussa.

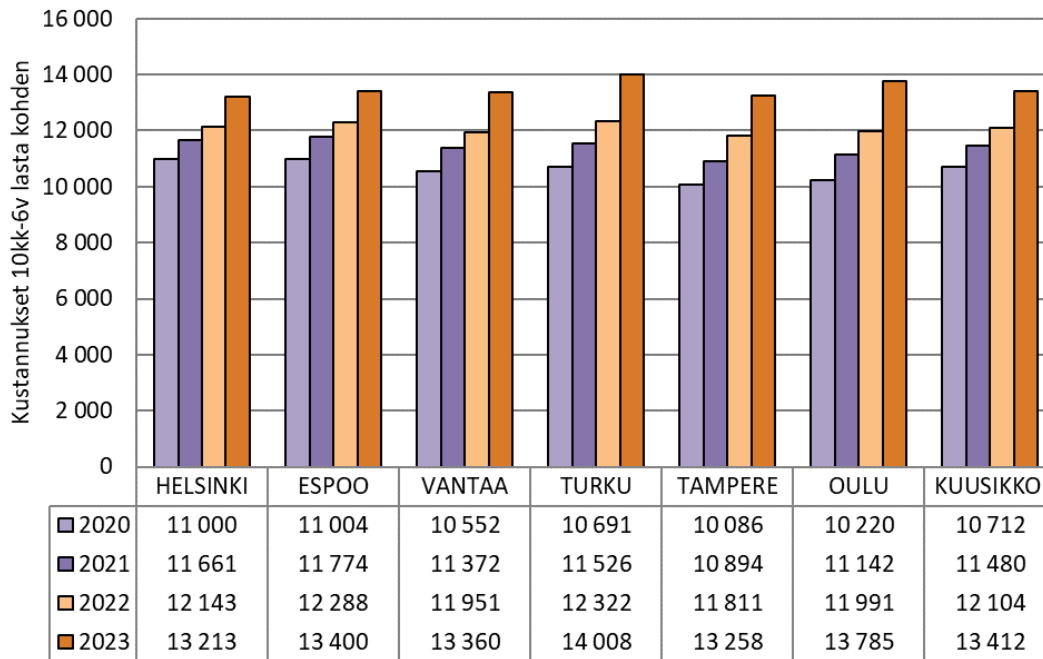
9a. Varhaiskasvatuskäisten (10kk– 6 v) lasten jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan joulukuussa 2023

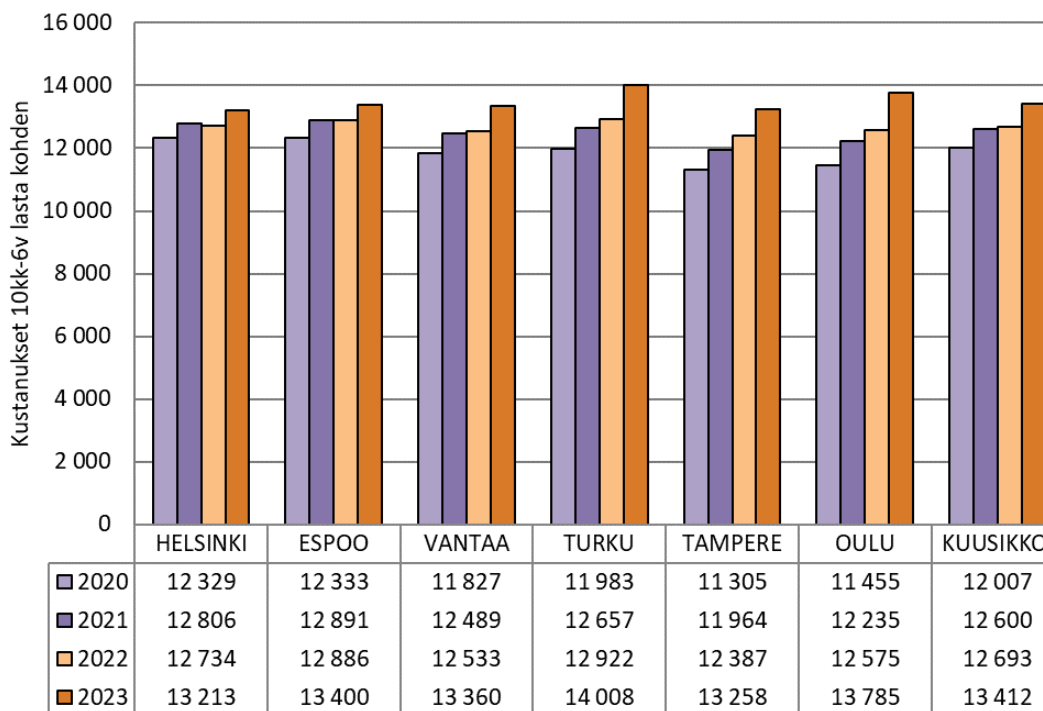
9b. Kunnan järjestämään ja tukemaan varhaiskasvatukseen osallistuneiden (10kk– 6 v) lasten jakautuminen varhaiskasvatuksen palveluihin ja kerhotoimintaan joulukuussa 2023

10. Varhaiskasvatusjärjestelmän vuosittaiset kustannukset varhaiskasvatusikäistä (10kk– 6 v) lasta kohden vuosina 2020–2023

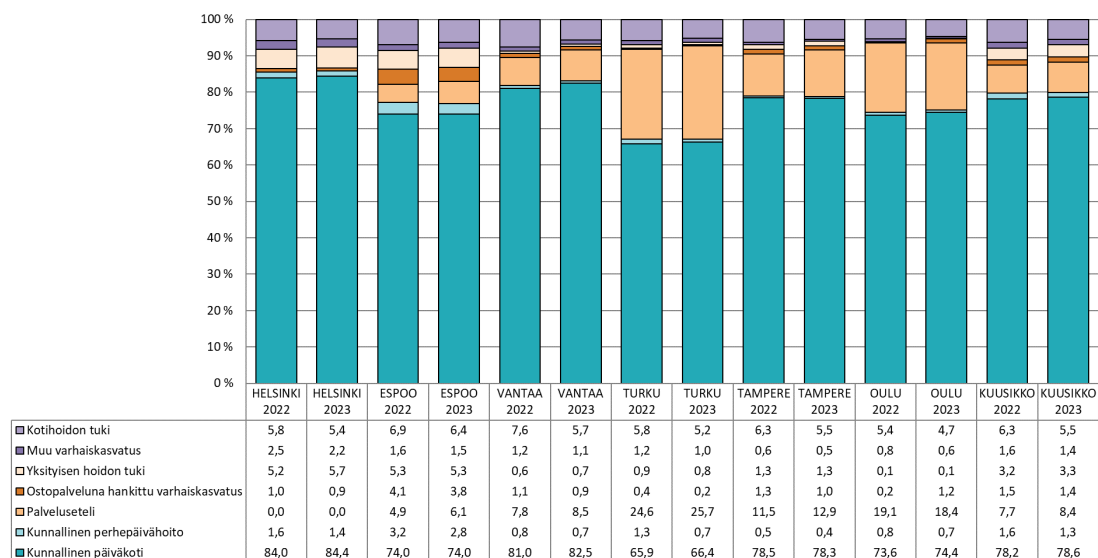

11. Varhaiskasvatusjärjestelmän deflatoidut¹ vuosikustannukset varhaiskasvatusikäistä (10kk– 6 v) lasta kohden vuosina 2020–2023

¹ Julkisten menojen hintaindeksi opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2024

12. Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen muun varhaiskasvatustoiminnan¹) sekä kotihoidon tuen osuudet varhaiskasvatusjärjestelmän kokonaiskustannuksista vuosina 2022-2023

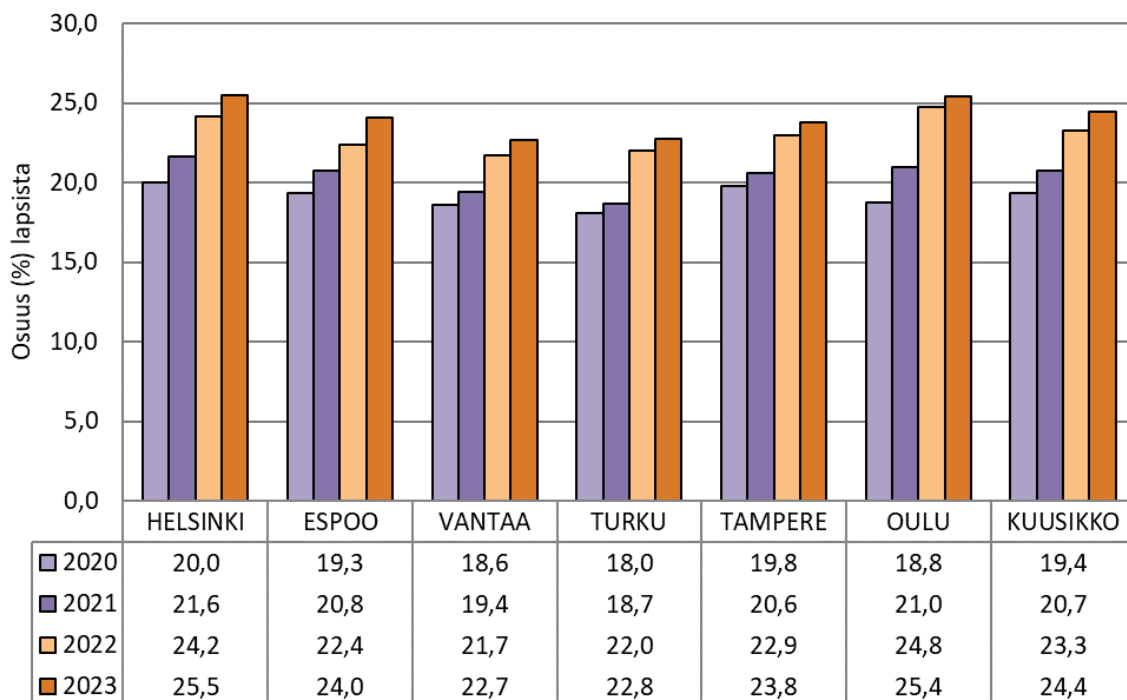

¹ Muun varhaiskasvatuksen kustannukset sisältävät avoimen varhaiskasvatuksen ja kerhotoiminnan kustannukset.

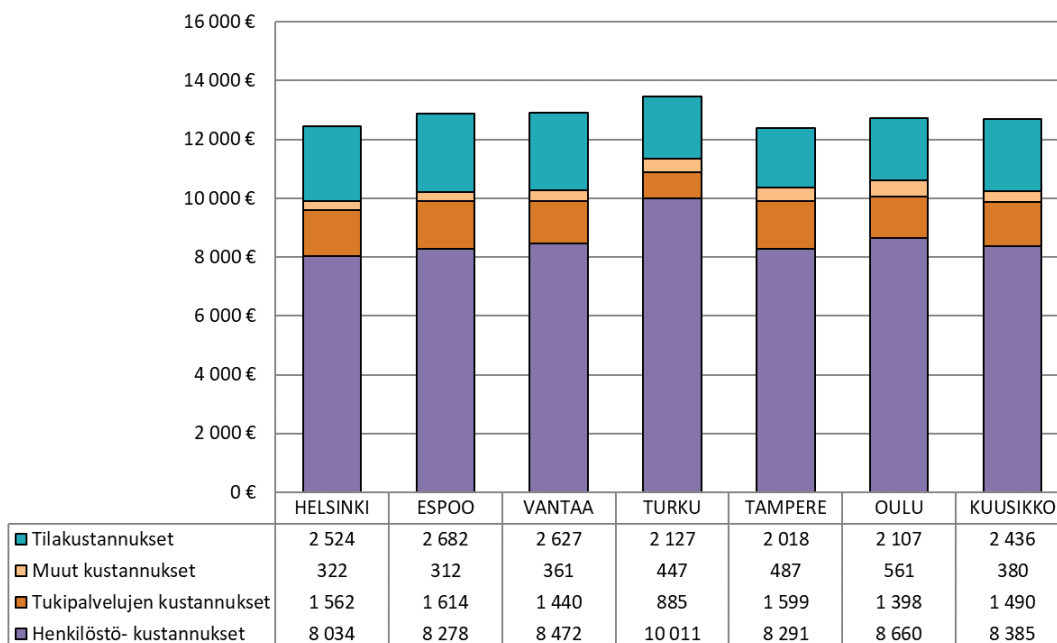
13. Lapsia kunnallisissa päiväkodeissa joulukuussa 2023 sekä muutos vuodesta 2022

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Alle 3-vuotiaiden osuus (%)
Helsinki	26 947	112	0,4	25,5
Espoo	12 979	92	0,7	24,0
Vantaa	10 686	184	1,8	22,7
Turku	5 251	61	1,2	22,8
Tampere	8 098	138	1,7	23,8
Oulu	7 609	-224	-2,9	25,4
Kuusikko	71 570	363	0,5	24,4

14. Alle 3-vuotiaiden lasten osuus kunnallisessa päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olleista lapsista vuosina 2020–2023¹

15. Kustannukset menolajeittain kunnallisten päiväkotien laskennallisen lapsen¹ vuosikustannuksista vuonna 2023²

¹ Laskennallinen lapsi ks. Varhaiskasvatuksen määritelmät ja perusteet vuoden 2023 tietojen keruulle ja Liite 3, taulukko 2E. Lasten määrä on vuoden 2023 joulukuun lasten määrä.

16. Kunnallisen päiväkotihoidon ICT-kustannukset (€) laskennallista lasta (kahden vuoden keskiarvo) kohden vuonna 2023

	Helsinki	Espoo	Vantaa ¹	Turku	Tampere	Oulu	Kuusikko
ICT-kustannukset €/ laskennallinen lapsi	68	188	0	131	192	212	132

¹ Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin osalta tietohallintoon eivätkö tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

17. Lapsia ja henkilöstöä hoitajan kotona tapahtuvassa ja kolmiperhepäivähoidossa joulukuussa 2023 sekä muutos vuodesta 2022

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Hoitajien lukumäärä	Muutos Lkm
Helsinki	117	-25	-17,6	36	-8
Espoo	56	-4	-6,7	15	-2
Vantaa	66	-29	-39,3	17	-8
Turku	55	-35	-38,9	14	-18
Tampere	63	-4	-6,0	18	-1
Oulu	62	-6	-8,8	24	4
Kuusikko	419	-92	-18,0	124	-32

18. Lapsia ja henkilöstöä kunnallisessa ryhmäperhepäivähoidossa joulukuussa 2023 sekä muutos vuodesta 2022

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Henkilöstön lukumäärä	Muutos Lkm
Helsinki	298	-52	-15,7	90	-13
Espoo	343	-2	-0,6	89	4
Vantaa	32	-11	-4,7	9	-13
Turku ¹
Tampere ¹
Oulu	12	1	8,3	3	-2
Kuusikko	685	-64	-8,8	191	-24

¹ Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

19. Hoitajan kotona tapahtuvan ja kolmiperhepäivähoidon sekä ryhmäperhepäivähoidon vuosikustannukset lasta¹ kohden vuonna 2023 sekä muutos vuodesta 2022

	Hoitajan kotona tapahtuva ja kolmiperhepäivähoito			Ryhmäperhepäivähoito		
	Kustannukset €/lapsi	Muutos %	Muutos %, defl. ²	Kustannukset €/lapsi ¹	Muutos %	Muutos %, defl. ²
Helsinki	18 750	-1,7	-6,3	17 557	18,7	13,2
Espoo	17 842	0,9	-3,8	20 915	-3,8	-8,3
Vantaa	11 176	1,3	-3,4	23 264	44,0	37,3
Turku ³	18 307	7,9	2,9	.	.	.
Tampere ³	11 795	11,1	6,0	.	.	.
Oulu	16 837	-0,6	4,9	16 308	19,8	14,3
Kuusikko	16 049	1,4	-0,9	19 484	7,7	12,3

¹ Lasten määrä on vuoden 2023 joulukuun lasten määrä.

² Julkisten menojen hintaindeksi kulttuuri- ja opetustoimelle, Tilastokeskus 2/2024

³ Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

20. Lapsia kunnan järjestämässä ilta- ja ympärivuorokautisessa varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2023 ja osuus kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa¹ olevista lapsista²

	Lasten lukumäärä	Osuus (%) lapsista ¹	Määrän muutos %
Helsinki	417	1,5	-8,4
Espoo	234	1,5	-9,7
Vantaa ²	410	3,2	.
Turku	306	3,8	-7,0
Tampere	227	2,2	8,1
Oulu	534	4,9	23,3
Kuusikko	2 128	2,5	.

¹ Kerholapset mukana.

² Vantaa: vuoden 2022 tietoja ei ole saatavilla järjestelmävaihdoksen vuoksi.

21. Lapsia palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa² joulukuussa 2023 sekä muutos vuodesta 2022

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Osuus (%) varhaiskasvatuksessa olevista ¹
Helsinki ²
Espoo	1 604	218	15,7	9,2
Vantaa	1 759	-109	-5,8	13,6
Turku	2 503	-50	-2,0	30,7
Tampere	1 806	143	8,6	17,3
Oulu	2 527	-571	-18,4	23,1
Kuusikko	10 199	.	.	11,2

¹ Kerholapset mukana.

² Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä.

22. Lapsia yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa joulukuussa 2023 ja muutos vuodesta 2022

	Lasten lukumäärä	Muutos %	Muutos Lkm	Osuus (%) varhaiskasvatuksessa olevista ¹	Osuuden muutos %-yksikköä
Helsinki	3 348	4,3	139	10,8	0,5
Espoo	1 580	-0,7	-11	9,0	-0,2
Vantaa	193	-13	-6,3	1,5	.
Turku	147	1,4	2	1,8	0,0
Tampere	279	-16,2	-54	2,7	-0,6
Oulu	23	-17,9	-5	0,2	0,0
Kuusikko	5 570	58	58	6,1	0,0

¹ Kerholapset mukana.

23. Yksityisen hoidon tuen vuosikustannukset lasta¹ kohden vuonna 2023, muutos vuodesta 2022 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	€/lapsi ¹	Muutos %	Kuntalisän osuus (€)	Kuntalisän osuus (%)
Helsinki	8 665	12,5	6 499	75,0
Espoo	9 750	10,9	6 715	68,9
Vantaa ²	7 493	24,3	4 243	56,6
Turku	7 155	-4,2	4 298	60,1
Tampere	7 852	37,9	4 705	59,9
Oulu	5 638	-20,8	2 728	48,4
Kuusikko	8 839	13,0	6 305	71,3

¹ Lasten määrä on vuoden 2023 joulukuun lasten määrä.

24. Yksityisen hoidon tuen kunnalliset lisät joulukuussa 2023

LASTEN YKSITYISEN HOIDON TUEN KUNTALISÄT VUODEN 2023 LOPUSSA (€/kk)						
	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU
PÄIVÄKOTI						
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi	670,00	730,00	650,00	685,00	550,00	560,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi	410,00	482,00	400,00	415,00	450,00	262,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset	90,00	120,00	100,00	233,00	120,00	
Kuntalisä tulosidonnaiseen hoitolisään	60,00	100,00				
PERHEPÄIVÄHOITO						
Hoitajan tai asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito						
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi	360,00	350,00	230,00	447,00	350,00	250,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi	200,00	210,00	100,00	280,00	350,00	250,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset	90,00	120,00		130,00	84,09	
Kuntalisä tulosidonnaiseen hoitolisään	60,00	100,00				
Ryhmäperhepäivähoito						
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi	360,00	730,00	650,00	670,00	550,00	560,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi	200,00	482,00	400,00	483,00	550,00	300,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset	90,00	120,00		192,00	120,00	
Osapäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi						
Osapäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi			340,00			
Kuntalisä tulosidonnaiseen hoitolisään	60,00	100,00				
LASTEN YKSITYISEN HOIDON TUEN KUNTALISÄT VUODEN 2023 LOPUSSA (€/kk)						
	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU
TYÖSOPIMUSSUHTEINEN HOITAJA KOTONA						
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: alle 3-vuotias lapsi	500,00	560,00	100,00	457,00	350,00	250,00
Kokopäiväinen varhaiskasvatus: 3 vuotta täyttänyt lapsi	160,00	200,00		374,00	350,00	250,00
Osapäiväinen varhaiskasvatus: kunnan järjestämään esiopetukseen osallistuvat lapset	90,00	110,00		171,00	84,09	
Kuntalisä tulosidonnaiseen hoitolisään	60,00	100,00				
Yksityisen hoidon tuen lakisääteinen osuus						
Hoitoraha 192,28 euroa/lapsi/kk						
Tulosidonnainen hoitolisä enintään 265,85 euroa/lapsi/kk ¹						
Alennettu hoitoraha 70,75 euroa/lapsi/kk ¹						

¹ Kela maksaa alennettua hoitorahaa, jos lapsi on kunnan tai peruskoulun esiopetuksessa, aloittaa koulun 6-vuotiaana tai jos lapsi kuuluu pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin. Tällöin myös hoitolisä puolitetaan.

25. Kunnalliseen kerhotoimintaan osallistuneiden lasten¹ lukumäärä vuonna 2023 sekä muutos vuodesta 2022

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %	Osuus (%) 10kk–5 -vuotiaista lapsista	Osuus (%) 10kk–6 -vuotiaista lapsista
Helsinki	280	-20	-6,7	0,9	0,7
Espoo	208	-2	-1,0	1,2	1,0
Vantaa ³	158	.	.	1,2	1,0
Turku ²	159	82	106,5	2,0	1,6
Tampere	80	-1	-1,2	0,8	0,6
Oulu	274	-20	-6,8	2,6	2,2
Kuusikko	1 159	197	20,5	1,3	1,1

¹ Lapset, jotka ovat saaneet päätöksen kerhopaikasta.

² Ohjatussa leikkipuistotoiminnassa mukana olleet lapset eivät sisälly kerholasten lukumääriin.

³ Vantaa: vuoden 2022 tietoja ei ole saatavilla järjestelmävaihdoksen vuoksi.

26. Kaikki esiopetukseen osallistuneet lapset 20.9.2023 sekä esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten osuus kaikista esiopetukseen osallistuneista

	Kaikki esiopetukseen osallistuneet				joista esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen osallistuneet	
	Lasten lukumäärä vuonna 2023	Lasten lukumäärä vuonna 2022	Muutos Lkm	Muutos %	Osuus (%) 2023	Osuus (%) 2022
Helsinki ¹	5 812	5 989	-177	-3,0	99,0	98,6
Espoo	3 370	3 490	-120	-3,4	90,5	88,6
Vantaa	2 594	2 523	71	2,8	95,0	93,7
Turku	1 447	1 626	-179	-11,0	96,3	95,0
Tampere	1 960	2 028	-68	-3,4	96,3	97,4
Oulu	2 107	2 209	-102	-4,6	92,2	88,7
Kuusikko	17 290	17 865	-575	-3,2	95,3	93,0

¹ Helsingissä esiopetukseen liittyvään varhaiskasvatukseen osallistuneiden osuus ainoastaan kunnalliseen esiopetukseen osallistuneista

27. Lapsia kotihoidon tuella joulukuussa 2023 sekä muutos vuodesta 2022

	Lasten lukumäärä	Muutos Lkm	Muutos %
Helsinki	4 490	-835	-15,7
Espoo	2 565	-568	-18,1
Vantaa	2 094	-471	-19,5
Turku	1 113	-232	-17,2
Tampere	1 425	-340	-19,3
Oulu	1 263	-466	-27,0
Kuusikko	12 950	-2 947	-18,5

28. Kotihoidon tuen vuosikustannukset lasta¹ kohden 2023 muutos vuodesta 2022 sekä kunnallisen lisän osuus kustannuksista

	€/lapsi ¹	Muutos %	Kuntalisän osuus (€)	Kuntalisän osuus (%)
Helsinki	6 151	18,6	704	11,4
Espoo	7 194	23,9	1 077	15,0
Vantaa	5 904	5,5	.	.
Turku	6 427	22,6	.	.
Tampere	6 460	22,8	14	0,2
Oulu	6 461	34,3	.	.
Kuusikko	6 405	19,8	462	7,2

¹ Lasten määrä on vuoden 2023 joulukuun lasten määrä.

29. Kotihoidon tuen kunnalliset lisät joulukuussa 2023

LASTEN KOTIHOIDON TUEN KUNTALISÄT VUODEN 2023 LOPUSSA (€/kk)						
	HELSINKI ¹	ESPOO ²	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU
Alle 1 v 6 kk lapsi ¹	264,00	160,00				
1 v 6 kk - alle 3-vuotias lapsi ²		160,00				
Alle 3-vuotias lapsi, sairaan lapsen hoitotuki					252,28	
Monikkotuki pidennetyn vanhempainrahakauden ajalta perheelle, johon on syntynyt tai otettu ottolapseksi samanaikaisesti enemmän kuin yksi lapsi		160,00				
Ottolapsen kuntalisä, kun perheeseen on otettu kolme vuotta täyttänyt ottolapsi	264,00	160,00				
Kotihoidon tuen lakisääteinen osuus						
Hoitoraha						
Yhdestä alle 3-vuotiaasta (yli 3-vuotiaasta adoptiolapsesta)					377,68 euroa/kk	
Muista perheen alle 3-vuotiaista lapsista					113,07 euroa/kk	
Yli 3-vuotiaista, alle kouluikäisistä lapsista					72,66 euroa/kk	
Hoitolisä (tulosisä)						
Vain yhdestä perheen hoitorahaan oikeuttavasta lapsesta enintään					202,12 euroa/kk	

¹Helsingissä alle 1-vuotias lapsi

²Espoossa alle 2 v 6 kk lapsi 1.3.2021 alkaen

30. Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvot ja kertoimet joulukuussa 2023

PALVELUSETELIN ENIMMÄISARVOT (€) JA KERTOIMET VUODEN 2023 LOPUSSA						
	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU
Palvelusetelin enimmäisarvo päiväkodissa		927 €	923 €		901 €	925 €
Palvelusetelin enimmäisarvo perhepäivähoidossa						874 €
Palvelusetelin kertoimet						
Alle 3-vuotiaan kerroin		1,60	1,58		1,60	1,70
Osa-aikainen kerroin (alle 20 h/vko) ¹		0,60	0,65		0,60	0,55
Lapsen tuen tarpeen mukainen kerroin		1,5-3,0	1,5-3,5		1,0-3,0	1,4-3,0

¹ Espoo: alle 25 h/vko

Liite 4 Varhaiskasvatuksen toiminta- ja kustannustietoja vuosilta 2019–2023

1A/1 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat), 7-vuotiaat ja koko väestö vuosina 2019–2023 (31.12.)

Lähde: Tilastokeskus, StatFin-tietokanta, Väestö iän (1-v.) ja sukupuolen mukaan alueittain kunkin tilastovuoden aluejaolla, 2003-2023.

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO			SUOMI		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)				
Varhaiskasvatusikäiset (10kk-6-vuotiaat)	2019	40 035	-516 -1,3	22 013	-398 -1,8	16 636	212 1,3	10 383	-112 -1,1	13 364	-484 -3,5	14 048	-841 -5,6	116 480	-2 140 -1,8	336 957	-22 177 -6,2								
	2020	39 306	-729 -1,8	21 355	-658 -3,0	16 399	-237 -1,4	10 067	-316 -3,0	12 916	-449 -3,4	13 418	-630 -4,5	113 462	-3 018 -2,6	324 581	-12 376 -3,7								
	2021	38 302	-1 005 -2,6	20 903	-453 -2,1	15 957	-442 -2,7	9 858	-209 -2,1	12 511	-404 -3,1	13 064	-354 -2,6	110 595	-2 867 -2,5	313 842	-10 739 -3,3								
	2022	38 159	-143 -0,4	21 200	298 1,4	15 921	-36 -0,2	9 770	-88 -0,9	12 401	-110 -0,9	12 865	-199 -1,5	110 316	-279 -0,3	308 125	-5 718 -1,8								
	2023	37 908	-251 -0,7	21 243	43 0,2	15 934	12 0,1	9 726	-44 -0,4	12 486	85 0,7	12 633	-232 -1,8	109 931	-386 -0,3	302 404	-5 721 -1,9								
Varhaiskasvatusikäisiä % väestöstä	2019	6,1		7,6		7,1		5,4		5,6		6,8		6,4		6,1									
	2020	6,0		7,3		6,9		5,2		5,4		6,5		6,2		5,9									
	2021	5,8		7,0		6,7		5,1		5,1		6,2		6,0		5,7									
	2022	5,7		6,9		6,6		4,9		5,0		6,1		5,9		5,5									
	2023	5,6		6,8		6,4		4,8		4,9		5,9		5,8		5,4									
10kk - 1-vuotiaat	2019	7 344	-2 0,0	3 634	12 0,3	2 904	-102 0,5	1 847	-119 -6,1	2 445	-88 -3,5	2 325	-98 -4,0	20 500	-397 -1,9	45 746	-14 328 -23,9								
	2020	7 582	238 3,2	3 635	1 0,0	2 900	-4 -0,1	1 955	109 5,9	2 447	1 0,0	2 451	126 5,4	20 971	471 2,3	46 524	778 1,7								
	2021	8 020	438 5,8	3 959	323 8,9	3 208	308 10,6	2 011	56 2,9	2 578	132 5,4	2 533	82 3,3	22 309	1 338 6,4	49 592	3 068 6,6								
	2022	7 040	-980 -12,2	3 753	-205 -5,2	2 914	-294 -9,2	1 834	-177 -8,8	2 394	-184 -7,1	2 365	-168 -6,6	20 300	-2 009 -9,0	44 974	-4 618 -9,3								
	2023	7 006	-34 -0,5	3 852	99 2,6	2 924	9 0,3	1 745	-89 -4,8	2 346	-48 -2,0	2 185	-180 -7,6	20 059	-242 -1,2	43 465	-1 509 -3,4								
2-vuotiaat	2019	6 406	-205 -3,1	3 385	-132 -3,8	2 656	34 1,3	1 636	-139 -7,8	2 074	-184 -8,1	2 087	-218 -9,5	18 244	-844 -4,4	51 271	-4 896 -8,7								
	2020	6 089	-317 -4,9	3 260	-125 -3,7	2 623	-33 -1,2	1 592	-44 -2,7	2 051	-23 -1,1	2 021	-66 -3,2	17 636	-608 -3,3	48 387	-2 884 -5,6								
	2021	5 910	-179 -2,9	3 219	-41 -1,3	2 513	-110 -4,2	1 488	-104 -6,5	1 917	-134 -6,5	1 959	-62 -3,1	17 006	-630 -3,6	46 400	-1 987 -4,1								
	2022	6 137	227 3,8	3 263	44 1,4	2 464	-49 -1,9	1 564	76 5,1	1 975	58 3,0	2 070	111 5,7	17 473	467 2,7	47 286	886 1,9								
	2023	6 684	547 8,9	3 660	397 12,2	2 739	275 11,2	1 658	94 6,0	2 134	159 8,1	2 142	72 3,5	19 017	1 544 8,8	50 842	3 556 7,5								
10kk - 2-vuotiaat	2019	13 603	-508 -3,6	7 131	-197 -2,7	5 703	39 0,7	3 546	-97 -2,7	4 537	-203 -4,3	4 461	-338 -7,0	38 982	-1 305 -3,2	106 985	-11 155 -9,4								
	2020	13 295	-308 -2,3	6 940	-191 -2,7	5 562	-141 -2,5	3 375	-171 -4,8	4 390	-148 -3,3	4 343	-118 -2,6	37 906	-1 076 -2,8	102 261	-4 724 -4,4								
	2021	13 273	-23 -0,2	6 955	14 0,2	5 449	-113 -2,0	3 383	8 0,2	4 308	-81 -1,8	4 400	57 1,3	37 768	-138 -0,4	101 498	-763 -0,7								
	2022	13 824	551 4,2	7 375	421 6,0	5 603	154 2,8	3 505	122 3,6	4 471	163 3,8	4 559	159 3,6	39 337	1 569 4,2	104 873	3 374 3,3								
	2023	13 675	-149 -1,1	7 503	128 1,7	5 661	57 1,0	3 459	-46 -1,3	4 503	32 0,7	4 464	-95 -2,1	39 266	-72 -0,2	103 683	-1 190 -1,1								
10kk - 2-vuotiaat % varhaiskasvatusikäisistä	2019	34,0		32,4		34,3		34,2		34,0		31,8		33,5		31,8									
	2020	33,8		32,5		33,9		33,5		34,0		32,4		33,4		31,5									
	2021	34,7		33,3		34,1		34,3		34,4		33,7		34,1		32,3									
	2022	36,2		34,8		35,2		35,9		36,1		35,4		35,7		34,0									
	2023	36,1		35,3		35,5		35,6		36,1		35,3		35,7		34,3									
10kk - 2-vuotiaat % väestöstä	2019	2,1		2,5		2,4		1,8		1,9		2,2		2,1		1,9									
	2020	2,0		2,4		2,3		1,7		1,8		2,1		2,1		1,8									
	2021	2,0		2,3		2,3		1,7		1,8		2,1		2,0		1,8									
	2022	2,1		2,4		2,3		1,8		1,8		2,2		2,1		1,9									
	2023	2,0		2,4		2,3		1,7		1,8		2,1		2,1		1,9									

JATKUU: 1A/1 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat), 7-vuotiaat ja koko väestö vuosina 2019–2023 (31.12.)

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO			SUOMI		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)				
3-6-vuotiaat	2019	26 432	-8 0,0	14 882	-201 -1,3	10 933	173 1,6	6 837	-15 -0,2	8 827	-281 -3,1	9 587	-503 -5,0	77 498	-835 -1,1	229 972	-11 022 -4,6								
	2020	26 011	-421 -1,6	14 415	-467 -3,1	10 837	-96 -0,9	6 692	-145 -2,1	8 526	-301 -3,4	9 075	-512 -5,3	75 556	-1 942 -2,5	222 320	-7 652 -3,3								
	2021	25 029	-982 -3,8	13 948	-467 -3,2	10 508	-329 -3,0	6 475	-217 -3,2	8 203	-323 -3,8	8 664	-411 -4,5	72 827	-2 729 -3,6	212 344	-9 976 -4,5								
	2022	24 335	-694 -2,8	13 825	-123 -0,9	10 318	-190 -1,8	6 265	-210 -3,2	7 930	-273 -3,3	8 306	-358 -4,1	70 979	-1 848 -2,5	203 252	-9 092 -4,3								
	2023	24 233	-102 -0,4	13 740	-85 -0,6	10 273	-45 -0,4	6 267	2 0,0	7 983	53 0,7	8 169	-137 -1,6	70 665	-314 -0,4	198 721	-4 531 -2,2								
3-6-vuotiaita % varhaiskasvatusikäisistä	2019	66,0		67,6		65,7		65,8		66,0		68,2		66,5		68,2									
	2020	66,2		67,5		66,1		66,5		66,0		67,6		66,6		68,5									
	2021	65,3		66,7		65,9		65,7		65,6		66,3		65,9		67,7									
	2022	63,8		65,2		64,8		64,1		63,9		64,6		64,3		66,0									
	2023	63,9		64,7		64,5		64,4		63,9		64,7		64,3		65,7									
3-6-vuotiaita % väestöstä	2019	4,0		5,1		4,7		3,5		3,7		4,7		4,3		4,2									
	2020	4,0		4,9		4,6		3,4		3,5		4,4		4,1		4,0									
	2021	3,8		4,7		4,4		3,3		3,4		4,1		4,0		3,8									
	2022	3,7		4,5		4,2		3,2		3,2		3,9		3,8		3,7									
	2023	3,6		4,4		4,2		3,1		3,1		3,8		3,7		3,5									
7-vuotiaat	2019	6 483	168 2,7	3 860	-36 -0,9	2 696	-23 -0,8	1 653	23 1,4	2 366	216 10,0	2 672	34 1,3	19 730	382 2,0	61 642	-1 272 -2,0								
	2020	6 569	86 1,3	3 943	83 2,2	2 810	114 4,2	1 641	-12 -0,7	2 238	-128 -5,4	2 523	-149 -5,6	19 724	-6 0,0	60 335	-1 307 -2,1								
	2021	6 538	-31 -0,5	3 857	-86 -2,2	2 769	-41 -1,5	1 697	56 3,4	2 166	-72 -3,2	2 442	-81 -3,2	19 469	-255 -1,3	59 624	-711 -1,2								
	2022	6 504	-34 -0,5	3 722	-135 -3,5	2 656	-113 -4,1	1 720	23 1,4	2 165	-1 0,0	2 336	-106 -4,3	19 103	-366 -1,9	57 620	-2 004 -3,4								
	2023	6 421	-83 -1,3	3 729	7 0,2	2 717	61 2,3	1 647	-73 -4,2	2 120	-45 -2,1	2 253	-83 -3,6	18 887	-216 -1,1	55 926	-1 694 -2,9								
Koko väestö	2019	653 835	5 793 0,9	289 731	6 099 2,2	233 775	5 609 2,5	192 962	1 631 0,9	238 140	2 901 1,2	205 489	1 922 0,9	1 813 932	23 955 1,3	5 525 292	12 162 0,2								
	2020	656 920	3 085 0,5	292 796	3 065 1,1	237 231	3 456 1,5	194 391	1 429 0,7	241 009	2 869 1,2	207 327	1 838 0,9	1 829 674	15 742 0,9	5 533 793	8 501 0,2								
	2021	658 457	1 537 0,2	297 132	4 336 1,5	239 206	1 975 0,8	195 137	746 0,4	244 223	3 214 1,3	209 551	2 224 1,1	1 843 706	14 032 0,8	5 548 241	14 448 0,3								
	2022	664 028	5 571 0,8	305 274	8 142 2,7	242 819	3 613 1,5	197 900	2 763 1,4	249 009	4 786 2,0	211 848	2 297 1,1	1 870 878	27 172 1,5	5 563 970	15 729 0,3								
	2023	674 500	10 472 1,6	314 024	8 750 2,9	247 443	4 624 1,9	201 863	3 963 2,0	255 050	6 041 2,4	214 633	2 785 1,3	1 907 513	36 635 2,0	5 603 851	39 881 0,7								

1A/2 Varhaiskasvatusikäiset (10kk–6-vuotiaat) äidinkielen mukaan vuosina 2019–2023 (31.12.)

Lähde: Tilastokeskus, StatFin-tietokanta, Väestö iän (1-v.) ja sukupuolen mukaan alueittain kunkin tilastovuoden aluejaolla, 2003-2023.

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO			SUOMI		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)		Muutos (lkm)	Muutos (%)	
Kaikki yhteensä	2019	40 035	430	1,1	22 013	-697	-3,1	16 636	65	0,4	10 383	-123	-1,2	13 364	-504	-3,6	14 048	-2 316	-14,2	116 480	-3 145	-2,6	336 957	-22 177	-6,2
	2020	39 306	-729	-1,8	21 355	-658	-3,0	16 399	-237	-1,4	10 067	-316	-3,0	12 916	-449	-3,4	13 418	-630	-4,5	113 462	-3 018	-2,6	324 581	-12 376	-3,7
	2021	38 302	-1 005	-2,6	20 903	-453	-2,1	15 957	-442	-2,7	9 858	-209	-2,1	12 511	-404	-3,1	13 064	-354	-2,6	110 595	-2 867	-2,5	313 842	-10 739	-3,3
	2022	38 159	-143	-0,4	21 200	298	1,4	15 921	-36	-0,2	9 770	-88	-0,9	12 401	-110	-0,9	12 865	-199	-1,5	110 316	-279	-0,3	308 125	-5 718	-1,8
	2023	37 908	-251	-0,7	21 243	43	0,2	15 934	12	0,1	9 726	-44	-0,4	12 486	85	0,7	12 633	-232	-1,8	109 931	-386	-0,3	302 404	-5 721	-1,9
Suomenkieliset	2019	28 563	-742	-2,5	14 987	-548	-3,5	11 506	-173	-1,5	7 643	-191	-2,4	11 710	-470	-3,9	13 288	-877	-6,2	87 696	-3 001	-3,3	281 965	-13 174	-4,5
	2020	27 715	-848	-3,0	14 184	-803	-5,4	11 069	-437	-3,8	7 311	-332	-4,3	11 235	-476	-4,1	12 606	-681	-5,1	84 120	-3 576	-4,1	269 025	-12 940	-4,6
	2021	26 758	-957	-3,5	13 626	-558	-3,9	10 511	-559	-5,0	7 084	-227	-3,1	10 831	-404	-3,6	12 206	-401	-3,2	81 015	-3 105	-3,7	258 075	-10 950	-4,1
	2022	26 352	-406	-1,5	13 443	-183	-1,3	10 220	-291	-2,8	6 915	-170	-2,4	10 628	-203	-1,9	11 958	-248	-2,0	79 515	-1 500	-1,9	250 803	-7 273	-2,8
	2023	25 736	-616	-2,3	13 157	-286	-2,1	9 957	-263	-2,6	6 734	-181	-2,6	10 494	-133	-1,3	11 624	-334	-2,8	77 702	-1 813	-2,3	242 383	-8 419	-3,4
Ruotsinkieliset	2019	2 808	-6	-0,2	1 690	-54	-3,1	391	11	2,9	643	-16	-2,4	126	-6	-4,4	32	-3	-8,6	5 690	-74	-1,3	20 089	-402	-2,0
	2020	2 758	-50	-1,8	1 656	-34	-2,0	392	2	0,4	624	-19	-2,9	130	4	3,0	38	6	19,8	5 599	-91	-1,6	19 722	-366	-1,8
	2021	2 710	-49	-1,8	1 639	-17	-1,0	380	-12	-3,1	626	2	0,3	121	-9	-6,9	38	0	0,0	5 513	-85	-1,5	19 427	-296	-1,5
	2022	2 704	-5	-0,2	1 659	20	1,2	366	-15	-3,8	616	-9	-1,5	107	-14	-11,9	33	-6	-14,8	5 485	-29	-0,5	19 418	-9	0,0
	2023	2 717	13	0,5	1 681	21	1,3	361	-4	-1,2	611	-6	-0,9	104	-3	-2,5	28	-5	-14,3	5 501	16	0,3	19 146	-272	-1,4
Vieraskieliset	2019	8 657	232	2,8	5 334	204	4,0	4 738	373	8,6	2 094	95	4,7	1 528	-8	-0,5	712	39	5,8	23 064	936	4,2	34 730	1 319	3,9
	2020	8 833	176	2,0	5 515	181	3,4	4 938	200	4,2	2 132	38	1,8	1 551	23	1,5	774	62	8,7	23 743	680	2,9	35 834	1 104	3,2
	2021	8 834	1	0,0	5 637	122	2,2	5 067	129	2,6	2 149	16	0,8	1 560	9	0,6	820	46	6,0	24 067	323	1,4	36 341	507	1,4
	2022	9 102	268	3,0	6 098	461	8,2	5 336	269	5,3	2 239	90	4,2	1 667	107	6,9	875	55	6,7	25 316	1 250	5,2	37 905	1 564	4,3
	2023	9 455	353	3,9	6 406	308	5,1	5 615	280	5,2	2 382	143	6,4	1 888	221	13,3	981	107	12,2	26 728	1 411	5,6	40 875	2 971	7,8

1B/1 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Helsingissä 31.12.2023

	Kunnallinen päiväkotiki	Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito	Ryhmäperhepäivähoito	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus	Yksityisen hoidon tuki	Kerhotoiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki yhteensä	Väestö 31.12.2023	Lasten hoidon tuki
Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Lapset	Lapset
(10-11kk)	22	0	0	0	0	Alle 5	0	23 2,3	1 001	792
1v	2 122	15	48	19	0	275	26	2 505 41,4	5 990	2 610
2v	4 733	35	113	38	0	600	179	5 698 82,6	6 684	873
3v	4 882	37	80	40	0	650	56	5 745 92,4	6 160	124
4v	4 794	17	41	28	0	648	15	5 543 94,1	5 877	47
5v	4 966	13	16	38	0	665	Alle 5	Alle 5 703 95,3	5 976	21
6v	5 389	0	0	Alle 5	0	505	0	Alle 5 899 94,8	6 220	23
0 - 6v	26 947	117	298	Alle 171	0	Alle 3 348	Alle 281	31 153 81,3	37 908	4 490
7v	39	0	0	Alle 5	0	Alle 5	0	46 0,7	6 421	0
Kaikki yht.	26 947	117	298	Alle 173	0	3 348	Alle 281	31 157 62,6	49 333	4 490

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella ikäryhmittäin Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus

Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Varhaiskasvatusikäinen väestö
0 - 2v	6 877	50	161	57	0	876	8 021 58,7	13 675
3 - 6v	20 031	67	137	26 947	0	2 468	22 810 94,1	24 233
7 vuotta täyttäneet	39	0	0	Alle 5	0	Alle 5	46 0,7	6 421

Tukea tarvitsevat lapset²

	Kunnallinen päiväkotiki	Kunnallinen perhepäivähoito	Kunnallinen varhaiskasvatus yht.	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.
	Lapset	Lapset	Lapset % varhaiskasvatuksessa olevista	Lapset	Lapset	Lapset % varhaiskasvatuksessa olevista
Hallintopäätöksiä yhteensä	2 508	0	2 508 9,1	85	0	2 593 9,3
Hallintopäätös, yleinen tuki	Alle 5	0	Alle 5	0	0	Alle 5
Hallintopäätös, tehostettu tuki	2 076	0	2 076	65	0	2 141
Hallintopäätös, erityinen tuki	430	0	430	20	0	450

Ympäri vuorokautisessa ja ilt- ja lauantaivarhaiskasvatuksessa olevat lapset

Ymp.vrk ja ilt- lauantaivarhaiskasvatus	417	0	417 1,5	0	0	417 1,5
--	-----	---	---------	---	---	---------

Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2016 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) 20.9.2023

	Lapset	% 6-vuotiaiden ikäluokasta	% esiopetukseen osallistuneista
Esiopetukseen osallistuvat yht.	5 812	93,4	
Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus ³	5 323	85,6	99,0

¹ Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

² Tukea tarvitsevat lapset, joiden tuen tarpeesta tehty hallintopäätös.

³ Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus ainoastaan kunnallisen varhaiskasvatuksen osalta.

1B/2 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Espoossa 31.12.2023

	Kunnallinen päiväkoti	Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito	Ryhmäperhe-päivähoito	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus	Yksityisen hoidon tuki	Kerho-toiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki yhteensä	Väestö 31.12.2023	Lasten koti-hoidon tuki
Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Lapset	Lapset
(10-11kk)	10	0	0	0	0	Alle 5	0	Alle 15 2,2	550	367
1v	1 015	13	60	64	0	106	11	1 269 45,0	3 293	1 497
2v	2 096	14	85	124	0	280	99	2 698 83,3	3 660	507
3v	2 177	15	86	136	0	293	56	2 763 92,8	3 318	84
4v	2 364	9	70	131	0	293	33	2 900 94,8	3 365	62
5v	2 507	5	42	156	0	318	9	3 037 95,7	3 466	32
6v	2 802	0	0	83	0	289	0	3 174 92,6	3 591	16
0 - 6v	12 979	56	343	694	0	Alle 1 584	208	15 860 82,2	21 243	2 565
7v	8	0	0	0	0	0	0	8 0,2	3 729	0
Kaikki yht.	12 979	56	343	694	0	Alle 1 584	208	15 860 63,0	27 724	2 565

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella ikäryhmittäin							Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus			
Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Varhaiskasvatus-ikäinen väestö		
0 - 2v	3 121	27	145	188	564	387	4 542 60,5	7 503		
3 - 6v	9 850	29	198	12 979	1 040	1 193	12 914 94,0	13 740		
7 vuotta täyttäneet	8	0	0	0	0	0	8 0,2	3 729		

Tukea tarvitsevat lapset ²						
	Kunnallinen päiväkoti	Kunnallinen perhe-päivähoito	Kunnallinen varhaiskasvatus yht.	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.
	Lapset	Lapset	Lapset % varhaiskasvatuk-sessa olevista yhteensä	Lapset	Lapset	Lapset % varhaiskasvatuk-sessa olevista yhteensä
Hallintopäätöksiä yhteensä	1 167	Alle 5	Alle 1172 8,6	28	56	1 255 7,9
Hallintopäätös, yleinen tuki	10	0	10	Alle 5	Alle 5	Alle 20
Hallintopäätös, tehostettu tuki	827	Alle 5	Alle 832	23	43	897
Hallintopäätös, erityinen tuki	330	0	330	Alle 5	12	Alle 347
Ympäri vuorokautisessa ja ilta- ja lauantai varhaiskasvatuksessa olevat lapset						
Ymp.vrk ja ilta-lauantai varhaiskasvatus	234	0	234 1,7	0	0	234 1,5

Esiopetuksen osallistuvat vuonna 2016 syntyneet lapset (esiopetuksen oikeutettujen ikäluokka) 20.9.2023			
	Lapset	% 6-vuotiaiden ikäluokasta	% esiopetuksen osallistuneista
Esiopetuksen osallistuvat yht.	3 370	93,8	
Esiopetuksen liittyvä varhaiskasvatus	3 051	85,0	90,5

¹ Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

² Tukea tarvitsevat lapset, joiden tuen tarpeesta tehty hallintopäätös.

1B/3 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Vantaalla 31.12.2023¹

	Kunnallinen päiväkotiki	Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito	Ryhmäperhepäivähoito	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus	Yksityisen hoidon tuki	Kerho-toiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki yhteensä	Väestö 31.12.2023	Lasten koti-hoidon tuki
Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Lapset	Lapset
(10-11kk)	11	0	0	0	0	0	0	11 3,8	418	305
1v	750	12	7	0	0	20	0	789 38,5	2 504	1 166
2v	1 662	24	6	Alle 5	0	41	46	Alle 1 784 79,0	2 739	460
3v	1 843	17	8	Alle 5	0	43	57	Alle 1 973 92,0	2 507	84
4v	1 963	9	5	Alle 5	0	40	38	2 059 94,4	2 524	43
5v	2 105	Alle 5	6	Alle 5	0	28	17	2 164 95,3	2 592	17
6v	2 336	0	0	Alle 5	0	21	0	Alle 2 362 97,8	2 650	19
0 - 6v	10 686	Alle 67	32	15	0	193	158	11 150 80,9	15 934	2 094
7v	16	0	0	0	0	0	0	16 0,6	2 717	0
Kaikki yht.	10 686	Alle 67	32	15	0	193	158	11 150 62,2	20 739	2 094
Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella ikäryhmittäin										Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus
Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Varhaiskasvatus-ikäinen väestö		
0 - 2v	2 423	36	13	Alle 5	561	61	3 142 55,5	5 661		
3 - 6v	8 247	30	19	10 686	1 198	132	9 751 94,9	10 273		
7 vuotta täyttäneet	16	0	0	0	0	0	16 0,6	2 717		
Tukea tarvitsevat lapset ²										
	Kunnallinen päiväkotiki	Kunnallinen perhepäivähoito	Kunnallinen varhaiskasvatus yht.	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.				
	Lapset	Lapset	Lapset % varhaiskasvatuksessa olevista	Lapset	Lapset	Lapset	Lapset % varhaiskasvatuksessa olevista			
Hallintopäätöksiä yhteensä	1 330	0	1330 12,2	0	33	1 363	10,7			
Hallintopäätös, yleinen tuki	13	0	13	0	Alle 5	Alle 18				
Hallintopäätös, tehostettu tuki	1 076	0	1 076	0	21	1 097				
Hallintopäätös, erityinen tuki	241	0	241	0	10	251				
Ympäri vuorokautisessa ja iltaja lauantaivarhaiskasvatuksessa olevat lapset										
Ymp.vrk ja iltalauantavarhaiskasvatus	410	0	410 3,7	0	0	410	3,2			
Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2016 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) 20.9.2023										
	Lapset	% 6-vuotiaiden ikäluokasta	% esiopetukseen osallistuneista							
Esiopetukseen osallistuvat yht.	2 594	97,9								
Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus	2 464	93,0	95,0							

¹ Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

² Tukea tarvitsevat lapset, joiden tuen tarpeesta tehty hallintopäätös.

1B/4 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Turussa 31.12.2023

	Kunnallinen päiväkoti	Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito	Ryhmäperhe-päivähoito	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus	Yksityisen hoidon tuki	Kerho-toiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki yhteensä	Väestö 31.12.2023	Lasten koti-hoidon tuki
Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Lapset	Lapset
(10-11kk)	5	0	0	0	0	0	0	5 3,6	249	172
1v	384	8	0	0	0	30	38	460 45,1	1 552	658
2v	806	23	0	Alle 5	0	38	59	Alle 931 85,6	1 658	209
3v	918	11	0	Alle 5	0	31	25	Alle 990 94,0	1 591	30
4v	873	9	0	Alle 5	0	23	21	Alle 931 93,8	1 513	21
5v	1 007	Alle 5	0	6	0	20	16	Alle 1 054 98,0	1 561	7
6v	1 250	0	0	13	0	5	0	1 268 97,4	1 602	16
0 - 6v	5 251	Alle 56	0	25	0	147	159	5 637 83,6	9 726	1 113
7v	8	0	0	0	0	0	0	8 0,5	1 647	0
Kaikki yht.	5 251	Alle 56	0	25	0	147	159	5 637 64,5	12 620	1 113

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella ikäryhmittäin Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus

Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Varhaiskasvatus-ikäinen väestö
0 - 2v	1 195	31	0	Alle 5	736	68	2 129 61,5	3 459
3 - 6v	4 048	24	0	5 251	1 767	79	6 003 95,8	6 267
7 vuotta täyttäneet	8	0	0	0	0	0	8 0,5	1 647

Tukea tarvitsevat lapset²

	Kunnallinen päiväkoti	Kunnallinen perhe-päivähoito	Kunnallinen varhaiskasvatus yht.	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.
	Lapset	Lapset	Lapset % varhaiskasvatuksessa olevista	Lapset	Lapset	Lapset % varhaiskasvatuksessa olevista
Hallintopäätöksiä yhteensä	534	0	534 9,8	0	100	634 7,9
Hallintopäätös, yleinen tuki	10	0	10	0	Alle 5	Alle 15
Hallintopäätös, tehostettu tuki	370	0	370	0	82	452
Hallintopäätös, erityinen tuki	154	0	154	0	14	168
Ympäri vuorokautisessa ja ilt- ja lauantaivarhaiskasvatuksessa olevat lapset						
Ymp.vrk ja ilt-lauantaivarhaiskasvatus	274	0	274 5,0	32	0	306 3,8

Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2016 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) 20.9.2023

	Lapset	% 6-vuotiaiden ikäluokasta	% esiopetukseen osallistuneista
Esiopetukseen osallistuvat yht.	1 447	90,3	
Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus	1 393	87,0	96,3

¹ Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

² Tukea tarvitsevat lapset, joiden tuen tarpeesta tehty hallintopäätös.

1B/5 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Tampereella 31.12.2023

	Kunnallinen päiväkoti	Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito	Ryhmäperhe-päivähoito	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus	Yksityisen hoidon tuki	Kerho-toiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki yhteensä	Väestö 31.12.2023	Lasten koti-hoidon tuki
Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Lapset	Lapset
(10-11kk)	10	0	0	0	0	0	0	10 3,6	335	195
1v	657	12	0	9	0	42	7	727 46,8	2 034	848
2v	1 261	21	0	14	0	77	38	1 411 86,0	2 134	255
3v	1 384	16	0	23	0	78	13	1 514 93,6	2 017	51
4v	1 363	8	0	26	0	44	15	1 456 96,0	1 937	35
5v	1 515	6	0	20	0	38	7	1 586 96,4	2 011	23
6v	1 883	0	0	Alle 5	0	0	0	Alle 1 888 94,8	2 018	18
0 - 6v	8 098	63	0	Alle 97	0	279	80	8 520 83,3	12 486	1 425
7v	25	0	0	0	0	0	0	25 1,2	2 120	2
Kaikki yht.	8 098	63	0	Alle 97	0	279	80	8 520 64,0	16 282	1 425

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella ikäryhmittäin							Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus			
Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Varhaiskasvatus-ikäinen väestö		
0 - 2v	1 928	33	0	23	650	119	2 798 62,1	4 503		
3 - 6v	6 145	30	0	8 098	1 156	160	7 599 95,2	7 983		
7 vuotta täyttäneet	25	0	0	0	0	0	25 1,2	2 120		

Tukea tarvitsevat lapset ²						
	Kunnallinen päiväkoti	Kunnallinen perhe-päivähoito	Kunnallinen varhaiskasvatus yht.	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.
	Lapset	Lapset	% varhais-kasvatuk-sessa olevista Lapset yhteensä	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä % varhais-kasvatuk-sessa olevista
Hallintopäätöksiä yhteensä	678	0	678 8,2	6	147	205 2,0
Hallintopäätös, yleinen tuki	8	0	8	Alle 5	Alle 5	Alle 20
Hallintopäätös, tehostettu tuki	480	0	480	Alle 5	133	Alle 618
Hallintopäätös, erityinen tuki	190	0	190	Alle 5	14	205
Ympäri vuorokautisessa ja ilta- ja lauantai varhaiskasvatuksessa olevat lapset						
Ymp.vrk ja ilta-lauantai varhaiskasvatus	227	0	227 2,8	0	0	227 2,2

Esiopetuksen osallistuvat vuonna 2016 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) 20.9.2023			
	Lapset	% 6-vuotiaiden ikäluokasta	% esiopetukseen osallistuneista
Esiopetuksen osallistuvat yht.	1 960	97,1	
Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus	1 887	93,5	96,3

¹ Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

² Tukea tarvitsevat lapset, joiden tuen tarpeesta tehty hallintopäätös.

1B/6 Varhaiskasvatuksen, yksityisen hoidon tuen ja kotihoidon tuen sekä esiopetuksen kattavuus Oulussa 31.12.2023

	Kunnallinen päiväkotitoimitus	Hoitajan/asiakkaan kotona tapahtuva perhepäivähoito	Ryhmäperhepäivähoito	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus	Yksityisen hoidon tuki	Kerhotoiminta ¹	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus ja yksityisen hoidon tuki yhteensä	Väestö 31.12.2023	Lasten koti hoidon tuki
Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Lapset	Lapset
(10-11kk)	9	0	0	0	0	0	0	9 4,2	312	178
1v	720	15	6	0	0	Alle 5	56	Alle 802 56,3	2 010	650
2v	1 206	14	5	0	0	Alle 5	88	Alle 1 318 87,5	2 142	223
3v	1 300	22	Alle 5	0	0	5	58	Alle 1 390 94,5	2 069	68
4v	1 286	9	0	0	0	6	44	1 345 95,0	1 959	55
5v	1 392	Alle 5	0	0	0	Alle 5	28	1 430 95,7	2 030	44
6v	1 619	0	0	406	0	Alle 5	0	Alle 2 030 97,4	2 111	45
0 - 6v	7 609	62	12	410	0	23	274	8 390 85,8	12 633	1 263
7v	77	0	0	Alle 5	0	0	0	Alle 82 3,6	2 253	0
Kaikki yht.	7 609	62	12	410	0	23	274	8 390 66,4	16 447	1 263

Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella ikäryhmittäin Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus

Lapsen ikä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset yhteensä	Lapset	Lapset yhteensä % väestöstä	Varhaiskasvatusikäinen väestö
0 - 2v	1 935	29	11	0	893	8	3 020 67,6	4 464
3 - 6v	5 597	33	Alle 5	7 609	1 633	15	Alle 7 819 95,7	8 169
7 vuotta täyttäneet	77	0	0	Alle 5	Alle 5	0	82 3,6	2 253

Tukea tarvitsevat lapset²

	Kunnallinen päiväkotitoimitus	Kunnallinen perhepäivähoito	Kunnallinen varhaiskasvatus yht.	Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	Palvelusetelillä hankittu varhaiskasvatus	Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yht.
	Lapset	Lapset	Lapset % varhaiskasvatuksessa olevista	Lapset	Lapset	Lapset % varhaiskasvatuksessa olevista
Hallintopäätöksiä yhteensä	876	Alle 5	879 11,0	43	100	Alle 1 024 9,4
Hallintopäätös, yleinen tuki	115	Alle 5	117	Alle 5	10	128
Hallintopäätös, tehostettu tuki	515	0	515	34	72	621
Hallintopäätös, erityinen tuki	246	Alle 5	247	8	18	Alle 274

Ympäri vuorokautisessa ja iltta- ja lauantai varhaiskasvatuksessa olevat lapset

Ymp.vrk ja iltta- lauantai varhaiskasvatus	Lapset	% 6-vuotiaiden ikäluokasta
	534	6,7
	0	0
	0	0
	534	4,9

Esiopetukseen osallistuvat vuonna 2016 syntyneet lapset (esiopetukseen oikeutettujen ikäluokka) 20.9.2023

	Lapset	% 6-vuotiaiden ikäluokasta	% esiopetukseen osallistuneista
Esiopetukseen osallistuvat yht.	2 107	99,8	
Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus	1 943	92,0	92,2

¹ Kerhotoiminnan lapset ovat olleet mukana vuodesta 2017 alkaen.

² Tukea tarvitsevat lapset, joiden tuen tarpeesta tehty hallintopäätös.

1C Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ikäryhmittäin vuosina 2018–2023¹

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)			
10kk-6-vuotiaat	2019	31 734	110	0,3	17 442	45	0,3	12 893	121	0,9	8 325	-86	-1,0	10 761	-512	-4,5	11 665	-791	-6,4	92 820	-1 113	-1,2
	2020	31 298	-436	-1,4	16 941	-501	-2,9	12 358	-535	-4,2	8 206	-119	-1,4	10 576	-185	-1,7	11 133	-532	-4,6	90 512	-2 308	-2,5
	2021	30 878	-420	-1,3	16 908	-33	-0,2	12 711	353	2,9	8 115	-91	-1,1	10 211	-365	-3,5	10 915	-218	-2,0	89 738	-774	-0,9
	2022	30 905	27	0,1	17 139	231	1,4	12 709	-2	0,0	8 076	-39	-0,5	10 189	-22	-0,2	11 176	261	2,4	90 194	456	0,5
	2023	30 831	-74	-0,2	17 456	317	1,8	12 893	184	1,4	8 132	56	0,7	10 397	208	2,0	10 835	-341	-3,1	90 544	350	0,4
% 10kk-6-vuotiaista	2019	79,3			79,2			77,5			80,2			80,5			83,0			79,7		
	2020	79,6			79,3			75,4			81,5			81,9			83,0			79,8		
	2021	80,6			80,9			79,7			82,3			81,6			83,6			81,1		
	2022	81,0			80,8			79,8			82,7			82,2			86,9			81,8		
	2023	81,3			82,2			80,9			83,6			83,3			85,8			82,4		
10kk-2-vuotiaat	2019	6 847	213	3,2	3 589	53	1,5	2 669	-12	-0,4	1 819	-68	-3,6	2 425	-157	-6,1	2 636	-275	-9,4	19 985	-246	-1,2
	2020	6 748	-99	-1,4	3 544	-45	-1,3	2 538	-131	-4,9	1 802	-17	-0,9	2 446	21	0,9	2 566	-70	-2,7	19 644	-341	-1,7
	2021	7 193	445	6,6	3 802	258	7,3	2 725	187	7,4	1 869	67	3,7	2 442	-4	-0,2	2 702	136	5,3	20 733	1 089	5,5
	2022	7 905	712	9,9	4 212	410	10,8	2 930	205	7,5	2 022	153	8,2	2 708	266	10,9	2 983	281	10,4	22 760	2 027	9,8
	2023	8 021	116	1,5	4 542	330	7,8	3 142	212	7,2	2 129	107	5,3	2 798	90	3,3	3 020	37	1,2	23 652	892	3,9
% 10kk-2-vuotiaista	2019	50,3			50,3			46,8			51,3			53,4			59,1			51,3		
	2020	50,8			51,1			45,6			53,4			55,7			59,1			51,8		
	2021	54,2			54,7			50,0			55,2			56,7			61,4			54,9		
	2022	57,2			57,1			52,3			57,7			60,6			65,4			57,9		
	2023	58,7			60,5			55,5			61,5			62,1			67,6			60,2		
3-6-vuotiaat	2019	24 887	-103	-0,4	13 853	-8	-0,1	10 224	133	1,3	6 506	-18	-0,3	8 336	-355	-4,1	9 029	-516	-5,4	72 835	-867	-1,2
	2020	24 550	-337	-1,4	13 397	-456	-3,3	9 820	-404	-4,0	6 404	-102	-1,6	8 130	-206	-2,5	8 567	-462	-5,1	70 868	-1 967	-2,7
	2021	23 685	-865	-3,5	13 106	-291	-2,2	9 986	166	1,7	6 246	-158	-2,5	7 769	-361	-4,4	8 213	-354	-4,1	69 005	-1 863	-2,6
	2022	23 000	-685	-2,9	12 927	-179	-1,4	9 779	-207	-2,1	6 054	-192	-3,1	7 481	-288	-3,7	7 984	-229	-2,8	67 225	-1 780	-2,6
	2023	22 810	-190	-0,8	12 914	-13	-0,1	9 751	-28	-0,3	6 003	-51	-0,8	7 599	118	1,6	7 815	-169	-2,1	66 892	-333	-0,5
% 3-6-vuotiaista	2019	94,2			93,1			93,5			95,2			94,4			94,2			94,0		
	2020	94,4			92,9			90,6			95,7			95,4			94,4			93,8		
	2021	94,6			94,0			95,0			96,5			94,7			94,8			94,8		
	2022	94,5			93,5			94,8			96,6			94,3			96,1			94,7		
	2023	94,1			94,0			94,9			95,8			95,2			95,7			94,7		

¹ Kerholapset mukana.

JATKUU: 1C Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa ikäryhmittäin vuosina 2018–2022¹²

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)			
7-vuotiaat	2019	101	31	20	1	34	11	14	-4	23	1	56	-2	248	38	18,1						
	2020	70	-31	20	0	30	-4	13	-1	45	22	69	13	247	-1	-0,4						
	2021	64	-6	11	-9	25	-5	10	-3	26	-19	73	4	209	-38	-15,4						
	2022	73	9	14	3	22	-3	8	-2	35	9	173	100	325	116	55,5						
	2023	46	-27	8	-6	16	-6	8	0	25	-10	82	-91	185	-140	-43,1						
% 7-vuotiaista	2019	1,6		0,5		1,3		0,8		1,0		2,1		1,3								
	2020	1,1		0,5		1,1		0,8		2,0		2,7		1,3								
	2021	1,0		0,3		0,9		0,6		1,2		3,0		1,1								
	2022	1,1		0,4		0,8		0,5		1,6		7,4		1,7								
	2023	0,7		0,2		0,6		0,5		1,2		3,6		1,0								
Lapsia kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa yhteensä	2019	31 835	141	0,4	17 462	46	0,3	12 927	132	1,0	8 339	-90	-1,1	10 784	-511	-4,5	11 721	-793	-6,3	93 068	-1 075	-1,1
	2020	31 368	-467	-1,5	16 961	-501	-2,9	12 388	-539	-4,2	8 219	-120	-1,4	10 621	-163	-1,5	11 202	-519	-4,4	90 759	-2 309	-2,5
	2021	30 942	-426	-1,4	16 919	-42	-0,2	12 736	348	2,8	8 125	-94	-1,1	10 237	-384	-3,6	10 988	-214	-1,9	89 947	-812	-0,9
	2022	30 978	36	0,1	17 153	234	1,4	12 731	-5	0,0	8 084	-41	-0,5	10 224	-13	-0,1	11 349	361	3,3	90 519	572	0,6
	2023	30 877	-101	-0,3	17 464	311	1,8	12 909	178	1,4	8 140	56	0,7	10 422	198	1,9	10 917	-432	-3,8	90 729	210	0,2
% varhaiskasvatusikäisistä	2019	79,5		79,3		77,7		80,3		80,7		83,4		79,9								
	2020	79,8		79,4		75,5		81,6		82,2		83,5		80,0								
	2021	80,8		80,9		79,8		82,4		81,8		84,1		81,3								
	2022	81,2		80,9		80,0		82,7		82,4		88,2		82,1								
	2023	81,5		82,2		79,9		83,7		83,5		86,4		82,5								
Lapsia kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa sekä kotihoidon tuella yhteensä	2019	38 678	-828	-2,1	21 143	-362	-1,7	16 183	-23	-0,1	9 940	-187	-1,8	12 881	-840	-6,1	14 129	-1 189	-7,8	112 954	-3 429	-2,9
	2020	37 880	-798	-2,1	20 708	-435	-2,1	15 506	-677	-4,2	9 685	-255	-2,6	12 586	-295	-2,3	13 233	-896	-6,3	109 598	-3 356	-3,0
	2021	36 636	-1 244	-3,3	20 187	-521	-2,5	15 514	8	0,0	9 489	-196	-2,0	12 031	-555	-4,4	12 834	-399	-3,0	106 691	-2 907	-2,7
	2022	36 303	-333	-0,9	20 286	99	0,5	15 331	-183	-1,2	9 429	-60	-0,6	11 989	-42	-0,3	13 078	244	1,9	106 416	-275	-0,3
	2023	35 367	-936	-2,6	20 029	-257	-1,3	15 003	-328	-2,1	9 253	-176	-1,9	11 849	-140	-1,2	12 180	-898	-6,9	103 681	-2 735	-2,6
% kaikista 10kk-7-vuotiaista	2019	83,1		81,7		83,7		82,6		81,9		84,5		82,9								
	2020	82,6		81,9		80,7		82,7		83,1		83,0		82,3								
	2021	81,7		81,5		82,8		82,1		82,0		82,8		82,0								
	2022	81,3		81,4		82,5		82,1		82,3		86,0		82,2								
	2023	79,8		80,2		80,4		81,4		81,1		81,8		80,5								

1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämissuodoittain vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.)¹⁵

		HELSINKI			ESPOO ¹			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)			
KUNNALLINEN PÄIVÄKOTI																						
Lapset yhteensä	2019	26 277	663	2,6	12 727	320	2,6	10 406	258	2,5	5 301	3	0,1	8 495	-172	-2,0	7 399	-275	-3,6	70 605	797	1,1
	2020	26 593	316	1,2	12 603	-124	-1,0	10 089	-317	-3,0	5 303	2	0,0	8 343	-152	-1,8	7 311	-88	-1,2	70 242	-363	-0,5
	2021	26 622	29	0,1	12 677	74	0,6	10 537	448	4,4	5 180	-123	-2,3	8 028	-315	-3,8	7 263	-48	-0,7	70 307	65	0,1
	2022	26 835	213	0,8	12 887	210	1,7	10 502	-35	-0,3	5 190	10	0,2	7 960	-68	-0,8	7 833	570	7,8	71 207	900	1,3
	2023	26 947	112	0,4	12 979	92	0,7	10 686	184	1,8	5 251	61	1,2	8 098	138	1,7	7 609	-224	-2,9	71 570	363	0,5
Kunnallisessa päiväkodissa olevien 10kk-7-vuotiaiden osuus (%) kaikista 10kk-7-vuotiaista	2019	56,5			49,2			53,8			44,0			54,0			44,3			51,8		
	2020	58,0			49,8			52,5			45,3			55,1			45,9			52,7		
	2021	59,4			51,2			56,3			44,8			54,7			46,8			54,1		
	2022	60,1			51,7			56,5			45,2			54,6			51,5			55,0		
	2023	60,8			52,0			56,4			46,2			55,4			51,1			55,6		
Laskennallisten lasten lukumäärä	2019	32 577	1 142	3,6	15 674	638	4,2	12 828	476	3,9	6 346	49	0,8	10 297	-132	-1,3	8 767	-637	-6,8	86 489	1 537	1,8
	2020	33 336	758	2,3	15 696	22	0,1	12 793	-35	-0,3	6 365	20	0,3	10 200	-97	-0,9	8 811	44	0,5	87 201	713	0,8
	2021	33 685	349	1,0	15 970	273	1,7	13 586	793	6,2	6 526	161	2,5	10 116	-83	-0,8	9 198	387	4,4	89 081	1 879	2,2
	2022	34 537	852	2,5	16 435	466	2,9	12 050	-1 535	-11,3	6 511	-15	-0,2	10 060	-57	-0,6	10 241	1 043	11,3	89 834	753	0,8
	2023	34 580	44	0,1	16 471	35	0,2	13 762	1 711	14,2	6 725	214	3,3	10 310	251	2,5	10 022	-219	-2,1	91 870	2 036	2,3
Kunnallisessa päiväkodissa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2019	82,5			72,9			80,5			63,6			78,8			63,1			75,9		
	2020	84,8			74,3			81,4			64,5			78,6			65,3			77,4		
	2021	86,0			74,9			82,7			63,8			78,4			66,1			78,2		
	2022	86,6			75,1			82,5			64,2			77,9			69,0			78,7		
	2023	87,3			74,3			82,8			64,5			77,7			69,7			78,9		
0 - 2-vuotiaat	2019	5 160	272	5,6	2 400	144	6,4	1 887	19	1,0	942	9	1,0	1 681	-18	-1,1	1 300	-95	-6,8	13 370	331	2,5
	2020	5 316	156	3,0	2 435	35	1,5	1 877	-10	-0,5	957	15	1,6	1 650	-31	-1,8	1 373	73	5,6	13 608	238	1,8
	2021	5 757	441	8,3	2 632	197	8,1	2 046	169	9,0	968	11	1,1	1 653	3	0,2	1 523	150	10,9	14 579	971	7,1
	2022	6 490	733	12,7	2 883	251	9,5	2 278	232	11,3	1 143	175	18,1	1 826	173	10,5	1 941	418	27,4	16 561	1 982	13,6
	2023	6 877	387	6,0	3 121	238	8,3	2 423	145	6,4	1 195	52	4,5	1 928	102	5,6	1 935	-6	-0,3	17 479	918	5,5
0-2-vuotiaiden osuus (%) kunnallisten päiväkotien lapsista	2019	19,6			18,9			18,1			17,8			19,8			17,6			18,9		
	2020	20,0			19,3			18,6			18,0			19,8			18,8			19,4		
	2021	21,6			20,8			19,4			18,7			20,6			21,0			20,7		
	2022	24,2			22,4			21,7			22,0			22,9			24,8			23,3		
	2023	25,5			24,0			22,7			22,8			23,8			25,4			24,4		
3 - 7-vuotiaat	2019	21 117	391	1,9	10 327	176	1,7	8 519	239	2,9	4 359	-6	-0,1	6 814	-154	-2,2	6 099	-180	-2,9	57 235	466	0,8
	2020	21 277	160	0,8	10 168	-159	-1,5	8 212	-307	-3,6	4 346	-13	-0,3	6 693	-121	-1,8	5 938	-161	-2,6	56 634	-601	-1,1
	2021	20 865	-412	-1,9	10 045	-123	-1,2	8 491	279	3,4	4 212	-134	-3,1	6 375	-318	-4,8	5 740	-198	-3,3	55 728	-906	-1,6
	2022	20 345	-520	-2,5	10 004	-41	-0,4	8 224	-267	-3,1	4 047	-165	-3,9	6 134	-241	-3,8	5 892	152	2,6	54 646	-1 082	-1,9
	2023	20 070	-275	-1,4	9 858	-146	-1,5	8 263	39	0,5	4 056	9	0,2	6 170	36	0,6	5 674	-218	-3,7	54 091	-555	-1,0
Läsnäolopäivät kunnallisessa päiväkodissa ¹²	2019	4 628 135	178 026	4,0	2 260 703	77 967	3,6	1 773 044	32 940	1,9	1 289 132	159 968	14,2	1 484 556	44 988	3,1	1 297 160	114 885	9,7	12 732 730	608 774	5,0
	2020	3 915 883	-712 252	-15,4	1 575 554	-197 491	-11,1	593 612	-695 520	-54,0	1 177 615	-306 941	-20,7	1 102 908	-194 252	-15,0	8 365 572
	2021	4 616 564	700 682	17,9	2 247 794	1 790 164	214 610	13,6	1 298 752	705 140	118,8	1 356 754	179 138	15,2	1 337 389	234 481	21,3	12 647 416
	2022	4 591 322	-25 243	-0,5	2 180 385	-67 408	-3,0	1 241 061	-57 691	-4,4	1 363 975	7 221	0,5	955 867	-381 522	-28,5	10 332 610
	2023	4 927 408	336 086	7,3	2 379 470	199 085	9,1	1 667 928	1 326 987	85 926	6,9	1 400 586	36 611	2,7	1 290 557	334 690	35,0	12 992 936

¹ Espoon vuoden 2020 läsnäolotiedot puuttuvat kesken vuoden toteutuneen järjestelmävaihdoksen vuoksi.

JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämisuudoittain vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.)⁵

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)
KUNNALLINEN PERHEPÄIVÄHOITO															
Lapset yhteensä	2019	735	-129 -14,9	602	-35 -5,5	246	-60 -19,6	158	-22 -12,2	76	2 2,7	140	-77 -35,5	1957	-321 -14,1
	2020	628	-107 -14,6	558	-44 -7,3	214	-32 -13,0	126	-32 -20,3	63	-13 -17,1	111	-29 -20,7	1700	-257 -13,1
	2021	539	-89 -14,2	428	-130 -23,3	139	-75 -35,0	96	-30 -23,8	69	6 9,5	96	-15 -13,5	1367	-333 -19,6
	2022	473	-66 -12,2	398	-30 -7,0	127	-12 -8,6	90	-6 -6,3	67	-2 -2,9	80	-16 -16,7	1235	-132 -9,7
	2023	415	-58 -12,3	399	1 0,3	98	-29 -22,8	55	-35 -38,9	63	-4 -6,0	74	-6 -7,5	1104	-131 -10,6
Perhepäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2019	2,3		3,4		1,9		1,9		0,7		1,2		2,1	
	2020	2,0		3,3		1,7		1,5		0,6		1,0		1,9	
	2021	1,7		2,5		1,1		1,2		0,7		0,9		1,5	
	2022	1,5		2,3		1,0		1,1		0,7		0,7		1,4	
	2023	1,3		2,3		0,8		0,7		0,6		0,7		1,2	
Hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa olevat lapset	2019	280	-73 -20,7	108	0 0,0	155	-5 -3,1	158	-22 -12,2	76	2 2,7	127	-28 -18,1	904	-126 -12,2
	2020	230	-50 -17,9	96	-12 -11,1	117	-38 -24,5	126	-32 -20,3	63	-13 -17,1	101	-26 -20,5	733	-171 -18,9
	2021	189	-41 -17,8	83	-13 -13,5	95	-22 -18,8	96	-30 -23,8	69	6 9,5	85	-16 -15,8	617	-116 -15,8
	2022	142	-47 -24,9	60	-23 -27,7	84	-11 -11,6	90	-6 -6,3	67	-2 -2,9	68	-17 -20,0	511	-106 -17,2
	2023	117	-25 -17,6	56	-4 -6,7	66	-18 -21,4	55	-35 -38,9	63	-4 -6,0	62	-6 -8,8	419	-92 -18,0
Hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2019	0,9		0,6		1,2		1,9		0,7		1,1		1,0	
	2020	0,7		0,6		0,9		1,5		0,6		0,9		0,8	
	2021	0,6		0,5		0,7		1,2		0,7		0,8		0,7	
	2022	0,5		0,3		0,7		1,1		0,7		0,6		0,6	
	2023	0,4		0,3		0,5		0,7		0,6		0,6		0,5	
Ryhmäperhepäivähoidossa olevat	2019	455	-56 -11,0	494	-35 -6,6	91	-55 -37,7	13	-49 -79,0	1053	-195 -15,6
	2020	398	-57 -12,5	462	-32 -6,5	97	6 6,6	10	-3 -23,1	967	-86 -8,2
	2021	350	-48 -12,1	345	-117 -25,3	44	-53 -54,6	11	1 10,0	750	-217 -22,4
	2022	331	-19 -5,4	338	-7 -2,0	43	-1 -2,3	12	1 9,1	724	-26 -3,5
	2023	298	-33 -10,0	343	5 1,5	32	-11 -25,6	12	0 0,0	685	-39 -5,4
Ryhmäperhepäivähoidossa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2019	1,4		2,8		0,7		0,0		0,0		0,1		1,1	
	2020	1,3		2,7		0,8		0,0		0,0		0,1		1,1	
	2021	1,1		2,0		0,3		0,0		0,0		0,1		0,8	
	2022	1,1		2,0		0,3		0,0		0,0		0,1		0,8	
	2023	1,0		2,0		0,2		0,0		0,0		0,1		0,8	

² Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämisuudoittain vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.)⁵

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU ⁴		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)
KUNNALLINEN KERHOTOIMINTA															
Kerhotoiminnassa olevat lapset ³	2019	743	-158 -17,5	426	-57 -11,8	360	-156 -30,2	103	-25 -19,5	175	-286 -62,0	854	-285 -25,0	2 661	-967 -26,7
	2020	553	-190 -25,6	323	-103 -24,2	227	-133 -36,9	78	-25 -24,3	114	-61 -34,9	611	-243 -28,5	1 906	-755 -28,4
	2021	424	-129 -23,3	286	-37 -11,5	226	-1 -0,4	81	3 3,8	96	-18 -15,8	437	-174 -28,5	1 550	-356 -18,7
	2022	300	-124 -29,2	210	-76 -26,6	.	.	77	-4 -4,9	81	-15 -15,6	294	-143 -32,7	962	.
	2023	280	-20 -6,7	208	-2 -1,0	158	.	159	82 106,5	80	-1 -1,2	274	-20 -6,8	1 159	.
Kerhotoiminnassa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2019	2,3		2,4		2,8		1,2		1,6		7,3		2,9	
	2020	1,8		1,9		1,8		0,9		1,1		5,5		2,1	
	2021	1,4		1,7		1,8		1,0		0,9		4,0		1,7	
	2022	1,0		1,2		.		1,0		0,8		2,6		1,1	
	2023	0,9		1,2		1,2		2,0		0,8		2,5		1,3	
KUNNALLINEN VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ															
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä ³	2019	27 755	1 277 4,8	13 755	711 5,5	11 012	558 5,3	5 562	84 1,5	8 746	5 0,1	8 393	502 6,4	75 223	3 137 4,4
	2020	27 774	19 0,1	13 484	-271 -2,0	10 530	-482 -4,4	5 507	-55 -1,0	8 520	-226 -2,6	8 033	-360 -4,3	73 848	-1 375 -1,8
	2021	27 585	-189 -0,7	13 391	-93 -0,7	10 902	372 3,5	5 357	-150 -2,7	8 193	-327 -3,8	7 796	-237 -3,0	73 224	-624 -0,8
	2022	27 608	23 0,1	13 495	104 0,8	10 629	-273 -2,5	5 357	0 0,0	8 108	-85 -1,0	8 207	411 5,3	73 404	180 0,2
	2023	27 642	34 0,1	13 586	91 0,7	10 942	313 2,9	5 465	108 2,0	8 241	133 1,6	7 957	-250 -3,0	73 833	429 0,6
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2019	87,2		78,8		85,2		66,7		81,1		71,6		80,8	
	2020	88,5		79,5		85,0		67,0		80,2		71,7		81,4	
	2021	89,2		79,1		85,6		65,9		80,0		71,0		81,4	
	2022	89,1		78,7		.		66,3		79,3		72,3		81,1	
	2023	89,5		77,8		84,8		67,1		79,1		72,9		81,4	

³ Kerholapset mukana.

⁴ Kerholasten lukumääriin eivät sisälly ohjattuun leikkipuistotoimintaan osallistuneet lapset.

⁵ Vantaa: vuoden 2022 tietoja ei ole saatavilla järjestelmävaihdoksen vuoksi.

JATKUU: 1D Lapset kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa järjestämisuudoittain vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.)

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)
Ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä	2019	318	-331 -51,0	1 097	-139 -11,2	16	-19 -54,3	31	0 0,0	265	-69 -20,7	31	-9 -22,5	1 758	-567 -24,4
	2020	205	-113 -35,5	1 029	-68 -6,2	33	17 105,6	21	-10 -32,3	228	-37 -14,0	21	-10 -32,3	1 537	-221 -12,6
	2021	197	-8 -3,9	802	-227 -22,1	19	-14 -43,4	28	7 33,3	123	-105 -46,1	29	8 38,1	1 198	-339 -22,1
	2022	161	-36 -18,3	681	-121 -15,1	28	9 50,3	29	1 3,6	120	-3 -2,4	16	-13 -44,8	1 035	-163 -13,6
	2023	167	6 3,7	694	13 1,9	15	-13 -46,4	25	-4 -13,8	96	-24 -20,0	410	394 #####	1 407	372 35,9
Ostopalveluna hankitussa varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2019	1,0		6,3		0,1		0,4		2,5		0,3		1,9	
	2020	0,7		6,1		0,3		0,3		2,1		0,2		1,7	
	2021	0,6		4,7		0,1		0,3		1,2		0,3		1,3	
	2022	0,5		4,0		0,2		0,4		1,2		0,1		1,1	
	2023	0,5		4,0		0,1		0,3		0,9		3,8		1,6	
Yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä	2019	3 762	96 2,6	2 610	-43 -1,6	281	-92 -24,7	251	-64 -20,3	490	-117 -19,3	83	-51 -38,1	7 477	-271 -3,5
	2020	3 389	-373 -9,9	2 448	-162 -6,2	230	-51 -18,1	210	-41 -16,3	453	-37 -7,6	78	-5 -6,0	6 808	-669 -8,9
	2021	3 160	-229 -6,8	1 611	-837 -34,2	220	-10 -4,3	174	-36 -17,1	369	-84 -18,5	36	-42 -53,8	5 570	-1 238 -18,2
	2022	3 209	49 1,6	1 591	-20 -1,2	206	-14 -6,4	145	-29 -16,7	333	-36 -9,8	28	-8 -22,2	5 512	-58 -1,0
	2023	3 348	139 4,3	1 580	-11 -0,7	193	-13 -6,3	147	2 1,4	279	-54 -16,2	23	-5 -17,9	5 570	58 1,1
Yksityisen hoidon tuella tuetussa varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2019	11,8		14,9		2,2		3,0		4,5		0,7		8,0	
	2020	10,8		14,4		1,9		2,6		4,3		0,7		7,5	
	2021	10,2		9,5		1,7		2,1		3,6		0,3		6,2	
	2022	10,4		9,3		1,6		1,8		3,3		0,2		6,1	
	2023	10,8		9,0		1,5		1,8		2,7		0,2		6,1	
Palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä	2019	.		.		1 618	201 14,2	2 495	18 0,7	1 283	131 11,4	3 214	-96 -2,9	8 610	254 3,0
	2020	.		.		1 595	-23 -1,4	2 481	-14 -0,6	1 420	137 10,7	3 070	-144 -4,5	8 566	-44 -0,5
	2021	.		1 115		1 595	0 0,0	2 566	85 3,4	1 552	132 9,3	3 127	57 1,9	9 955	1 389 16,2
	2022	.		1 386	271 24,3	1 868	273 17,1	2 553	-13 -0,5	1 663	111 7,2	3 098	-29 -0,9	10 568	613 6,2
	2023	.		1 604	218 15,7	1 759	-109 -5,8	2 503	-50 -2,0	1 806	143 8,6	2 527	-571 -18,4	10 199	-369 -3,5
Palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus (%) kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2019	.		.		12,5		29,9		11,9		27,4		9,3	
	2020	.		.		12,9		30,2		13,4		27,4		9,4	
	2021	.		6,6		12,5		31,6		15,2		28,5		11,1	
	2022	.		8,1		14,7		31,6		16,3		27,3		11,7	
	2023	.		9,18		13,6		30,7		17,3		23,1		11,2	
KUNNAN JÄRJESTÄMÄ JA TUKEMA VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ															
Kunnan järjestämässä ja tukemassa varhaiskasvatuksessa olevat lapset yhteensä ³	2019	31 835	141 0,4	17 462	46 0,3	12 927	132 1,0	8 339	-90 -1,1	10 784	-511 -4,5	11 721	-793 -6,3	93 068	-1 075 -1,1
	2020	31 368	-467 -1,5	16 961	-501 -2,9	12 388	-539 -4,2	8 219	-120 -1,4	10 621	-163 -1,5	11 202	-519 -4,4	90 759	-2 309 -2,5
	2021	30 942	-426 -1,4	16 919	-42 -0,2	12 736	348 2,8	8 125	-94 -1,1	10 237	-384 -3,6	10 988	-214 -1,9	89 947	-812 -0,9
	2022	30 978	36 0,1	17 153	234 1,4	12 731	-5 0,0	8 084	-41 -0,5	10 224	-13 -0,1	11 349	361 3,3	90 519	572 0,6
	2023	30 877	-101 -0,3	17 464	311 1,8	12 909	178 1,4	8 140	56 0,7	10 422	198 1,9	10 917	-432 -3,8	90 729	210 0

³ Kerholapset mukana.

1E Lapset kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatusajan ja tuen tarpeen mukaan vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.)¹²

		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
		Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)
KUNNAN JÄRJESTÄMÄ ILTA-, LAUANTAI- JA YMPÄRIVUOROKAUTINEN VARHAISKASVATUS															
Lapset ilta-, lauantai- ja ympärivuorokautisessa varhaiskasvatuksessa yhteensä	2019	589	-35 -5,6	287	-60 -17,3	457	25 5,8	369	-210 -36,3	270	-35 -11,5	564	-67 -10,6	2 536	-382 -13,1
	2020	532	-57 -9,7	264	-23 -8,0	462	5 1,1	398	29 7,9	254	-16 -5,9	540	-24 -4,3	2 450	-86 -3,4
	2021	492	-40 -7,5	290	26 9,8	421	-41 -8,9	344	-54 -13,6	249	-5 -2,0	501	-39 -7,2	2 297	-153 -6,2
	2022	455	-37 -7,5	259	-31 -10,7	.	.	329	-15 -4,4	210	-39 -15,7	433	-68 -13,6	1 686	-611 -26,6
	2023	417	-38 -8,4	234	-25 -9,7	410	.	306	-23 -7,0	227	17 8,1	534	101 23,3	2 128	.
Osuus (%) kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2019	2,2		2,0		3,7		4,6		2,7		5,2		3,1	
	2020	1,9		1,9		3,9		5,0		2,5		5,1		3,0	
	2021	1,8		1,9		3,4		4,3		2,5		4,6		2,7	
	2022	1,6		1,7		.		4,1		2,1		3,8		2,3	
	2023	1,5		1,5		3,2		3,8		2,2		4,9		2,5	
TUKEA TARVITSEVAT¹ (hallintopäätös) LAPSET KUNNALLISESSA JA KUNNAN JÄRJESTÄMÄSSÄ VARHAISKASVATUKSESSA															
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevat lapset, joilla hallintopäätös tuen tarpeesta yhteensä	2023	2 508	.	1 171	.	1 330	.	534	.	678	.	879	.	7 100	.
Osuus (%) kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2023	9,1		8,6		12,2		9,8		8,2		11,0		9,6	
Kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevat lapset, joilla hallintopäätös tuen tarpeesta yhteensä	2023	2 593	.	1 255	.	1 363	.	634	.	832	.	1 022	.	7 699	.
Osuus (%) kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa olevista lapsista	2023	9,3		7,9		10,7		7,9		8,2		9,4		9,0	

¹ Kerholapset mukana.

² Vantaa: vuoden 2022 tietoja ei ole saatavilla järjestelmävaihdoksen vuoksi.

1F Lapset kotihoidon tuella vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.)¹

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)			
10kk - 6-vuotiaat	2019	6 843	-969 -12,4	3 681	-408 -10,0	3 256	-155 -4,5	1 601	-97 -5,7	2 097	-329 -13,6	2 408	-396 -14,1	19 886	-2 354 -10,6							
	2020	6 512	-331 -4,8	3 747	66 1,8	3 118	-138 -4,2	1 466	-135 -8,4	1 965	-132 -6,3	2 031	-377 -15,7	18 839	-1 047 -5,3							
	2021	5 694	-818 -12,6	3 268	-479 -12,8	2 778	-340 -10,9	1 364	-102 -7,0	1 794	-171 -8,7	1 846	-185 -9,1	16 744	-2 095 -11,1							
	2022	5 325	-369 -6,5	3 133	-135 -4,1	2 600	-178 -6,4	1 345	-19 -1,4	1 765	-29 -1,6	1 729	-117 -6,3	15 897	-847 -5,1							
	2023	4 490	-835 -15,7	2 565	-568 -18,1	2 094	-506 -19,5	1 113	-232 -17,2	1 425	-340 -19,3	1 263	-466 -27,0	12 950	-2 947 -18,5							
Osuus (%) kaikista 10kk - 6-vuotiaista	2019	17,1		16,7		19,6		15,4		15,7		17,1		17,1								
	2020	16,6		17,5		19,0		14,6		15,2		15,1		16,6								
	2021	14,9		15,6		17,4		13,8		14,3		14,1		15,1								
	2022	14,0		14,8		16,3		13,8		14,2		13,4		14,4								
	2023	11,8		12,1		13,1		11,4		11,4		10,0		11,8								
10kk - 1-vuotiaat	2019	4 731	-519 -9,9	2 384	-134 -5,3	2 063	-90 -4,2	1 042	-41 -3,8	1 446	-73 -4,8	1 318	-121 -8,4	12 984	-978 -7,0							
	2020	4 753	22 0,5	2 488	104 4,4	2 010	-53 -2,6	993	-49 -4,7	1 363	-83 -5,7	1 219	-99 -7,5	12 826	-158 -1,2							
	2021	4 326	-427 -9,0	2 264	-224 -9,0	1 900	-110 -5,5	976	-17 -1,7	1 332	-31 -2,3	1 185	-34 -2,8	11 983	-843 -6,6							
	2022	4 173	-153 -3,5	2 307	43 1,9	1 834	-66 -3,5	991	15 1,5	1 335	3 0,2	1 168	-17 -1,4	11 808	-175 -1,5							
	2023	3 402	-771 -18,5	1 864	-443 -19,2	1 471	-363 -19,8	830	-161 -16,2	1 043	-292 -21,9	828	-340 -29,1	9 438	-2 370 -20,1							
Osuus (%) kaikista 10kk - 1-vuotiaista	2019	65,7		63,6		67,7		54,6		58,7		55,5		62,6								
	2020	66,0		67,6		68,4		55,7		58,3		52,5		63,3								
	2021	58,8		60,6		64,7		51,5		55,7		48,5		57,7								
	2022	54,3		56,1		58,4		51,1		53,5		46,9		54,0								
	2023	48,7		48,5		50,3		46,1		44,0		35,7		46,6								
2-vuotiaat	2019	1 475	-221 -13,0	795	-85 -9,7	696	5 0,7	373	-6 -1,6	375	-119 -24,1	421	-112 -21,0	4 135	-538 -11,5							
	2020	1 242	-233 -15,8	746	-49 -6,2	680	-16 -2,3	305	-68 -18,2	380	5 1,3	380	-41 -9,7	3 733	-402 -9,7							
	2021	1 012	-230 -18,5	639	-107 -14,3	592	-88 -12,9	253	-52 -17,0	299	-81 -21,3	309	-71 -18,7	3 104	-629 -16,8							
	2022	891	-121 -12,0	550	-89 -13,9	499	-93 -15,7	240	-13 -5,1	288	-11 -3,7	255	-54 -17,5	2 723	-381 -12,3							
	2023	873	-18 -2,0	507	-43 -7,8	460	-39 -7,8	209	-31 -12,9	255	-33 -11,5	223	-32 -12,5	2 527	-196 -7,2							
Osuus (%) kaikista 2-vuotiaista	2019	23,0		23,5		26,2		22,4		17,2		20,2		22,5								
	2020	20,4		22,9		25,9		19,1		18,7		18,8		21,2								
	2021	17,1		19,9		23,6		16,2		15,2		15,8		18,1								
	2022	14,5		16,9		20,3		16,1		15,2		12,3		15,7								
	2023	13,1		13,9		16,8		13,1		12,6		10,4		13,4								

JATKUU: 1F Lapset kotihoidon tuella vuosina 2019–2023 (Tilanne 31.12.)¹

		HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO		
		Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)	Muutos (lkm)	Muutos (%)			
10kk - 2-vuotiaat	2019	6 206	-740 -10,7	3 179	-219 -6,4	2 759	-85 -3,0	1 415	-47 -3,2	1 821	-192 -9,5	1 739	-233 -11,8	17 119	-1 516 -8,1							
	2020	5 995	-211 -3,4	3 234	55 1,7	2 690	-69 -2,5	1 298	-117 -8,3	1 743	-78 -4,3	1 599	-140 -8,1	16 559	-560 -3,3							
	2021	5 338	-657 -11,0	2 903	-331 -10,2	2 492	-198 -7,4	1 229	-69 -5,3	1 631	-112 -6,4	1 494	-105 -6,6	15 087	-1 472 -8,9							
	2022	5 064	-274 -5,1	2 857	-46 -1,6	2 333	-159 -6,4	1 231	2 0,2	1 623	-8 -0,5	1 423	-71 -4,8	14 531	-556 -3,7							
	2023	4 275	-789 -15,6	2 371	-486 -17,0	1 931	-402 -17,2	1 039	-192 -15,6	1 298	-325 -20,0	1 051	-372 -26,1	11 965	-2 566 -17,7							
Osuus (%) kaikista 10kk - 2-vuotiaista	2019	45,6		44,6		48,4		39,9		40,1		39,0		43,9								
	2020	45,1		46,6		48,4		38,5		39,7		36,8		43,7								
	2021	40,2		41,7		45,7		36,3		37,9		34,0		39,9								
	2022	36,6		38,7		41,6		35,1		36,3		31,2		36,9								
	2023	31,3		31,6		34,1		30,0		28,8		23,5		30,5								
3 - 6-vuotiaat	2019	637	-229 -26,4	502	-189 -27,4	497	-70 -12,3	186	-50 -21,2	276	-137 -33,2	669	-163 -19,6	2 767	-838 -23,2							
	2020	517	-120 -18,8	513	11 2,2	428	-69 -13,9	168	-18 -9,7	222	-54 -19,6	432	-237 -35,4	2 280	-487 -17,6							
	2021	356	-161 -31,1	365	-148 -28,8	286	-142 -33,2	135	-33 -19,6	163	-59 -26,6	352	-80 -18,5	1 657	-623 -27,3							
	2022	261	-95 -26,7	276	-89 -24,4	267	-19 -6,6	114	-21 -15,6	142	-21 -12,9	306	-46 -13,1	1 366	-291 -17,6							
	2023	215	-46 -17,6	194	-82 -29,7	163	-104 -39,0	74	-40 -35,1	127	-15 -10,6	212	-94 -30,7	985	-381 -27,9							
Osuus (%) kaikista 3 - 6-vuotiaista	2019	2,4		3,4		4,5		2,7		3,1		7,0		3,6								
	2020	2,0		3,6		3,9		2,5		2,6		4,8		3,0								
	2021	1,4		2,6		2,7		2,1		2,0		4,1		2,3								
	2022	1,1		2,0		2,6		1,8		1,8		3,7		2,3								
	2023	0,9		1,4		1,6		1,2		1,6		2,6		1,4								
3 - 6-vuotiaiden osuus (%) kaikista kotihoidon tukea saaneista lapsista	2019	9,3		13,6		15,3		11,6		13,2		27,8		13,9								
	2020	7,9		13,7		13,7		11,5		11,3		21,3		12,1								
	2021	6,3		11,2		10,3		9,9		9,1		19,1		9,9								
	2022	4,9		8,8		10,3		8,5		8,0		17,7		8,6								
	2023	4,8		7,6		7,8		6,6		8,9		16,8		7,6								

1G Osallistumisaste kunnan järjestämään ja tukemaan varhaiskasvatukseen ikäryhmittäin vuosina 2019–2023¹

		HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
% 0-vuotiaista	2019	0,3	0,5	0,4	0,3	0,4	0,9	0,4
	2020	0,2	0,5	0,3	0,9	0,7	0,8	0,5
	2021	0,3	0,7	0,6	0,6	0,6	0,8	0,5
	2022	0,5	1,1	0,6	0,8	1,3	2,7	1,0
	2023	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6	0,7	0,5
% 1-vuotiaista	2019	32,0	32,8	30,0	38,9	36,8	45,4	34,6
	2020	32,2	31,9	29,1	39,0	41,5	48,1	35,1
	2021	38,0	39,5	34,5	43,9	42,5	50,3	40,3
	2022	41,6	42,2	38,5	44,8	47,6	62,7	44,6
	2023	41,4	45,0	38,5	45,1	46,8	56,3	44,3
% 2-vuotiaista	2019	75,9	74,3	70,4	71,8	78,9	81,0	75,4
	2020	78,2	77,4	68,4	75,4	78,3	79,3	76,5
	2021	81,4	78,5	73,8	77,4	81,8	83,6	79,7
	2022	83,0	81,8	75,9	80,3	83,8	86,4	82,0
	2023	82,6	83,3	79,0	85,6	86,0	87,5	83,4
% 3-vuotiaista	2019	91,8	90,0	89,5	89,7	91,5	89,8	90,7
	2020	92,0	89,4	85,6	90,4	93,4	90,6	90,4
	2021	93,0	93,2	91,9	91,8	93,4	92,4	92,7
	2022	92,7	91,3	89,7	92,2	94,9	94,6	92,4
	2023	92,4	92,8	92,0	94,0	93,6	94,5	92,9
% 4-vuotiaista	2019	94,8	92,7	93,2	94,3	95,0	92,7	93,9
	2020	94,7	94,0	91,0	95,0	94,1	91,4	93,6
	2021	94,4	94,0	95,6	95,7	96,0	93,9	94,7
	2022	94,5	94,5	94,3	97,1	94,8	94,6	94,8
	2023	94,1	94,8	94,4	93,8	96,0	95,0	94,6
% 5-vuotiaista	2019	95,1	95,1	94,6	96,7	95,9	95,0	95,2
	2020	95,5	95,9	91,6	97,2	94,3	95,0	95,0
	2021	95,4	96,0	95,1	98,3	97,2	95,3	95,9
	2022	95,4	94,8	94,4	97,2	93,9	96,2	95,2
	2023	95,3	95,7	95,3	98,0	96,4	95,7	95,8
% 6-vuotiaista	2019	95,0	94,2	96,7	100,0	95,4	98,7	96,0
	2020	95,2	92,3	94,1	99,8	99,4	99,9	95,9
	2021	95,6	92,6	97,5	99,7	92,4	97,2	95,5
	2022	95,3	93,4	100,4	99,6	93,7	98,8	96,3
	2023	94,8	92,6	97,8	97,4	94,8	97,4	95,3

¹ Kerholapset mukana.

2A/1 Varhaiskasvatuksen ja kotihoidon tuen kustannukset vuonna 2023

KOKONAISKUSTANNUKSET (€) VUONNA 2023	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU ²	TAMPERE ²	OULU	KUUSIKKO
Kustannukset yhteensä ilman vyörytyksiä	500 894 801	284 663 221	212 869 212	136 242 097	165 536 759	174 146 150	1 474 352 240
Tulot asiakasmaksuista yhteensä	33 385 332	19 533 633	10 355 213	3 733 585	8 031 394	7 277 317	82 316 474
KUNNAN ITSETUOTTAMA VARHAISKASVATUS							
KUNNAN ITSE TUOTTAMA VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ	439 755 531	222 266 889	179 014 713	92 366 819	130 989 662	131 590 748	1 195 984 361
KUNNALLISET PÄIVÄKODIT							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	432 329 640	214 093 712	177 532 669	91 359 911	130 246 569	130 351 143	1 175 913 644
Henkilöstökustannukset	277 820 363	136 342 475	116 589 732	67 327 814	85 477 726	86 791 011	770 349 122
Tilakustannukset	87 271 498	44 169 011	36 145 982	14 302 562	20 804 105	21 116 530	223 809 687
Tukipalveluiden kustannukset	54 031 229	26 588 685	19 822 145	5 953 516	16 485 644	14 012 037	136 893 257
Muut kustannukset	4 483 803	3 504 360	2 332 405	1 281 369	3 523 134	3 459 091	18 584 163
Varhaiskasvatuksen yhteiset menot ¹	8 722 747	3 489 181	2 642 405	2 494 650	3 955 959	4 972 473	26 277 415
<i>Tulot asiakasmaksuista</i>	<i>32 380 771</i>	<i>18 298 083</i>	<i>9 832 465</i>	<i>3 634 381</i>	<i>7 807 931</i>	<i>7 014 489</i>	<i>78 968 120</i>
KUNNALLINEN PERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	7 425 890	8 173 176	1 482 044	1 006 908	743 093	1 239 604	20 070 716
Henkilöstökustannukset	5 539 933	6 265 405	1 189 696	870 257	633 440	1 106 298	15 605 029
Tilakustannukset	994 646	651 045	76 776	17 209	0	24 513	1 764 190
Tukipalveluiden kustannukset	568 022	553 191	62 721	4 399	0	22 380	1 210 712
Muut kustannukset	167 463	161 380	72 843	77 862	60 204	28 276	568 028
Varhaiskasvatuksen yhteiset menot ¹	155 827	542 155	80 008	37 182	49 449	58 137	922 758
<i>Tulot asiakasmaksuista</i>	<i>658 925</i>	<i>626 328</i>	<i>92 159</i>	<i>88 776</i>	<i>82 877</i>	<i>96 606</i>	<i>1 645 670</i>
HOITAJAN KOTONA TAPAHTUVA PERHEPÄIVÄHOITO							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	2 193 807	999 172	737 584	1 006 908	743 093	1 043 913	6 724 477
Henkilöstökustannukset	1 973 843	766 576	631 179	870 257	633 440	965 239	5 840 534
Tilakustannukset	44 441	1 038	0	17 209	0	0	62 689
Tukipalveluiden kustannukset	3 272	36	0	4 399	0	2 502	10 209
Muut kustannukset	122 082	80 986	66 401	77 862	60 204	25 975	433 510
Varhaiskasvatuksen yhteiset menot ¹	50 168	150 536	40 004	37 182	49 449	50 197	377 536
<i>Tulot asiakasmaksuista</i>	<i>195 261</i>	<i>109 138</i>	<i>72 735</i>	<i>88 776</i>	<i>82 877</i>	<i>84 376</i>	<i>633 162</i>
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO²							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	5 232 083	7 174 005	744 460	0	0	195 691	13 346 239
Henkilöstökustannukset	3 566 090	5 498 829	558 517	0	0	141 059	9 764 495
Tilakustannukset	950 204	650 007	76 776	0	0	24 513	1 701 501
Tukipalveluiden kustannukset	564 749	553 155	62 721	0	0	19 878	1 200 504
Muut kustannukset	45 381	80 393	6 442	0	0	2 301	134 517
Varhaiskasvatuksen yhteiset menot ¹	105 659	391 619	40 004	0	0	7 940	545 222
<i>Tulot asiakasmaksuista</i>	<i>463 663</i>	<i>517 190</i>	<i>19 424</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>12 230</i>	<i>1 012 508</i>
OSTOPALVELUNA HANKITTU VARHAISKASVATUS							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	4 510 869	10 877 155	1 835 946	298 024	1 704 191	2 035 418	21 261 603
<i>Tulot asiakasmaksuista</i>	<i>345 636</i>	<i>609 222</i>	<i>430 589</i>	<i>10 428</i>	<i>140 586</i>	<i>166 222</i>	<i>1 702 683</i>
PALVELUSETELILLÄ JÄRJESTETTY VARHAISKASVATUS							
Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus yhteensä	0	17 660 964	18 210 215	35 372 514	21 446 554	32 230 547	124 920 793
YKSITYISEN HOIDON TUKI							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	29 010 870	15 405 330	1 446 243	1 051 814	2 190 837	129 666	49 234 761
LASTEN KOTIHOIDON TUKI							
Kustannukset ilman vyörytyksiä yhteensä	27 617 531	18 452 884	12 362 095	7 152 927	9 205 515	8 159 771	82 950 723

2A/2 Varhaiskasvatuksen ja kotihoidon tuen kustannusten osuudet kokonaiskustannuksista vuonna 2023

KOKONAISKUSTANNUKSET VUONNA 2023	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta kunnalliset päiväkodit	86,3	75,2	83,4	67,1	78,7	74,9	79,8
josta kunnallinen perhepäivähoito	1,5	2,9	0,7	0,7	0,4	0,7	1,4
josta palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus	0,0	6,2	8,6	26,0	13,0	18,5	8,5
josta ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	0,9	3,8	0,9	0,2	1,0	1,2	1,4
josta yksityisen hoidon tuki	5,8	5,4	0,7	0,8	1,3	0,1	3,3
josta kotihoidon tuki	5,5	6,5	5,8	5,3	5,6	4,7	5,6
TULOT ASIAKASMAKSUISTA YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta kunnalliset päiväkodit	97,0	93,7	95,0	97,3	97,2	96,4	95,9
josta kunnallinen perhepäivähoito	2,0	3,2	0,9	2,4	1,0	1,3	2,0
josta ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	1,0	3,1	4,2	0,3	1,8	2,3	2,1
KUNNAN ITSE TUOTTAMA VARHAISKASVATUS							
KUNNALLISET PÄIVÄKODIT YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	64,3	63,7	65,7	73,7	65,6	66,6	65,5
josta tilakustannukset	20,2	20,6	20,4	15,7	16,0	16,2	19,0
josta tukipalveluiden kustannukset	12,5	12,4	11,2	6,5	12,7	10,7	11,6
josta muut kustannukset	1,0	1,6	1,3	1,4	2,7	2,7	1,6
josta varhaiskasvatuksen yhteiset menot	2,0	1,6	1,5	2,7	3,0	3,8	2,2
Asiakasmaksutulojen osuus kokonaiskustannuksista (%)	7,5	8,5	5,5	4,0	6,0	5,4	6,7
KUNNALLINEN PERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	74,6	76,7	80,3	86,4	85,2	89,2	77,8
josta tilakustannukset	13,4	8,0	5,2	1,7	0,0	2,0	8,8
josta tukipalveluiden kustannukset	7,6	6,8	4,2	0,4	0,0	1,8	6,0
josta muut kustannukset	2,3	2,0	4,9	7,7	8,1	2,3	2,8
josta varhaiskasvatuksen yhteiset menot	2,1	6,6	5,4	3,7	6,7	4,7	4,6
Asiakasmaksutulojen osuus kokonaiskustannuksista (%)	8,9	7,7	6,2	8,8	11,2	7,8	8,2
HOITAJAN KOTONA TAPAHTUVA PERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	90,0	76,7	85,6	86,4	85,2	92,5	86,9
josta tilakustannukset	2,0	0,1	0,0	1,7	0,0	0,0	0,9
josta tukipalveluiden kustannukset	0,1	0,0	0,0	0,4	0,0	0,2	0,2
josta muut kustannukset	5,6	8,1	9,0	7,7	8,1	2,5	6,4
josta varhaiskasvatuksen yhteiset menot	2,3	15,1	5,4	3,7	6,7	4,8	5,6
Asiakasmaksutulojen osuus kokonaiskustannuksista (%)	8,9	10,9	9,9	8,8	11,2	8,1	9,4
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOITO YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	100,0	100,0
josta henkilöstökustannukset	68,2	76,6	75,0	0,0	0,0	72,1	73,2
josta tilakustannukset	18,2	9,1	10,3	0,0	0,0	12,5	12,7
josta tukipalveluiden kustannukset	10,8	7,7	8,4	0,0	0,0	10,2	9,0
josta muut kustannukset	0,9	1,1	0,9	0,0	0,0	1,2	1,0
josta varhaiskasvatuksen yhteiset menot	2,0	5,5	5,4	0,0	0,0	4,1	4,1
Asiakasmaksutulojen osuus kokonaiskustannuksista (%)	8,9	7,2	2,6	0,0	0,0	6,2	7,6

2B Varhaiskasvatuksen ja kotihoidon tuen kustannusten tarkastelua vuosina 2023 ja 2022. Vuoden 2022 kustannukset on deflatoitu.¹

	HELSINKI			ESPOO			VANTAA			TURKU			TAMPERE			OULU			KUUSIKKO		
	2022 ¹	2023	Muutos %	2022 ¹	2023	Muutos %	2022 ¹	2023	Muutos %	2022 ¹	2023	Muutos %	2022 ¹	2023	Muutos %	2022 ¹	2023	Muutos %	2022 ¹	2023	Muutos %
Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus yhteensä	456 958 541	473 277 270	3,6	254 113 430	266 210 338	4,8	184 291 905	200 507 117	8,8	118 856 684	129 089 170	8,6	143 866 386	156 331 244	8,7	153 048 324	165 986 379	8,5	1 311 135 270	1 391 401 517	6,1
Kunnan järjestämä varhaiskasvatus yhteensä	431 047 179	444 266 400	3,1	239 448 882	250 805 007	4,7	182 989 213	199 060 874	8,8	117 721 081	128 037 356	8,8	141 877 465	154 140 407	8,6	152 839 310	165 856 713	8,5	1 265 923 130	1 342 166 756	6,0
Kunnallinen varhaiskasvatus yhteensä	426 216 415	439 755 531	3,2	214 388 893	222 266 889	3,7	165 185 511	179 014 713	8,4	85 763 199	92 366 819	7,7	121 987 174	130 989 662	7,4	121 331 956	131 590 748	8,5	1 134 873 148	1 195 984 361	5,4
Kunnallinen päiväkot ²	418 241 002	432 329 640	3,4	205 571 064	214 093 712	4,1	163 484 893	177 532 669	8,6	84 162 363	91 359 911	8,6	121 241 363	130 246 569	7,4	119 953 213	130 351 143	8,7	1 112 653 898	1 175 913 644	5,7
Kunnallinen perhepäivähoito ²	7 975 413	7 425 890	-6,9	8 817 829	8 173 176	-7,3	1 700 618	1 482 044	-12,9	1 600 836	1 006 908	-37,1	745 811	743 093	-0,4	1 378 743	1 239 604	-10,1	22 219 250	20 070 716	-9,7
Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	4 830 764	4 510 869	-6,6	11 458 820	10 877 155	-5,1	2 153 640	1 835 946	-14,8	512 129	298 024	-41,8	2 045 402	1 704 191	-16,7	392 276	2 035 418	418,9	21 393 030	21 261 603	-0,6
Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus ³	.	.	.	13 601 169	17 660 964	29,8	15 650 063	18 210 215	16,4	31 445 753	35 372 514	12,5	17 844 889	21 446 554	20,2	31 115 077	32 230 547	3,6	109 656 952	124 920 793	13,9
Kunnan tukema varhaiskasvatus	25 911 362	29 010 870	12,0	14 664 547	15 405 330	5,1	1 302 692	1 446 243	11,0	1 135 603	1 051 814	-7,4	1 988 921	2 190 837	10,2	209 014	129 666	-38,0	45 212 140	49 234 761	8,9
Yksityisen hoidon tuki	25 911 362	29 010 870	12,0	14 664 547	15 405 330	5,1	1 302 692	1 446 243	11,0	1 135 603	1 051 814	-7,4	1 988 921	2 190 837	10,2	209 014	129 666	-38,0	45 212 140	49 234 761	8,9
Kotihoidon tuki	28 963 322	27 617 531	-4,6	19 078 299	18 452 884	-3,3	15 257 426	12 362 095	-19,0	7 393 216	7 152 927	-3,3	9 740 048	9 205 515	-5,5	8 725 470	8 159 771	-6,5	89 157 781	82 950 723	-7,0
Kunnan järjestämä ja tukema varhaiskasvatus sekä kotihoidon tuki	485 921 863	500 894 801	3,1	273 191 729	284 663 221	4,2	199 549 331	212 869 212	6,7	126 249 901	136 242 097	7,9	153 606 434	165 536 759	7,8	161 773 794	174 146 150	7,6	1 400 293 051	1 474 352 240	5,3
Muu varhaiskasvatus toiminta	12 232 743	11 506 197	-5,9	4 451 760	4 465 752	0,3	2 359 670	2 349 105	-0,4	1 549 189	1 421 691	-8,2	939 174	795 874	-15,3	1 241 060	1 036 152	-16,5	22 773 596	21 574 770	-5,3

¹ Vuoden 2022 kustannukset on muutettu vuoden 2023 arvoon julkisten menojen hintaindeksillä opetustoimelle kertoimella (1,0368). (Lähde: Tilastokeskus 2/2024)

² Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä ne tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

³ Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä.

2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2019–2023

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset yhteensä ¹ (ilman muuta varhaiskasvatustoimintaa)	2019	422 133 853	5,4	238 666 995	5,8	170 602 863	3,7	107 520 777	5,3	129 778 934	2,8	135 688 464	4,1	1 204 391 886	4,8
	2020	432 380 591	2,4	234 990 311	-1,5	173 043 260	1,4	107 628 850	0,1	130 269 356	0,4	137 135 092	1,1	1 215 447 459	0,9
	2021	446 631 437	3,3	246 100 142	4,7	181 473 888	4,9	113 624 352	5,6	136 299 633	4,6	145 551 323	6,1	1 269 680 775	4,5
	2022	463 350 558	3,7	260 501 841	5,9	190 280 168	4,9	120 385 532	6,0	146 471 341	7,5	154 259 323	6,0	1 335 248 764	5,2
	2023	500 894 801	8,1	284 663 221	9,3	212 869 212	11,9	136 242 097	13,2	165 536 759	13,0	174 146 150	12,9	1 474 352 240	10,4
Kunnallinen varhaiskasvatus yhteensä ¹	2019	341 056 850	7,4	180 703 165	7,9	137 624 113	10,0	72 741 616	6,1	102 360 284	3,7	96 390 921	4,4	930 876 948	7,0
	2020	355 613 981	4,3	177 515 080	-1,8	138 748 456	0,8	72 817 676	0,1	101 878 630	-0,5	98 870 482	2,6	945 444 305	1,6
	2021	381 613 741	7,3	195 650 030	10,2	149 515 261	7,8	77 597 595	6,6	107 862 732	5,9	107 442 325	8,7	1 019 681 684	7,9
	2022	406 418 457	6,5	204 430 425	4,5	157 512 564	5,3	81 779 457	5,4	116 320 811	7,8	115 696 028	7,7	1 082 157 743	6,1
	2023	439 755 531	8,2	222 266 889	8,7	179 014 713	13,7	92 366 819	12,9	130 989 662	12,6	131 590 748	13,7	1 195 984 361	10,5
Kunnallinen päiväkot ¹	2019	329 493 763	8,1	170 349 517	8,5	134 021 561	10,7	70 756 611	6,6	101 526 312	3,7	93 764 348	5,4	899 912 112	7,6
	2020	346 172 421	5,1	167 967 915	-1,4	136 060 291	1,5	70 718 624	-0,1	101 195 357	-0,3	97 107 679	3,6	919 222 287	2,1
	2021	373 120 696	7,8	186 724 308	11,2	147 367 058	8,3	75 867 774	7,3	107 159 839	5,9	105 847 190	9,0	996 086 865	8,4
	2022	398 813 506	6,9	196 022 189	5,0	155 890 941	5,8	80 252 980	5,8	115 609 644	7,9	114 381 329	8,1	1 060 970 588	6,5
	2023	432 329 640	8,4	214 093 712	9,2	177 532 669	13,9	91 359 911	13,8	130 246 569	12,7	130 351 143	14,0	1 175 913 644	10,8
Kunnallinen perhepäivähoito ¹	2019	11 563 087	-9,7	10 353 648	-1,0	3 602 552	-12,0	1 985 005	-10,2	833 972	2,7	2 626 573	-21,7	30 964 836	-8,2
	2020	9 441 560	-18,3	9 547 166	-7,8	2 688 165	-25,4	2 099 052	5,7	683 273	-18,1	1 762 803	-32,9	26 222 018	-15,3
	2021	8 493 045	-10,0	8 925 722	-6,5	2 148 203	-20,1	1 729 820	-17,6	702 893	2,9	1 595 135	-9,5	23 594 819	-10,0
	2022	7 604 951	-10,5	8 408 237	-5,8	1 621 623	-24,5	1 526 477	-11,8	711 168	1,2	1 314 700	-17,6	21 187 155	-10,2
	2023	7 425 890	-2,4	8 173 176	-2,8	1 482 044	-8,6	1 006 908	-34,0	743 093	4,5	1 239 604	-5,7	20 070 716	-5,3
Hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito	2019	4 940 166	-17,9	1 508 157	-5,9	1 795 393	-4,6	1 985 005	-10,2	833 972	2,7	2 037 326	-22,1	13 100 019	-13,5
	2020	3 685 765	-25,4	1 312 105	-13,0	1 402 104	-21,9	2 099 052	5,7	683 273	-18,1	1 607 660	-21,1	10 789 959	-17,6
	2021	3 146 875	-14,6	1 240 199	-5,5	1 263 060	-9,9	1 729 820	-17,6	702 893	2,9	1 427 523	-11,2	9 510 371	-11,9
	2022	2 709 355	-13,9	1 060 616	-14,5	926 843	-26,6	1 526 477	-11,8	711 168	1,2	1 151 387	-19,3	8 085 846	-15,0
	2023	2 193 807	-19,0	999 172	-5,8	737 584	-20,4	1 006 908	-34,0	743 093	4,5	1 043 913	-9,3	6 724 477	-16,8
Ryhmäperhepäivähoito ²	2019	6 622 921	-2,5	8 845 491	-0,2	1 807 159	-18,3	589 247	-20,3	17 864 817	-4,0
	2020	5 755 795	-13,1	8 235 060	-6,9	1 286 061	-28,8	155 143	-73,7	15 432 059	-13,6
	2021	5 346 171	-7,1	7 685 523	-6,7	885 143	-31,2	167 612	8,0	14 084 449	-8,7
	2022	4 895 596	-8,4	7 347 620	-4,4	694 780	-21,5	163 312	-2,6	13 101 309	-7,0
	2023	5 232 083	6,9	7 174 005	-2,4	744 460	7,2	195 691	19,8	13 346 239	1,9

¹ Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä ne tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

² Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

JATKUU: 2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2019–2023

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	2019	5 439 457	-34,3	14 619 463	0,3	1 833 483	-0,1	445 997	-18,3	3 304 666	-8,5	483 480	2,2	26 126 545	-10,9
	2020	6 047 245	11,2	14 058 346	-3,8	1 874 100	2,2	380 796	-14,6	3 191 095	-3,4	347 273	-28,2	25 898 854	-0,9
	2021	4 738 092	-21,6	12 759 806	-9,2	2 002 072	6,8	424 259	11,4	2 634 151	-17,5	528 540	52,2	23 086 920	-10,9
	2022	4 606 373	-2,8	10 926 552	-14,4	2 053 602	2,6	488 340	15,1	1 950 392	-26,0	374 055	-29,2	20 399 314	-11,6
	2023	4 510 869	-2,1	10 877 155	-0,5	1 835 946	-10,6	298 024	-39,0	1 704 191	-12,6	2 035 418	444,1	21 261 603	4,2
Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus ³	2019	12 182 743	-33,1	24 554 425	8,3	10 658 310	15,0	27 546 413	8,8	74 941 892	-0,7
	2020	13 285 778	9,1	25 526 500	4,0	12 483 857	17,1	27 664 593	0,4	78 960 727	5,4
	2021	.	.	733 900	.	13 315 279	0,2	27 431 504	7,5	14 126 553	13,2	28 786 512	4,1	84 393 748	6,9
	2022	.	.	12 969 389	.	14 923 110	12,1	29 985 083	9,3	17 015 985	20,5	29 669 767	3,1	104 563 333	23,9
	2023	.	.	17 660 964	36,2	18 210 215	22,0	35 372 514	18,0	21 446 554	26,0	32 230 547	8,6	124 920 793	19,5
Yksityisen hoidon tuki	2019	30 068 728	20,1	21 625 245	3,4	1 798 290	24,3	1 782 537	-17,0	3 148 523	-14,5	556 218	-31,1	58 979 541	9,2
	2020	28 703 347	-4,5	22 271 414	3,0	1 873 817	4,2	1 522 864	-14,6	2 925 443	-7,1	435 050	-21,8	57 731 936	-2,1
	2021	26 664 995	-7,1	18 665 758	-16,2	1 650 422	-11,9	1 235 961	-18,8	2 475 162	-15,4	342 418	-21,3	51 034 716	-11,6
	2022	24 707 767	-7,3	13 983 372	-25,1	1 242 181	-24,7	1 082 854	-12,4	1 896 535	-23,4	199 305	-41,8	43 112 014	-15,5
	2023	29 010 870	17,4	15 405 330	10,2	1 446 243	16,4	1 051 814	-2,9	2 190 837	15,5	129 666	-34,9	49 234 761	14,2
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	2019	21 731 403	27,5	15 933 036	3,6	1 127 345	-32,3	1 164 358	-16,5	1 976 421	-14,6	379 769	-27,3	42 312 331	10,4
	2020	20 663 752	-4,9	16 669 506	4,6	1 217 191	8,0	987 885	-15,2	1 850 860	-6,4	290 270	-23,6	41 679 464	-1,5
	2021	19 118 919	-7,5	13 737 743	-17,6	1 008 556	-17,1	796 119	-19,4	1 577 663	-14,8	223 215	-23,1	36 462 216	-12,5
	2022	17 819 462	-6,8	10 159 452	-26,0	716 336	-29,0	687 860	-13,6	1 194 842	-24,3	122 632	-45,1	30 700 584	-15,8
	2023	21 306 991	19,6	10 646 881	4,8	846 529	18,2	627 486	-8,8	1 439 820	20,5	69 570	-43,3	34 937 277	13,8
Lasten kotihoidon tuki	2019	45 568 819	-7,9	21 719 122	-3,9	17 164 234	-4,0	7 996 203	-1,9	10 307 151	-6,0	10 711 432	-6,9	113 466 961	-5,9
	2020	42 016 018	-7,8	21 145 471	-2,6	17 261 109	0,6	7 381 014	-7,7	9 790 332	-5,0	9 817 693	-8,3	107 411 637	-5,3
	2021	33 614 609	-20,0	18 290 648	-13,5	14 990 854	-13,2	6 935 032	-6,0	9 201 035	-6,0	8 451 528	-13,9	91 483 706	-14,8
	2022	27 617 962	-17,8	18 192 103	-0,5	14 548 711	-2,9	7 049 798	1,7	9 287 618	0,9	8 320 168	-1,6	85 016 359	-7,1
	2023	27 617 531	0,0	18 452 884	1,4	12 362 095	-15,0	7 152 927	1,5	9 205 515	-0,9	8 159 771	-1,9	82 950 723	-2,4
Lasten kotihoidon tuen kuntalisä	2019	15 396 444	-11,5	5 455 977	-6,2	2 850 188	-8,5	.	.	28 207	16,1	731 300	-8,3	24 462 116	-9,9
	2020	13 779 535	-10,5	5 127 382	-6,0	2 916 611	2,3	.	.	22 382	-20,7	669 453	-8,5	22 515 362	-8,0
	2021	7 953 812	-42,3	3 627 800	-29,2	1 972 971	-32,4	.	.	29 023	29,7	96 031	-85,7	13 679 637	-39,2
	2022	3 762 833	-52,7	2 936 032	-19,1	1 062 884	-46,1	.	.	12 792	-55,9	.	.	7 774 541	-43,2
	2023	3 455 589	-8,2	3 068 330	4,5	0	.	.	.	22 191	73,5	.	.	6 546 110	-15,8

³ Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä.

JATKUU: 2C/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen kustannukset vuosina 2019–2023

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO ⁴		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Kustannukset suhteutettuna väestöön ja läsnäolopäiviin															
<i>Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset kunnan asukasta kohden</i>	2019	646	4,5	824	3,6	730	1,2	557	4,4	545	1,5	660	3,1	664	4,8
	2020	658	1,9	803	-2,6	729	0,0	554	-0,6	541	-0,8	661	0,2	664	0,0
	2021	678	3,1	828	3,2	759	4,0	582	5,2	558	3,3	695	5,0	689	3,7
	2022	698	2,9	853	3,0	784	3,3	608	4,5	588	5,4	728	4,8	714	3,6
	2023	743	6,4	907	6,2	860	9,8	675	10,9	649	10,3	811	11,4	773	8,3
<i>Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset 10kk - 6-vuotiaasta kunnan asukasta kohden</i>	2019	10 544	6,8	10 842	7,8	10 255	2,4	10 356	6,5	9 711	6,5	9 659	10,3	10 340	4,8
	2020	11 000	4,3	11 004	1,5	10 552	2,9	10 691	3,2	10 086	3,9	10 220	5,8	10 712	3,6
	2021	11 661	6,0	11 774	7,0	11 372	7,8	11 526	7,8	10 894	8,0	11 142	9,0	11 480	7,2
	2022	12 143	4,1	12 288	4,4	11 951	5,1	12 322	6,9	11 811	8,4	11 991	7,6	12 104	5,4
	2023	13 213	8,8	13 400	9,1	13 360	11,8	14 008	13,7	13 258	12,2	13 785	15,0	13 412	10,8
<i>Kunnallisten päiväkotien kustannukset läsnäolopäivää kohden⁴⁵</i>	2019	71	4,0	75	4,8	76	8,7	55	-6,6	68	0,5	72	-3,9	71	0,0
	2020	88	24,2	.	.	86	14,2	119	117,1	86	25,7	88	21,8	.	.
	2021	81	-8,6	83	.	82	-4,7	58	-51,0	79	-8,1	79	-10,1	79	.
	2022	87	7,5	90	8,2	.	.	65	10,7	85	7,3	120	51,2	.	.
	2023	88	1,0	90	0,1	55	.	69	6,5	93	9,7	101	-15,6	128	.
<i>Kuntalisän osuus (€) yksityisen hoidon tuesta / lapsi (kahden vuoden keskiarvo)</i>	2019	5 851	8,8	6 055	-11,9	3 448	7,2	4 114	23,5	3 603	18,8	3 500	80,0	5 558	7,0
	2020	5 779	-1,2	6 591	8,9	4 764	38,2	4 286	4,2	3 925	8,9	3 606	3,0	5 835	5,0
	2021	5 839	1,0	6 769	2,7	4 482	-5,9	4 146	-3,3	3 839	-2,2	3 916	8,6	5 891	1,0
	2022	5 596	-4,2	6 346	-6,3	.	.	4 313	4,0	3 404	-11,3	3 832	-2,1	5 762	.
	2023	6 499	16,1	6 715	5,8	4 243	.	4 298	-0,3	4 705	38,2	2 728	-28,8	6 305	.
<i>Kuntalisän osuus (€) kotihoidon tuesta / lapsi (kahden vuoden keskiarvo)⁵</i>	2019	2 101	4,7	1 404	14,5	855	-43,5	.	.	12	61,4	281	21,0	1 161	-73,5
	2020	2 064	-1,8	1 381	-1,7	915	7,0	.	.	11	-11,6	302	7,5	1 163	0,1
	2021	1 303	-36,8	1 034	-25,1	669	-26,9	.	.	15	40,1	50	-83,6	769	-33,9
	2022	683	-47,6	917	-11,3	7	-53,4	.	.	570	.
	2023	704	3,1	1 077	17,4	0	.	.	.	14	93,5	.	.	462	.

⁴ Espoon vuoden 2020 läsnäolotiedot puuttuvat kesken vuoden toteutuneen järjestelmävaihdoksen vuoksi.

⁵ Vantaan vuoden 2022 läsnäolotiedot puuttuvat kesken vuoden toteutuneen järjestelmävaihdoksen vuoksi.

2C/2 Varhaiskasvatuksen kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2019–2023⁶

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden ¹	2019	12 626	5,3	13 557	5,6	12 920	7,9	13 325	6,5	11 943	5,7	12 786	9,3	12 829	4,9
	2020	13 064	3,5	13 488	-0,5	13 467	4,2	13 413	0,7	12 120	1,5	13 321	4,2	13 142	2,4
	2021	14 050	7,5	14 929	10,7	14 005	4,0	14 708	9,7	13 321	9,9	14 600	9,6	14 227	8,3
	2022	14 883	5,9	15 388	3,1	14 819	5,8	15 489	5,3	14 491	8,8	14 621	0,1	14 076	-1,1
	2023	16 072	8,0	16 614	8,0	16 600	12,0	17 408	12,4	16 051	10,8	17 128	17,1	16 457	16,9
Kunnallisten päiväkotien kustannukset lasta kohden ¹	2019	12 539	5,4	13 385	5,8	12 879	8,0	13 348	6,6	11 951	5,8	12 673	9,3	12 746	6,4
	2020	13 017	3,8	13 328	-0,4	13 486	4,7	13 336	-0,1	12 129	1,5	13 282	4,8	13 087	2,7
	2021	14 016	7,7	14 729	10,5	13 986	3,7	14 646	9,8	13 348	10,0	14 573	9,7	14 168	8,3
	2022	14 862	6,0	15 211	3,3	14 844	6,1	15 463	5,6	14 524	8,8	14 602	0,2	14 900	5,2
	2023	16 044	8,0	16 495	8,4	16 614	11,9	17 399	12,5	16 084	10,7	17 131	17,3	16 430	10,3
Kunnallisten päiväkotien kustannukset laskennallista lasta kohden ¹	2019	10 114	-4,9	10 868	-4,0	10 448	1,9	11 150	4,5	9 860	-53,3	10 695	4,8	10 405	-8,0
	2020	10 384	2,7	10 701	-1,5	10 635	1,8	11 110	-0,4	9 922	0,6	11 021	3,0	10 541	1,3
	2021	11 077	6,7	11 692	9,3	10 847	2,0	11 625	4,6	10 593	6,8	11 508	4,4	11 182	6,1
	2022	11 547	4,2	11 927	2,0	12 937	19,3	12 326	6,0	11 493	8,5	11 169	-2,9	11 088	-0,8
	2023	12 502	8,3	12 998	9,0	12 900	-0,3	13 585	10,2	12 633	9,9	13 007	16,5	12 800	15,4
Kunnallisen perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden ¹	2019	15 732	-74,9	17 199	42,8	14 645	45,4	12 563	22,2	10 973	175,5	18 761	98,0	15 823	5,6
	2020	15 034	-4,4	17 110	-0,5	12 562	-14,2	16 659	32,6	10 846	-1,2	15 881	-15,4	15 425	-2,5
	2021	15 757	4,8	20 854	21,9	15 455	23,0	18 019	8,2	10 187	-6,1	16 616	4,6	17 260	11,9
	2022	16 078	2,0	21 126	1,3	12 769	-17,4	16 961	-5,9	10 614	4,2	16 434	-1,1	17 156	-0,6
	2023	17 894	11,3	20 484	-3,0	15 123	18,4	18 307	7,9	11 795	11,1	16 751	1,9	18 180	6,0
Hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden	2019	13 995	26,0	13 964	73,5	11 221	16,0	12 563	22,2	10 973	97,2	16 042	70,9	13 340	38,8
	2020	16 025	14,5	13 668	-2,1	11 984	6,8	16 659	32,6	10 846	-1,2	15 917	-0,8	14 720	10,3
	2021	16 650	3,9	14 942	9,3	13 295	10,9	18 019	8,2	10 187	-6,1	16 794	5,5	15 414	4,7
	2022	19 080	14,6	17 677	18,3	11 034	-17,0	16 961	-5,9	10 614	4,2	16 932	0,8	15 824	2,7
	2023	18 750	-1,7	17 842	0,9	11 176	1,3	18 307	7,9	11 795	11,1	16 837	-0,6	16 049	1,4
Ryhmäperhepäivähoidon kustannukset lasta kohden ³	2019	14 556	21,2	17 906	35,3	19 859	90,3	45 327	362,9	16 966	44,1
	2020	14 462	-0,6	17 825	-0,5	13 258	-33,2	15 514	-65,8	15 959	-5,9
	2021	15 275	5,6	22 277	25,0	20 117	51,7	15 237	-1,8	18 779	17,7
	2022	14 790	-3,2	21 739	-2,4	16 158	-19,7	13 609	-10,7	18 096	-3,6
	2023	17 557	18,7	20 915	-3,8	23 264	44,0	16 308	19,8	19 484	7,7

¹ Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä ne tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

³ Turussa ja Tampereella ei ole kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

JATKUU: 2C/2 Varhaiskasvatuksen kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2019–2023⁵

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Ostopalveluna hankitun varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden	2019	17 105	4,5	13 327	73,3	114 593	1 207,6	14 387	-9,0	12 470	0,1	15 596	-19,3	14 862	50,0
	2020	29 499	72,5	13 662	2,5	.	.	18 133	26,0	13 996	12,2	16 537	6,0	16 851	13,4
	2021	24 051	-18,5	15 910	16,5	.	.	15 152	-16,4	21 416	53,0	18 226	10,2	19 277	14,4
	2022	28 611	19,0	16 045	0,8	.	.	16 839	11,1	16 253	-24,1	23 378	28,3	19 709	2,2
	2023	27 011	-5,6	15 673	-2,3	.	.	11 921	-29,2	17 752	9,2	4 964	-78,8	15 111	-23,3
Palvelusetelillä järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden ⁵	2019	9 841	7,5	8 307	.	8 571	12,0	8 704	-3,7
	2020	8 330	.	10 289	4,5	8 791	5,8	9 011	5,1	9 218	5,9
	2021	8 348	0,2	10 690	3,9	9 102	3,5	9 206	2,2	8 478	-8,0
	2022	.	.	9 357	.	7 989	-4,3	11 745	9,9	10 232	12,4	9 577	4,0	9 894	16,7
	2023	.	.	11 011	17,7	10 353	29,6	14 132	20,3	11 875	16,1	12 754	33,2	12 248	23,8
Yksityisen hoidon tuen kustannukset lasta kohden	2019	7 993	1,2	8 286	-11,3	6 400	129,0	7 102	38,4	6 426	33,1	6 701	123,0	7 888	7,7
	2020	8 470	6,0	9 098	9,8	8 147	27,3	7 252	2,1	6 458	0,5	5 578	-16,8	8 480	7,5
	2021	8 438	-0,4	11 586	27,4	7 502	-7,9	7 103	-2,0	6 708	3,9	9 512	70,5	9 162	8,0
	2022	7 700	-8,8	8 789	-24,1	6 030	-19,6	7 468	5,1	5 695	-15,1	7 118	-25,2	7 821	-14,6
	2023	8 665	12,5	9 750	10,9	7 493	24,3	7 155	-4,2	7 852	37,9	5 638	-20,8	8 839	13,0
Kotihoidon tuen kustannukset lasta kohden	2019	6 659	16,6	5 900	23,8	5 272	12,8	4 995	25,5	4 915	40,9	4 448	33,0	5 706	-70,8
	2020	6 452	-3,1	5 643	-4,4	5 536	5,0	5 035	0,8	4 982	1,4	4 834	8,7	5 702	-0,1
	2021	5 904	-8,5	5 597	-0,8	5 396	-2,5	5 084	1,0	5 129	2,9	4 578	-5,3	5 464	-4,2
	2022	5 186	-12,1	5 807	3,7	5 596	3,7	5 241	3,1	5 262	2,6	4 812	5,1	5 348	-2,1
	2023	6 151	18,6	7 194	23,9	5 904	5,5	6 427	22,6	6 460	22,8	6 461	34,3	6 405	19,8
Kustannukset varhaiskasvatusjärjestelmässä ollutta lasta kohden	2019	10 914	1,7	11 288	6,1	10 542	0,2	10 817	3,8	10 075	2,9	9 604	6,2	10 663	-15,0
	2020	11 414	4,6	11 348	0,5	11 160	5,9	11 113	2,7	10 350	2,7	10 363	7,9	11 090	4,0
	2021	12 191	6,8	12 191	7,4	11 698	4,8	11 974	7,8	11 329	9,5	11 341	9,4	11 901	7,3
	2022	12 763	4,7	12 841	5,3	12 411	6,1	12 768	6,6	12 217	7,8	11 795	4,0	12 547	5,4
	2023	14 163	11,0	14 213	10,7	12 096	-2,5	14 724	15,3	13 973	14,4	14 298	21,2	14 220	13,3

⁵ Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä.

2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2019–2023

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset yhteensä ¹ (ilman muuta varhaiskasvatustoimintaa)	2019	476 885 868	4,0	269 622 813	4,4	192 730 561	-23,9	121 466 541	3,9	146 611 648	1,3	153 287 661	2,6	1 360 605 091	-1,5
	2020	484 623 039	1,6	263 383 050	-2,3	193 951 237	0,6	120 633 121	-0,7	146 009 170	-0,4	153 704 460	0,3	1 362 304 077	0,1
	2021	490 477 834	1,2	269 454 170	2,3	199 289 418	2,8	124 779 004	3,4	149 680 348	2,5	159 840 288	4,0	1 393 521 063	2,3
	2022	485 921 863	-0,9	273 191 729	1,4	199 549 331	0,1	126 249 901	1,2	153 606 434	2,6	161 773 794	1,2	1 400 293 051	0,5
	2023	500 894 801	3,1	284 663 221	4,2	212 869 212	6,7	136 242 097	7,9	165 536 759	7,8	174 146 150	7,6	1 474 352 240	5,3
Kunnallinen varhaiskasvatus yhteensä ¹	2019	385 292 936	5,9	204 140 902	6,4	155 474 369	-25,3	82 176 419	4,6	115 636 717	2,2	108 893 110	3,0	1 051 614 453	-0,9
	2020	398 581 093	3,4	198 963 366	-2,5	155 512 759	0,0	81 615 883	-0,7	114 188 130	-1,3	110 816 523	1,8	1 059 677 752	0,8
	2021	419 077 265	5,1	214 857 252	8,0	164 193 371	5,6	85 215 453	4,4	118 451 759	3,7	117 990 080	6,5	1 119 785 180	5,7
	2022	426 216 415	1,7	214 388 893	-0,2	165 185 511	0,6	85 763 199	0,6	121 987 174	3,0	121 331 956	2,8	1 134 873 148	1,3
	2023	439 755 531	3,2	222 266 889	3,7	179 014 713	8,4	92 366 819	7,7	130 989 662	7,4	131 590 748	8,5	1 195 984 361	5,4
Kunnallinen päiväkotinä ¹	2019	372 230 082	6,6	192 444 355	7,0	151 404 556	-25,6	79 933 953	5,2	114 694 576	2,2	105 925 863	4,0	1 016 633 385	-0,6
	2020	387 998 755	4,2	188 262 663	-2,2	152 499 796	0,7	79 263 212	-0,8	113 422 300	-1,1	108 840 729	2,8	1 030 287 455	1,3
	2021	409 750 446	5,6	205 055 280	8,9	161 834 276	6,1	83 315 814	5,1	117 679 861	3,8	116 238 348	6,8	1 093 874 026	6,2
	2022	418 241 002	2,1	205 571 064	0,3	163 484 893	1,0	84 162 363	1,0	121 241 363	3,0	119 953 213	3,2	1 112 653 898	1,7
	2023	432 329 640	3,4	214 093 712	4,1	177 532 669	8,6	91 359 911	8,6	130 246 569	7,4	130 351 143	8,7	1 175 913 644	5,7
Kunnallinen perhepäivähoito ¹	2019	13 062 854	-11,0	11 696 547	-2,4	4 069 814	-13,2	2 242 466	-11,4	942 140	1,2	2 967 247	-22,8	34 981 068	-9,5
	2020	10 582 338	-19,0	10 700 703	-8,5	3 012 963	-26,0	2 352 670	4,9	765 830	-18,7	1 975 794	-33,4	29 390 297	-16,0
	2021	9 326 819	-11,9	9 801 972	-8,4	2 359 095	-21,7	1 899 639	-19,3	771 897	0,8	1 751 732	-11,3	25 911 154	-11,8
	2022	7 975 413	-14,5	8 817 829	-10,0	1 700 618	-27,9	1 600 836	-15,7	745 811	-3,4	1 378 743	-21,3	22 219 250	-14,2
	2023	7 425 890	-6,9	8 173 176	-7,3	1 482 044	-12,9	1 006 908	-37,1	743 093	-0,4	1 239 604	-10,1	20 070 716	-9,7
Hoitajan kotona tapahtuva perhepäivähoito	2019	5 580 920	-19,1	1 703 770	-7,2	2 028 261	-5,9	2 242 466	-11,4	942 140	1,2	2 301 574	-23,1	14 799 130	-14,7
	2020	4 131 098	-26,0	1 470 640	-13,7	1 571 513	-22,5	2 352 670	4,9	765 830	-18,7	1 801 906	-21,7	12 093 658	-18,3
	2021	3 455 807	-16,3	1 361 951	-7,4	1 387 056	-11,7	1 899 639	-19,3	771 897	0,8	1 567 665	-13,0	10 444 016	-13,6
	2022	2 841 336	-17,8	1 112 283	-18,3	971 993	-29,9	1 600 836	-15,7	745 811	-3,4	1 207 475	-23,0	8 479 734	-18,8
	2023	2 193 807	-22,8	999 172	-10,2	737 584	-24,1	1 006 908	-37,1	743 093	-0,4	1 043 913	-13,5	6 724 477	-20,7
Ryhmäperhepäivähoito ²	2019	7 481 933	-3,8	9 992 777	-1,5	2 041 553	-19,5	665 674	-21,4	20 181 937	-5,3
	2020	6 451 239	-13,8	9 230 063	-7,6	1 441 450	-29,4	173 888	-73,9	17 296 639	-14,3
	2021	5 871 011	-9,0	8 440 021	-8,6	972 038	-32,6	184 067	5,9	15 467 138	-10,6
	2022	5 134 077	-12,6	7 705 546	-8,7	728 625	-25,0	171 268	-7,0	13 739 516	-11,2
	2023	5 232 083	1,9	7 174 005	-6,9	744 460	2,2	195 691	14,3	13 346 239	-2,9

Vuosien 2019–2022 kustannukset on muutettu vuoden 2023 rahan arvoon julkisten menojen hintaindeksillä opetustoimelle. Lähde: Tilastokeskus 2/2024.

¹ Sisältää ICT-kustannukset Helsingin, Espoon, Turun, Tampereen ja Oulun osalta. Vantaalla ICT-kustannukset kohdistetaan koko kaupungin tietohallintoon, eivätkä ne tästä syystä ole mukana varhaiskasvatuksen kustannuksissa.

² Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

JATKUU: 2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2019–2023

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Ostopalveluna hankittu varhaiskasvatus	2019	6 144 971	-35,2	16 515 650	-1,1	2 071 291	-1,5	503 844	-19,4	3 733 290	-9,8	546 189	0,7	29 515 235	-12,1
	2020	6 777 904	10,3	15 756 948	-4,6	2 100 538	1,4	426 805	-15,3	3 576 659	-4,2	389 233	-28,7	29 028 087	-1,7
	2021	5 203 237	-23,2	14 012 452	-11,1	2 198 618	4,7	465 909	9,2	2 892 750	-19,1	580 427	49,1	25 353 393	-12,7
	2022	4 830 764	-7,2	11 458 820	-18,2	2 153 640	-2,0	512 129	9,9	2 045 402	-29,3	392 276	-32,4	21 393 030	-15,6
	2023	4 510 869	-6,6	10 877 155	-5,1	1 835 946	-14,8	298 024	-41,8	1 704 191	-16,7	2 035 418	418,9	21 261 603	-0,6
Palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus ³	2019	13 762 881	-34,0	27 739 207	6,8	12 040 725	13,4	31 119 265	7,3	84 662 078	-2,1
	2020	14 891 034	8,2	28 610 743	3,1	13 992 221	16,2	31 007 172	-0,4	88 501 169	4,5
	2021	14 622 458	-1,8	30 124 491	5,3	15 513 375	10,9	31 612 522	2,0	91 872 846	3,8
	2022	.	.	13 601 169	.	15 650 063	7,0	31 445 753	4,4	17 844 889	15,0	31 115 077	-1,6	109 656 952	19,4
	2023	.	.	17 660 964	.	18 210 215	16,4	35 372 514	12,5	21 446 554	20,2	32 230 547	3,6	124 920 793	13,9
Yksityisen hoidon tuki	2019	33 968 731	18,4	24 430 104	2,0	2 031 534	22,6	2 013 737	-18,1	3 556 896	-15,7	628 361	-32,0	66 629 362	7,6
	2020	32 171 434	-5,3	24 962 361	2,2	2 100 221	3,4	1 706 864	-15,2	3 278 910	-7,8	487 615	-22,4	64 707 405	-2,9
	2021	29 282 733	-9,0	20 498 200	-17,9	1 812 446	-13,7	1 357 297	-20,5	2 718 152	-17,1	376 034	-22,9	56 044 862	-13,4
	2022	25 911 362	-11,5	14 664 547	-28,5	1 302 692	-28,1	1 135 603	-16,3	1 988 921	-26,8	209 014	-44,4	45 212 140	-19,3
	2023	29 010 870	12,0	15 405 330	5,1	1 446 243	11,0	1 051 814	-7,4	2 190 837	10,2	129 666	-38,0	49 234 761	8,9
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä	2019	24 550 030	25,8	17 999 598	2,1	1 273 565	-33,2	1 315 378	-17,6	2 232 769	-15,8	429 026	-28,3	47 800 366	8,9
	2020	23 160 452	-5,7	18 683 601	3,8	1 364 258	7,1	1 107 246	-15,8	2 074 490	-7,1	325 342	-24,2	46 715 391	-2,3
	2021	20 995 848	-9,3	15 086 396	-19,3	1 107 567	-18,8	874 276	-21,0	1 732 544	-16,5	245 129	-24,7	40 041 760	-14,3
	2022	18 687 506	-11,0	10 654 351	-29,4	751 231	-32,2	721 368	-17,5	1 253 047	-27,7	128 606	-47,5	32 196 109	-19,6
	2023	21 306 991	14,0	10 646 881	-0,1	846 529	12,7	627 486	-13,0	1 439 820	14,9	69 570	-45,9	34 937 277	8,5
Lasten kotihoidon tuki	2019	51 479 230	-9,2	24 536 157	-5,2	19 390 486	-5,4	9 033 334	-3,3	11 644 020	-7,3	12 100 736	-8,2	128 183 963	-7,2
	2020	47 092 609	-8,5	23 700 376	-3,4	19 346 685	-0,2	8 272 826	-8,4	10 973 250	-5,8	11 003 918	-9,1	120 389 664	-6,1
	2021	36 914 600	-21,6	20 086 265	-15,2	16 462 525	-14,9	7 615 854	-7,9	10 104 313	-7,9	9 281 225	-15,7	100 464 782	-16,6
	2022	28 963 322	-21,5	19 078 299	-5,0	15 257 426	-7,3	7 393 216	-2,9	9 740 048	-3,6	8 725 470	-6,0	89 157 781	-11,3
	2023	27 617 531	-4,6	18 452 884	-3,3	12 362 095	-19,0	7 152 927	-3,3	9 205 515	-5,5	8 159 771	-6,5	82 950 723	-7,0
Lasten kotihoidon tuen kuntalisä	2019	17 393 408	-12,7	6 163 633	-7,5	3 219 866	-9,7	.	.	31 866	14,5	826 152	-9,6	27 634 925	-11,1
	2020	15 444 449	-11,2	5 746 898	-6,8	3 269 011	1,5	.	.	25 087	-21,3	750 339	-9,2	25 235 784	-8,7
	2021	8 734 649	-43,4	3 983 946	-30,7	2 166 660	-33,7	.	.	31 872	27,0	105 458	-85,9	15 022 585	-40,5
	2022	3 946 133	-54,8	3 079 055	-22,7	1 114 661	-48,6	.	.	13 415	-57,9	.	.	8 153 264	-45,7
	2023	3 455 589	-12,4	3 068 330	-0,3	0	.	.	.	22 191	65,4	.	.	6 546 110	-19,7

³ Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä. Palveluseteli otettu Espoossa käyttöön 1.8.2021.

JATKUU: 2D/1 Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen (sisältäen varhaiskasvatuksen yhteydessä järjestetyn esiopetuksen) sekä kotihoidon tuen deflatoidut kustannukset vuosina 2019–2023

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Kustannukset suhteutettuna väestöön ja läsnäolopäiviin															
<i>Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset kunnan asukasta kohden</i>	2019	729	3,1	931	2,2	824	-25,7	629	3,0	616	0,1	746	1,7	750	-2,8
	2020	738	1,1	900	-3,3	818	-0,8	621	-1,4	606	-1,6	741	-0,6	745	-0,7
	2021	745	1,0	907	0,8	833	1,9	639	3,0	613	1,2	763	2,9	756	1,5
	2022	732	-1,8	895	-1,3	822	-1,4	638	-0,2	617	0,7	764	0,1	748	-1,0
	2023	743	1,5	907	1,3	860	4,7	675	5,8	649	5,2	811	6,3	773	3,3
<i>Kunnan järjestämän ja tukeman varhaiskasvatuksen sekä kotihoidon tuen kustannukset 10kk - 6-vuotiasta kunnan asukasta kohden</i>	2019	11 912	5,3	12 248	6,3	11 585	-24,8	11 699	5,0	10 970	5,0	10 912	8,8	11 681	0,3
	2020	12 329	3,5	12 333	0,7	11 827	2,1	11 983	2,4	11 305	3,0	11 455	5,0	12 007	2,8
	2021	12 806	3,9	12 891	4,5	12 489	5,6	12 657	5,6	11 964	5,8	12 235	6,8	12 600	4,9
	2022	12 734	-0,6	12 886	0,0	12 533	0,4	12 922	2,1	12 387	3,5	12 575	2,8	12 693	0,7
	2023	13 213	3,8	13 400	4,0	13 360	6,6	14 008	8,4	13 258	7,0	13 785	9,6	13 412	5,7
<i>Kunnallisten päiväkotien kustannukset läsnäolopäivää kohden ⁴⁵</i>	2019	80	2,5	85	3,3	85	-26,9	62	-7,9	77	-0,9	82	-5,2	80	-5,3
	2020	99	23,2	.	.	97	13,3	134	115,3	96	24,7	99	20,8	123	54,2
	2021	89	-10,4	91	.	90	-6,6	64	-52,0	87	-9,9	87	-11,9	86	-29,8
	2022	91	2,6	94	3,4	.	.	68	5,7	89	2,5	125	44,4	108	24,5
	2023	88	-3,7	90	-4,6	106	.	69	1,5	93	4,6	101	-19,5	128	18,5
Kuntalisän osuus (€) yksityisen hoidon tuesta/lapsi (kahden vuoden keskiarvo) ⁶	2019	6 610		6 840		3 895		4 648		4 071		3 954		6 279	
	2020	6 478		7 388		5 340		4 804		4 400		4 042		6 540	
	2021	6 412		7 434		4 923		4 554		4 215		4 301		6 470	
	2022	5 868		6 655		.		4 523		3 570		4 019		5 902	
	2023	6 499		6 715		4 243		4 298		4 705		2 728		6 305	
Kuntalisän osuus (€) kotihoidon tuesta/lapsi (kahden vuoden keskiarvo) ⁶	2019	2 374		1 587		966		.		14		317		1 312	
	2020	2 313		1 547		1 026		.		12		338		1 303	
	2021	1 431		1 136		735		.		17		54		844	
	2022	716		962		.		.		8		.		516	
	2023	704		1 077		0		.		14		.		462	

⁴ Espoon vuoden 2020 läsnäolotiedot puuttuvat kesken vuoden toteutuneen järjestelmävaihoksen vuoksi.

⁵ Vantaan vuoden 2022 läsnäolotiedot puuttuvat kesken vuoden toteutuneen järjestelmävaihoksen vuoksi.

⁶ Vantaa: vuoden 2022 tietoja ei ole saatavilla järjestelmävaihoksen vuoksi.

2D/2 Varhaiskasvatuksen deflatoidut kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon vuosina 2019–2023⁵

Vuosien 2019–2022 kustannukset on muutettu vuoden 2023 rahan arvoon julkisten menojen hintaindeksillä opetustoimelle. Lähde: Tilastokeskus 2/2024.

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Kunnallisen varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden ¹	2019	14 264	3,8	15 316	4,2	14 596	-26,7	15 053	5,0	13 492	4,3	14 444	7,8	14 527	0,0
	2020	14 642	2,7	15 118	-1,3	15 094	3,4	15 033	-0,1	13 584	0,7	14 931	3,4	14 734	0,0
	2021	15 429	5,4	16 395	8,4	15 380	1,9	16 152	7,4	14 629	7,7	16 033	7,4	15 670	6,4
	2022	15 608	1,2	15 887	-3,1	15 541	1,0	16 243	0,6	15 197	3,9	15 333	-4,4	15 635	-0,2
	2023	16 072	3,0	16 614	4,6	16 600	6,8	17 408	7,2	16 051	5,6	17 128	11,7	16 645	6,5
Kunnallisten päiväkotien kustannukset lasta kohden ¹	2019	14 166	3,9	15 121	4,3	14 550	-27,4	15 079	5,1	13 501	4,3	14 316	7,8	14 456	-2,3
	2020	14 590	3,0	14 938	-1,2	15 115	3,9	14 947	-0,9	13 595	0,7	14 887	4,0	14 679	1,5
	2021	15 391	5,5	16 175	8,3	15 359	1,6	16 084	7,6	14 659	7,8	16 004	7,5	15 612	6,4
	2022	15 586	1,3	15 952	-1,4	15 567	1,4	16 216	0,8	15 231	3,9	15 314	-4,3	15 644	0,2
	2023	16 044	2,9	16 495	3,4	16 614	6,7	17 399	7,3	16 084	5,6	17 131	11,9	16 628	6,3
Kunnallisten päiväkotien kustannukset laskennallista lasta kohden ¹	2019	11 426	2,9	12 278	2,7	11 803	-28,3	12 597	4,4	11 139	3,6	12 082	11,5	11 887	-2,6
	2020	11 639	1,9	11 994	-2,3	11 920	1,0	12 452	-1,1	11 120	-0,2	12 352	2,2	11 913	0,2
	2021	12 164	4,5	12 840	7,1	11 912	-0,1	12 767	2,5	11 633	4,6	12 638	2,3	12 326	3,5
	2022	12 110	-0,4	12 508	-2,6	13 567	13,9	12 926	1,3	12 052	3,6	11 714	-7,3	12 479	1,2
	2023	12 502	3,2	12 998	3,9	12 900	-4,9	13 585	5,1	12 633	4,8	13 007	11,0	12 938	3,7
Kunnallisen perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden ¹	2019	17 773	4,6	19 429	3,3	16 544	7,9	14 193	0,9	12 397	-1,4	21 195	19,7	16 922	6,3
	2020	16 851	-5,2	19 177	-1,3	14 079	-14,9	18 672	31,6	12 156	-1,9	17 800	-16,0	16 456	-2,8
	2021	17 304	2,7	22 902	19,4	16 972	20,5	19 788	6,0	11 187	-8,0	18 247	2,5	17 733	7,8
	2022	16 861	-2,6	22 155	-3,3	13 391	.	17 787	-10,1	11 132	-0,5	17 234	-5,6	16 427	-7,4
	2023	17 894	6,1	20 484	-7,5	15 123	.	18 307	2,9	11 795	6,0	16 751	-2,8	16 726	1,8
Hoitajan kotona tapahtuvan perhepäivähoidon kustannukset lasta kohden	2019	19 932	2,0	15 776	-7,2	13 086	-2,9	14 193	0,9	12 397	-1,4	8 220	-3,1	13 934	-1,8
	2020	17 961	-9,9	15 319	-2,9	13 432	2,6	18 672	31,6	12 156	-1,9	7 834	-4,7	14 229	2,1
	2021	18 285	1,8	16 409	7,1	14 601	8,7	19 788	6,0	11 187	-8,0	8 295	5,9	14 761	3,7
	2022	20 009	9,4	18 538	13,0	11 571	-20,7	17 787	-10,1	11 132	-0,5	8 503	2,5	14 590	-1,2
	2023	18 750	-6,3	17 842	-3,8	11 176	-3,4	18 307	2,9	11 795	6,0	8 922	4,9	14 466	-0,9
Ryhmäperhepäivähoidon kustannukset lasta kohden ²	2019	16 444	8,0	20 228	5,4	22 435	29,2	51 206	274,9	27 578	110,7
	2020	16 209	-1,4	19 978	-1,2	14 860	-33,8	17 389	-66,0	17 109	-38,0
	2021	16 774	3,5	24 464	22,5	22 092	48,7	16 733	-3,8	20 016	17,0
	2022	15 511	-7,5	22 797	-6,8	16 945	-23,3	14 272	-14,7	17 381	-13,2
	2023	17 557	13,2	20 915	-8,3	23 264	37,3	16 308	14,3	19 511	12,3

¹ Sisältää ICT-kustannukset.

² Turussa ja Tampereella ei järjestetä kunnallista ryhmäperhepäivähoitoa.

JATKUU: 2D/2 Varhaiskasvatuksen deflatoidut kustannukset suhteutettuna kyseisen ja edeltävän vuoden joulukuussa varhaiskasvatuksessa ja kotihoidon tuella olleiden lasten keskiarvoon 2019–2023

Kustannukset, euroa		HELSINKI		ESPOO		VANTAA ³		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Ostopalveluna hankitun varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden ³	2019	19 324	32,2	15 055	11,4	.	.	16 253	-27,2	14 088	13,7	17 619	0,0	16 468	4,8
	2020	33 063	71,1	15 313	1,7	.	.	20 324	25,0	15 687	11,4	18 535	5,2	20 584	25,0
	2021	26 412	-20,1	17 472	14,1	.	.	16 640	-18,1	23 518	49,9	20 015	8,0	20 811	1,1
	2022	30 005	13,6	16 826	-3,7	.	.	17 660	6,1	17 045	-27,5	24 517	22,5	21 211	1,9
	2023	27 011	-10,0	15 673	-6,9	.	.	11 921	-32,5	17 752	4,1	4 964	-79,8	15 464	-27,1
Palvelusetelillä järjestetyn varhaiskasvatuksen kustannukset lasta kohden ⁴	2019	8 506	-42,2	11 118	6,0	9 385	1,8	9 682	10,5	9 833	-5,0
	2020	9 336	9,8	11 532	3,7	9 854	5,0	10 100	4,3	10 332	5,1
	2021	9 168	-1,8	11 740	1,8	9 996	1,4	10 110	0,1	9 229	-10,7
	2022	.	.	9 813	.	8 378	-8,6	12 317	4,9	10 731	7,4	10 044	-0,7	10 376	12,4
	2023	.	.	11 011	12,2	10 353	23,6	14 132	14,7	11 875	10,7	12 754	27,0	12 248	18,0
Yksityisen hoidon tuen kustannukset lasta kohden	2019	9 029	15,4	9 360	3,7	7 230	62,8	8 023	2,8	7 259	4,4	7 571	9,7	8 079	12,8
	2020	9 493	5,1	10 197	8,9	9 131	26,3	8 128	1,3	7 238	-0,3	6 251	-17,4	8 406	4,1
	2021	9 267	-2,4	12 724	24,8	8 238	-9,8	7 801	-4,0	7 366	1,8	10 445	67,1	9 307	10,7
	2022	8 075	-12,9	9 217	-27,6	6 324	.	7 832	0,4	5 973	-18,9	7 465	-28,5	7 481	-19,6
	2023	8 665	7,3	9 750	5,8	7 493	.	7 155	-8,6	7 852	31,5	5 638	-24,5	7 759	3,7
Kotihoidon tuen kustannukset lasta kohden	2019	7 523	3,7	6 666	5,3	5 955	-0,9	5 642	2,6	5 553	7,2	5 025	6,9	6 061	4,0
	2020	7 232	-3,9	6 325	-5,1	6 205	4,2	5 643	0,0	5 584	0,6	5 418	7,8	6 068	0,1
	2021	6 483	-10,4	6 146	-2,8	5 926	-4,5	5 583	-1,1	5 632	0,9	5 028	-7,2	5 800	-4,4
	2022	5 439	-16,1	6 089	-0,9	5 868	.	5 497	-1,6	5 518	-2,0	5 047	0,4	5 576	-3,9
	2023	6 151	13,1	7 194	18,1	5 904	.	6 427	16,9	6 460	17,1	6 461	28,0	6 433	15,4
Kustannukset varhaiskasvatusjärjestelmässä ollutta lasta kohden	2019	14 980	3,5	15 441	4,1	14 909	-24,7	14 566	5,0	13 595	6,2	13 078	9,6	14 428	-1,3
	2020	15 450	3,1	15 529	0,6	15 657	5,0	14 677	0,8	13 747	1,1	13 721	4,9	14 797	2,6
	2021	15 852	2,6	15 926	2,6	15 648	-0,1	15 357	4,6	14 622	6,4	14 547	6,0	15 325	3,6
	2022	15 686	-1,0	15 927	0,0	15 674	0,2	15 617	1,7	15 024	2,8	14 254	-2,0	15 364	0,3
	2023	16 222	3,4	16 300	2,3	16 490	5,2	16 737	7,2	15 883	5,7	15 952	11,9	16 264	5,9

³ Sopimukseen perustuva ostopalvelu päättyi Vantaalla 31.7.2016, joten kustannuksia ei voi suhteuttaa lapsimäärään vuosien 2016-2021 osalta.

⁴ Palveluseteli ei ole käytössä Helsingissä. Espoossa palveluseteli otettu käyttöön 1.8.2021.

2E Laskennalliset lapset

31.12. varhaiskasvatuksessa olevat lapset on muutettu laskennallisesti yli 3-vuotiaiksi kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa oleviksi lapsiksi seuraavilla kertoimilla:

- 1) Alle 3-vuotiaat, koko- ja osapäiväinen varhaiskasvatus: kerroin: $7/4=1,75$
- 3) 3 vuotta täyttäneet, kokopäiväinen varhaiskasvatus: kerroin: 1
- 4) 3 vuotta täyttäneet, osapäiväinen varhaiskasvatus: kerroin: $7/13=0,54$
- 5) Tukea tarvitsevien lasten määrä (tuen tarpeesta hallintopäätös) lisätään summaan sen lisäksi, että he ovat luvuissa omilla ikä- ja varhaiskasvatusaikakertoimillaan. On arvioitu, että kunnissa varataan heitä varten asetuksen mukaisen henkilöstöresurssin lisäksi keskimäärin 3 vuotta täyttäneen lapsen kokopäiväisen varhaiskasvatuspaikan edellyttämä henkilöstöresurssi.

Kertoimet johdettu päivähoitoasetuksen 1973/239 6 § mukaisista lasten ja hoito- ja kasvatushenkilöstön välisistä suhdeluvuista.

	HELSINKI	ESPOO	VANTAA	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Kunnallisessa päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevat lapset 31.12.2023							
Alle 3-vuotiaat, kokopäiväinen varhaiskasvatus	6 622	3 045	2 363	1 163	1 867	1 918	16 978
Alle 3-vuotiaat, osapäiväinen varhaiskasvatus	255	76	60	32	61	17	501
3 vuotta täyttäneet, kokopäiväinen varhaiskasvatus	19 815	9 632	8 036	3 934	6 027	5 542	52 986
3 vuotta täyttäneet, osapäiväinen varhaiskasvatus	255	226	227	122	143	132	1 105
YHTEENSÄ	26 947	12 979	10 686	5 251	8 098	7 609	71 570
Tukea tarvitsevat lapset (hallintopäätökset)	2 593	1 255	1 363	634	832	1 022	7 699
Laskennalliset lapset 31.12.2023							
Alle 3-vuotiaat, kokopäiväinen varhaiskasvatus	11 862	5 329	4 135	2 035	3 267	3 357	29 985
Alle 3-vuotiaat, osapäiväinen varhaiskasvatus	173	133	105	56	107	30	604
3 vuotta täyttäneet, kokopäiväinen varhaiskasvatus	19 815	9 632	8 036	3 934	6 027	5 542	52 986
3 vuotta täyttäneet, osapäiväinen varhaiskasvatus	138	122	123	66	77	71	597
Tukea tarvitsevat lapset (hallintopäätökset)	2 593	1 255	1 363	634	832	1 022	7 699
YHTEENSÄ	34 580	16 471	13 762	6 725	10 310	10 022	91 870
Kunnallisessa päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevat lapset 31.12.2022							
Alle 3-vuotiaat, kokopäiväinen varhaiskasvatus	6 367	2 796	2 092	1 096	1 756	1 925	16 032
Alle 3-vuotiaat, osapäiväinen varhaiskasvatus	123	87	186	47	70	16	529
3 vuotta täyttäneet, kokopäiväinen varhaiskasvatus	20 037	9 661	7 876	3 918	6 008	5 596	53 096
3 vuotta täyttäneet, osapäiväinen varhaiskasvatus	308	343	348	129	126	296	1 550
YHTEENSÄ	26 835	12 887	10 502	5 190	7 960	7 833	71 207
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	2 976	1 544	.	523	788	1 088	6 919
Laskennalliset lapset 31.12.2022							
Alle 3-vuotiaat, kokopäiväinen varhaiskasvatus	11 142	4 893	3 661	1 918	3 073	3 369	28 056
Alle 3-vuotiaat, osapäiväinen varhaiskasvatus	215	152	326	82	123	28	926
3 vuotta täyttäneet, kokopäiväinen varhaiskasvatus	20 037	9 661	7 876	3 918	6 008	5 596	53 096
3 vuotta täyttäneet, osapäiväinen varhaiskasvatus	166	185	188	70	68	160	837
Erityistä tukea tarvitsevat lapset	2 976	1 544	.	523	788	1 088	6 919
YHTEENSÄ	34 537	16 435	12 050	6 511	10 060	10 241	89 834
Laskennalliset lapset/Kunnallisessa päiväkodissa varhaiskasvatuksessa olevat lapset							
31.12.2023	1,28	1,27	1,29	1,28	1,27	1,32	1,28
31.12.2022	1,29	1,28	1,15	1,25	1,26	1,31	1,26
Laskennalliset lapset, kahden edellisen vuoden keskiarvo							
Vuosien 2022 ja 2023 keskiarvo	34 559	16 453	12 906	6 618	10 185	10 131	90 852

3A Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö 31.12.2023

	HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt	Työntekijät	Varahenkilöt
Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna.														
KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN HENKILÖSTÖ ERI TEHTÄVISSÄ														
Päiväkoteissa työskentelevä henkilöstö yht.	5 225,0	144,0	2 767,0	235,0	2 522,7	40,0	1 524,0	95,0	1 719,0	107,0	1 990,9	0,0	15 551,6	621,0
Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö yht.	4 843,0	144,0	2 513,0	230,0	2 087,0	40,0	1 256,0	90,0	1 544,5	107,0	1 549,9	0,0	13 793,4	611,0
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	95,0	0,0	29,0	0,0	41,0	0,0	26,0	0,0	8,0	0,0	Alle 5	0,0	204,0	0,0
Varhaiskasvatuksen opettaja	2 235,0	0,0	1 211,0	0,0	958,0	0,0	556,0	Alle 5	600,5	47,0	715,0	0,0	6 275,5	Alle 52
Varhaiskasvatuksen sosionomi	51,0	0,0	8,0	0,0	22,0	0,0	17,0	0,0	31,0	0,0	16,0	0,0	145,0	0,0
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	2 462,0	144,0	1 265,0	230,0	1 066,0	40,0	631,0	85,0	905,0	60,0	813,9	0,0	7 142,9	559,0
Muu kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,0	0,0
Muu henkilöstö yht.	382,0	0,0	254,0	Alle 5	435,7	0,0	268,0	Alle 5	174,5	0,0	243,9	0,0	1 758,1	Alle 5
Lapsiryhmää avustava henkilöstö	287,0	0,0	154,0	Alle 5	346,0	0,0	117,0	0,0	142,5	0,0	210,2	0,0	1 256,7	Alle 5
Avustajat, joilla erityispäivähoidon peruste (oma henkilöstö)	254,0	0,0	80,0	0,0	64,0	0,0	117,0	0,0	142,5	0,0	210,2	0,0	867,7	0,0
Avustajat, joilla erityispäivähoidon peruste (vuokrattu henkilöstö)	33,0	0,0	56,0	Alle 5	282,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	371,0	Alle 5
Muut	0,0	0,0	18,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	18,0	0,0
Muut työntekijät	95,0	0,0	17,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	32,0	0,0	Alle 5	0,0	Alle 149	0,0
Oppisopimuskoulutuksessa olevat	51,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	51,0	0,0
Muut työntekijät	44,0	0,0	17,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	32,0	0,0	Alle 5	0,0	Alle 98	0,0
Taidepedagogit	0,0	0,0	0,0	0,0	12,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	12,7	0,0
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja lasten tukemisen tehtävässä	0,0	0,0	22,0	0,0	77,0	0,0	19,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	118,0	0,0
Puhtauspalvelujen (siivous- ja tekstiilihuollon) henkilöstö	0,0	0,0	61,0	0,0	0,0	0,0	132,0	Alle 5	0,0	0,0	28,7	0,0	221,7	Alle 5
PERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ ERI TEHTÄVISSÄ														
Perhepäivähoidon henkilöstö yht.	130,0	0,0	104,0	0,0	26,0	0,0	14,0	Alle 5	18,0	0,0	29,3	0,0	326,3	Alle 5
Kotona tapahtuva perhepäivähoito yht.	40,0	0,0	15,0	0,0	17,0	0,0	14,0	Alle 5	18,0	0,0	24,3	0,0	128,3	Alle 5
Perhepäivähoitaja	35,0	0,0	15,0	0,0	17,0	0,0	14,0	Alle 5	18,0	0,0	24,3	0,0	123,3	Alle 5
Kolmiperhepäivähoitaja	A	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Alle 5	0,0
Ryhmäperhepäivähoito yht.	90,0	0,0	89,0	0,0	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Alle 5	0,0	Alle 198	0,0
Ryhmäperhepäivähoitaja	90,0	0,0	10,0	0,0	9,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Alle 5	0,0	Alle 114	0,0
Lastentarhanopettaja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lastenhoitaja	0,0	0,0	79,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Alle 5	0,0	Alle 84	0,0
Avustaja	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
VARHAISKASVATUKSEN JOHTAMISEN JA TUKEMISEN HENKILÖSTÖ														
Johtamisen ja tukemisen henkilöstö yht.	435,0	0,0	477,0	0,0	166,0	0,0	188,0	0,0	87,0	0,0	219,7	0,0	1 572,7	0,0
Päiväkodin johtaja, hallinnollinen (kaikki yhteensä)	171,0	0,0	114,0	0,0	90,0	0,0	49,0	0,0	42,0	0,0	56,8	0,0	522,8	0,0
joista maisterin tutkinnon suorittaneet	33,0	0,0	8,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0	8,0	0,0	14,0	0,0	73,0	0,0
Perhepäivähoidon ohjaaja	Alle 5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Alle 5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0
Varhaiskasvatuksen erityisopettajat lasten tukemisen lisäresursseina yhteensä	123,0	0,0	93,0	0,0	71,0	0,0	26,0	0,0	45,0	0,0	62,3	0,0	420,3	0,0
Varhaiskasvatuksen erityisopettajat, aluevastuu	22,0	0,0	15,0	0,0	14,0	0,0	0,0	0,0	45,0	0,0	52,3	0,0	148,3	0,0
Varhaiskasvatuksen erityisopettajat, pienaluevastuu	101,0	0,0	78,0	0,0	57,0	0,0	26,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0	272,0	0,0
Varhaiskasvatuksen opettajat, tuki nimetyille lapsille	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettajat	16,0	0,0	38,0	0,0	5,0	0,0	16,0	0,0	0,0	0,0	7,0	0,0	82,0	0,0
Oman äidinkielen opettajat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	Alle 5	0,0	Alle 5	0,0
Muu erityishenkilöstö		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	6,5	0,0	11,5	0,0
Työntekijät hankerahoituksella	120,0	0,0	232,0	0,0	0,0	0,0	87,0	0,0	0,0	0,0	82,1	0,0	521,1	0,0

3B/1 Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2019–2023 (kunnalliset päiväkodit, johtajat ja kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö)¹

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Hallinnolliset päiväkodin johtajat	2019	174		116		91		54		40		56		531	
	2020	178		116		92		50		40		54		530	
	2021	175		117		89		50		40		54		525	
	2022	173		116		87		48		42		56		522	
	2023	171		114		90		49		42		57		523	
PÄIVÄKOTIEN KASVATUS-, OPETUS- JA HOITOHENKILÖSTÖ															
Varhaiskasvatuksen erityisopettajat ²	2019	93		33		39		27		Alle 5		0		Alle 197	
	2020	93		33		39		27		0		0		192	
	2021	91		31		39		27		0		0		188	
	2022	91		30		39		27		0		0		187	
	2023	95		29		41		26		8		Alle 5		Alle 204	
Varhaiskasvatuksen opettajat	2019	1 807	42,7	1 006	44,3	762	15,1	477	26,2	528	2,0	624	7,1	5 203	26,8
	2020	2 041	12,9	1 064	5,8	793	4,2	506	6,1	557	5,5	667	6,8	5 628	8,2
	2021	2 055	0,7	1 169	9,9	800	0,8	509	0,6	575	3,3	702	5,2	5 810	3,2
	2022	2 121	3,2	1 134	-3,0	845	5,6	542	6,5	591	2,7	756	7,7	5 988	3,1
	2023	2 235	5,4	1 211	6,8	958	13,4	556	2,6	601	1,7	715	-5,5	6 276	4,8
Varhaiskasvatuksen opettajien osuus (%) kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstöstä	2019	44,8		46,9		46,7		48,2		0,0		45,7		0,0	
	2020	46,6		49,6		47,4		49,4		38,9		47,0		46,6	
	2021	47,6		51,2		47,4		47,6		39,4		50,1		47,6	
	2022	47,5		51,9		49,3		45,4		40,2		47,9		47,6	
	2023	48,6		49,5		48,4		47,0		40,2		0,0		0,0	

¹ Henkilöstötiedot ovat ilman varahenkilöiden lukumäärää.

**JATKUU: 3B/1 Kunnallisen varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2019–2023 (kunnalliset päiväkodit, johtajat ja kasvatus-, opetus- ja hoito-
henkilöstö) ¹**

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat	2019	2 341	16,5	1 176	8,6	912	-2,8	542	-7,7	838	2,4	742	5,1	6 551	6,7
	2020	2 450	4,7	1 114	-5,3	922	1,1	546	0,7	875	4,4	752	1,3	6 659	1,6
	2021	2 361	-3,6	1 144	2,7	930	0,9	551	0,9	883	0,9	699	-7,0	6 568	-1,4
	2022	2 440	3,3	1 077	-5,9	908	-2,3	659	19,6	877	-0,7	822	17,6	6 783	3,3
	2023	2 462	0,9	1 265	17,5	1 066	17,3	631	-4,2	905	3,2	814	-1,0	7 143	5,3
Muu kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstö	2019	0		0		0		Alle 5		Alle 5		Alle 5		Alle 5	
	2020	0		0		Alle 5		0		Alle 5		0		Alle 10	
	2021	0		0		0		38		Alle 5		0		Alle 43	
	2022	0		0		0		24		0		0		24	
	2023	0		0		0		26		0		0		26	
KASVATUS-, OPETUS- JA HOITOHENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2019	4 241	..	2 215	..	1 712	..	1 046	..	1 366	..	1 367	..	11 946	..
	2020	4 584	8,1	2 211	-0,2	1 754	2,5	1 079	3,2	1 432	4,8	1 419	3,8	12 478	4,5
	2021	4 507	-1,7	2 344	6,0	1 769	0,8	1 125	4,3	1 458	1,9	1 401	-1,3	12 604	1,0
	2022	4 652	3,2	2 241	-4,4	1 792	1,3	1 252	11,3	1 468	0,7	1 578	12,7	12 983	3,0
	2023	4 792	3,0	2 505	11,8	2 065	15,2	1 239	-1,0	1 514	3,1	1 529	-3,1	13 643	5,1
Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön varahenkilöitä yhteensä	2019	90		205		Alle 5		56		75		0		Alle 431	..
	2020	93		212		0		50		79		0		434	0,0
	2021	99		218		0		50		81		95		543	25,1
	2022	120		228		0		87		113		0		548	0,9
	2023	144		230		40		87		107		0		608	10,9
Kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön osuus (%) päiväkodin henkilöstöstä	2019	89,1		90,4		87,4		83,5		90,5		85,8		88,3	
	2020	89,8		90,3		88,6		84,1		90,5		88,6		89,1	
	2021	89,5		88,1		88,6		83,3		91,2		88,1		88,6	
	2022	92,8		88,5		82,9		82,7		93,1		86,9		88,8	
	2023	91,7		90,5		81,9		81,3		88,0		76,8		86,6	
Laskennallisia lapsia kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöä kohden	2019	7,7		7,1		7,5		6,1		7,5		6,4		7,2	
	2020	7,3		7,1		7,3		5,9		7,1		6,2		7,0	
	2021	7,5		6,8		7,7		5,8		6,9		6,6		7,1	
	2022	7,4		7,3		.		5,2		6,9		6,5		6,9	
	2023	7,2		6,6		6,7		5,4		6,8		6,6		6,7	

¹ Henkilöstötiedot ovat ilman varahenkilöiden lukumäärää.

3B/2 Kunnallisen varhaiskasvatuksen muu henkilöstö vuosina 2019–2023¹

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI	ESPOO	VANTAA ²	TURKU	TAMPERE	OULU	KUUSIKKO
Avustajat (erityispäivähoidon peruste)	2019	195	152	154	62	108	157	828
	2020	223	149	136	82	124	145	859
	2021	217	149	143	102	107	150	867
	2022	256	172	278	117	93	189	1 105
	2023	287	136	346	117	143	210	1 239
<i>Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevia lapsia (hallintopäätös tuen tarpeesta) erityis- tmv. avustajaa kohden</i>	2023	8,7	8,6	3,8	4,6	4,8	4,2	5,7
Muut lapsiryhmän avustajat	2019	0	0	0	0	7	0	7
	2020	0	0	0	5	18	0	23
	2021	0	68	0	0	20	0	88
	2022	0	0	0	0	0	0	0
	2023	0	18	0	0	0	0	18
Puhtauspalvelujen (siivous- ja tekstiilihuolto) henkilöstö	2019	204	59	0	144	Alle 5	32	Alle 444
	2020	204	62	0	117	0	31	414
	2021	182	58	0	123	0	30	393
	2022	0	56	0	132	0	31	219
	2023	0	61	0	132	0	29	222
Avustaminen ja puhtauspalvelut yhteensä	2019	399	211	154	206	115	189	1 274
	2020	427	211	136	204	142	176	1 296
	2021	399	275	143	225	127	180	1 349
	2022	256	228	278	249	93	219	1 323
	2023	287	215	346	249	143	239	1 478
Muut työntekijät ²	2019	121	23	94	0	23	33	295
	2020	96	27	87	0	7	6	223
	2021	111	39	84	0	12	10	256
	2022	77	56	87	5	0	13	238
	2023	95	39	90	19	32	Alle 5	Alle 280
KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN MUU HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2019	520	234	248	206	138	223	1 569
	2020	523	238	222	204	149	183	1 519
	2021	510	314	227	225	139	190	1 604
	2022	333	284	365	254	93	233	1 562
	2023	382	254	436	268	175	239	1 753

¹ Henkilöstötiedot ovat ilman varahenkilöiden lukumäärää.

² Sisältää myös taidepedagogit sekä oppimisen ja kasvun tuen lastenhoitajat.

JATKUU: 3B/2 Kunnallisen varhaiskasvatuksen muu henkilöstö vuosina 2019–2023¹³

KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN KOKO HENKILÖSTÖ		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
KUNNALLISTEN PÄIVÄKOTIEN KOKO HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2019	4 761	17,3	2 449	19,8	1 960	2,6	1 253	4,6	1 509	6,7	1 592	9,9	13 525	12,0
	2020	5 107	7,3	2 449	0,0	1 981	1,1	1 283	2,4	1 583	4,9	1 601	0,6	14 004	3,5
	2021	5 033	-1,4	2 660	8,6	1 995	0,7	1 350	5,2	1 599	1,0	1 591	-0,7	14 228	1,6
	2022	5 012	-0,4	2 532	-4,8	2 163	8,4	1 513	12,1	1 576	-1,5	1 817	14,2	14 612	2,7
	2023	5 225	4,2	2 767	9,3	2 523	16,6	1 524	0,7	1 719	9,1	1 991	9,6	15 749	7,8

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI		ESPOO		VANTAA		TURKU		TAMPERE		OULU		KUUSIKKO	
			Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)		Muutos (%)
VARHAISKASVATUKSEN TUKEMISEN ERITYISHENKILÖSTÖ															
Varhaiskasvatuksen erityisopettajat lasten tukemisen lisäresurssina	2021	113	.	78	.	35	.	25	.	50	.	29	.	330	.
	2022	112	-0,9	84	7,7	46	30,0	25	0,0	54	8,0	50	75,5	371	12,5
	2023	123	9,8	93	10,7	71	56,0	26	4,0	45	-16,7	62	23,7	420	13,3
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevat lapset ⁴ /varhaiskasvatuksen erityisopettajat lisäresurssina	2021	240,4		168,0		305,0		211,0		161,9		256,4		217,4	
	2022	243,8		158,2		.		211,2		148,6		157,1		195,3	
	2023	222,5		143,8		151,9		204,1		181,4		123,3		172,9	

³ Vantaa: Osaa vuoden 2022 tiedoista ei ole saatavilla järjestelmävirheen vuoksi.

⁴ Kerholapset eivät ole mukana.

3B/3 Kunnallisessa perhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2019–2023

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (%)
Perhepäivähoitajat	2019	76	-19,1	31	-22,5	44	-8,3	46	7,0	22	0,0	35	-34,0	254	-15,3
	2020	63	-17,1	30	-3,2	35	-20,5	36	-21,7	18	-18,2	26	-25,7	208	-18,1
	2021	54	-14,3	25	-16,7	27	-22,9	31	-13,9	18	0,0	27	3,8	182	-12,5
	2022	42	-22,2	17	-32,0	25	-7,4	28	-9,7	19	5,6	20	-25,9	151	-17,0
	2023	35	-16,7	15	-11,8	17	-32,0	14	-50,0	18	-5,3	24	21,5	123	-18,3
Kolmiperhepäivähoitajat	2019	5		0		0		Alle 5		0		6		Alle 16	
	2020	Alle 5		0		0		Alle 5		0		5		Alle 15	
	2021	Alle 5		0		0		Alle 5		0		0		Alle 10	
	2022	Alle 5		0		0		Alle 5		0		0		Alle 10	
	2023	Alle 5		0		0		0		0		0		Alle 5	
KOTONA TAPAHTUVAN PERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2019	81	-19,8	31	-22,5	44	-8,3	48	4,3	22	0,0	41	-30,5	267	-15,5
	2020	65	-19,8	30	-3,2	35	-20,5	38	-20,8	18	-18,2	28	-31,7	214	-19,9
	2021	56	-13,8	25	-16,7	27	-22,9	32	-15,8	18	0,0	27	-3,6	185	-13,6
	2022	44	-21,4	17	-32,0	25	-7,4	32	-1,6	19	5,6	20	-25,9	157	-15,4
	2023	36	-18,2	15	-11,8	17	-32,0	14	-55,6	18	-5,3	24	21,3	124	-20,6
Lapsia kotona tapahtuvassa perhepäivähoidossa hoitajaa kohden	2019	3,5		3,5		3,5		3,3		3,5		3,1		3,4	
	2020	3,5		3,2		3,3		3,3		3,5		3,6		3,4	
	2021	3,4		3,3		3,5		3,0		3,8		3,1		3,3	
	2022	3,2		3,5		.		2,9		3,5		3,4		3,3	
	2023	3,3		3,7		3,9		3,9		3,5		2,6		3,4	

JATKUU: 3B/3 Kunnallisessa perhepäivähoidossa järjestetyn varhaiskasvatuksen henkilöstö vuosina 2019–2023¹

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (%)
Ryhmäperhepäivähoitajat	2019	123		33		18		0		0		5		Alle 178	
	2020	117		28		18		0		0		5		Alle 167	
	2021	103		20		16		0		0		5		Alle 144	
	2022	97		14		6		0		0		5		Alle 122	
	2023	90		10		9		0		0		5		Alle 114	
Muu ryhmäperhepäivähoidon kasvatushenkilöstö	2019	0		96		Alle 5		0		0		Alle 5		102	
	2020	0		89		8		0		0		Alle 5		Alle 102	
	2021	0		65		6		0		0		Alle 5		Alle 76	
	2022	0		76		Alle 5		0		0		Alle 5		78	
	2023	0		79		0		0		0		Alle 5		Alle 84	
RYHMÄPERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2019	123		129		22		0		0		Alle 5		Alle 279	
	2020	117		117		26		0		0		5		265	
	2021	103		85		22		0		0		5		215	
	2022	97		90		7		0		0		Alle 5		Alle 199	
	2023	90		89		9		0		0		Alle 5		Alle 193	
Lapsia ryhmäperhepäivähoidossa hoitajaa kohden	2019	3,7		3,8		4,2		.		.		4,3		3,8	
	2020	3,4		3,9		3,8		.		.		2,0		3,7	
	2021	3,4		4,1		2,0		.		.		2,2		3,5	
	2022	3,4		3,8		.		.		.		4,0		3,7	
	2023	3,3		3,9		3,6		.		.		4,0		3,6	
VARHAISKASVATUKSEN TUKEMISEN ERITYISHENKILÖSTÖ															
PERHEPÄIVÄHOIDON OHJAAJAT (Henkilöt, joiden vastuulla on vain perhepäivähoitoa. Johtajat, joiden vastuulla on perhepäivähoitoa ja muita hoitomuotoja, sisältyvät hallinnollisten päiväkodin johtajien määrään)	2019	7		Alle 5		0		Alle 5		0		0		11	
	2020	5		Alle 5		0		Alle 5		0		0		9	
	2021	Alle 5		Alle 5		0		Alle 5		0		0		7	
	2022	Alle 5		0		0		Alle 5		0		0		Alle 5	
	2023	Alle 5		0		0		Alle 5		0		0		Alle 5	
KUNNALLISEN PERHEPÄIVÄHOIDON KOKO HENKILÖSTÖ															
KUNNALLISEN PERHEPÄIVÄHOIDON HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2019	211	-17,9	160	-9,1	66	-22,9	48	0,0	22	0,0	41	-46,8	548	-17,7
	2020	187	-11,4	147	-8,1	61	-7,8	38	-20,8	18	-18,2	33	-19,5	484	-11,7
	2021	159	-15,0	110	-25,2	49	-19,0	32	-15,8	18	0,0	32	-3,0	400	-17,3
	2022	141	-11,3	107	-2,7	32	-34,7	32	-1,6	19	5,6	20	-37,5	351	-12,4
	2023	126	-10,6	104	-2,8	26	-18,8	14	-55,6	18	-5,3	24	21,3	312	-10,9

¹Vantaa: Osa vuoden 2022 tiedoista ei ole saatavilla järjestelmävaihdoksen vuoksi.

3B/4 Kunnallisen varhaiskasvatuksen koko henkilöstö vuosina 2019–2023¹³

Henkilöstö täysiaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna. Lukumäärät on pyöristetty kokonaisluvuiksi.		HELSINKI	Muutos (%)	ESPOO	Muutos (%)	VANTAA	Muutos (%)	TURKU	Muutos (%)	TAMPERE	Muutos (%)	OULU	Muutos (%)	KUUSIKKO	Muutos (%)
KUNNALLISEN VARHAISKASVATUKSEN HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ															
KUNNALLISEN VARHAISKASVATUKSEN KOKO HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	2019	4 972	15,2	2 611	17,6	2 026	1,5	1 303	4,6	1 531	6,5	1 596	4,6	14 039	10,2
	2020	5 294	6,5	2 597	-0,5	2 041	0,8	1 324	1,6	1 601	4,5	1 634	2,4	14 491	3,2
	2021	5 195	-1,9	2 771	6,7	2 044	0,2	1 385	4,6	1 617	1,0	1 623	-0,7	14 635	1,0
	2022	5 155	-0,8	2 639	-4,8	2 195	7,4	1 547	11,7	1 595	-1,4	1 840	13,4	14 970	2,3
	2023	5 353	3,8	2 871	8,8	2 549	16,1	1 540	-0,4	1 737	8,9	2 018	9,7	16 068	7,3
Kunnallisen varhaiskasvatuksen yksikköjohtajat (hallinnolliset ja lapsiryhmässä työskentelevät sekä perhepäivähoidon ohjaajat yhteensä)	2019	194		118		99		56		44		56		567	
	2020	199		120		96		63		45		54		577	
	2021	178		118		89		53		40		54		532	
	2022	175		116		87		50		42		56		526	
	2023	173		114		90		51		42		57		527	
Lapsia ² /kunnallisen varhaiskasvatuksen yksikköjohtaja	2019	143,1		116,6		111,2		99,3		198,8		149,4		132,6	
	2020	139,6		112,4		109,7		87,4		189,3		147,8		127,9	
	2021	155,0		113,5		122,5		101,1		204,8		144,4		137,6	
	2022	156,0		114,5		.		105,6		191,1		142,0		137,8	
	2023	158,2		117,4		119,8		104,0		194,3		135,3		166,4	
Henkilökuntaa /kunnallisen varhaiskasvatuksen yksikköjohtaja	2019	25,6		22,1		20,5		23,3		34,8		28,4		24,8	
	2020	26,6		21,6		21,3		21,0		35,6		30,1		25,1	
	2021	29,2		23,5		23,0		26,1		40,4		30,0		27,5	
	2022	29,5		22,8		.		30,9		38,0		33,0		28,5	
	2023	30,9		25,2		28,3		30,2		41,4		35,5		36,8	

¹ Henkilöstötiedot ovat ilman varahenkilöiden lukumäärää.

² Kerholapset eivät ole mukana.

³ Vantaa: Osaa vuoden 2022 tiedoista ei ole saatavilla järjestelmävaihdoksen vuoksi.

Liite 5 Varhaiskasvatuksen asiantuntijatyöryhmän jäsenet

Työryhmän puheenjohtaja

Mikko Mäkelä

Varhaiskasvatuksen johtaja
Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimiala
Varhaiskasvatuksen palvelualue
mikko.makela@vantaa.fi

Helsinki

Miia Kemppi

Varhaiskasvatusjohtaja
Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Varhaiskasvatus ja esiopetus
miia.kemppi@hel.fi

Maija Ärling

Controller
Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Hallinto- ja tukipalvelut
maija.arling@hel.fi

Marika Wegelius

Suunnittelija
Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Hallinto- ja tukipalvelut
marika.wegelius@hel.fi

Petteri Räisänen

Erityissuunnittelija
Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Varhaiskasvatus ja esiopetus
petteri.j.raisanen@hel.fi

Sirpa Seppälä

HR-asiantuntija
Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Henkilöstöresurssipalvelut
sirpa.seppala@hel.fi

Paula Jalo

Senior HR-partner
Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Henkilöstöpalvelut
paula.jalo@hel.fi

Espoo

Virpi Mattila

Varhaiskasvatuksen johtaja
Espoon kasvun ja oppimisen toimiala
Suomenkielinen varhaiskasvatus
virpi.mattila@espoo.fi

Anne Peltonen (29.2.2024 asti)

Erityissuunnittelija
Espoon kasvun ja oppimisen toimiala
Suomenkielinen varhaiskasvatus
anne.peltonen@espoo.fi

Maija Koiso-Kanttila (1.3.2024 alkaen)

Erityissuunnittelija
Espoon kasvun ja oppimisen toimiala
Suomenkielinen varhaiskasvatus
maija.koiso-kanttila@espoo.fi

Jaana Turunen

Taloussuunnittelija
Espoon kasvun ja oppimisen toimiala
Esikunta
jaana.m.turunen@espoo.fi

Maija Koiso-Kanttila (29.2.2024 asti)

Suunnittelija
Espoon kasvun ja oppimisen toimiala
Suomenkielinen varhaiskasvatus
maija.koiso-kanttila@espoo.fi

Hannele Savioja (1.3.2024 alkaen)

Suunnittelija
Espoon kasvun ja oppimisen toimiala
Suomenkielinen varhaiskasvatus
hannele.savioja@espoo.fi

Vantaa**Helena Bastman**

Taloussuunnittelija
Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimiala
Varhaiskasvatuksen palvelualue
helena.bastman@vantaa.fi

Sari Ekholm

Controllor-asiantuntija
Vantaan kasvatuksen ja oppimisen toimiala
Varhaiskasvatuksen palvelualue
sari.ekholm@vantaa.fi

Turku**Vesa Kulmala**

Palvelualuejohtaja
Turun sivistystoimiala
Varhaiskasvatuspalvelut
vesa.kulmala@turku.fi

Kirsi Kanninen

Talousasiantuntija
Turun konsernihallinto
Yhteiset palvelut, talouspalvelut
kirsi.kanninen@turku.fi

Anne Koivisto

Järjestelmäasiantuntija
Turun konsernihallinto
Yhteiset palvelut
anne.ma.koivisto@turku.fi

Satu Leppänen

Palvelupäällikkö
Turun sivistystoimiala
Varhaiskasvatuspalvelut
satu.leppanen@turku.fi

Emmi Valkonen

henkilöstösuunnittelupäällikkö
Turun konsernihallinto
henkilöstöasioiden ohjaus
emmi.valkonen@turku.fi

Tampere**Elli Rasimus**

Varhaiskasvatusjohtaja
Tampereen kaupungin sivistyspalvelut
Varhaiskasvatus ja perusopetus
elli.rasimus@tampere.fi

Henrik Hiekkataipale

Suunnittelija
Tampereen kaupungin sivistyspalvelut
Varhaiskasvatus ja perusopetus
henrik.hiekkataipale@tampere.fi

Heli Rautanen

Palvelupäällikkö
Tampereen kaupungin sivistyspalvelut
Varhaiskasvatus ja perusopetus
heli.rautanen@tampere.fi

Katri Mantere

Asiakaspalvelupäällikkö
Tampereen kaupungin sivistyspalvelut
Varhaiskasvatus ja perusopetus
katri.mantere@tampere.fi

Oulu**Pirjo Koret**

Varhaiskasvatusjohtaja
Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut
Varhaiskasvatuspalvelut
pirjo.koret@ouka.fi

Anne Jokiniemi

Toimialakoordinaattori
Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut
Varhaiskasvatuspalvelut
anne.jokiniemi@ouka.fi

Paula Karvonen

Konsernicontroller
Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut
Varhaiskasvatuspalvelut
paula.karvonen@ouka.fi

Sari Nyberg

Varhaiskasvatuksen erityisasiantuntija
Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut
Varhaiskasvatuspalvelut
sari.nyberg@ouka.fi

Nina Haukipuro

Henkilöstöasiantuntija
Oulun sivistys- ja kulttuuripalvelut
Henkilöstöpalvelut
nina.haukipuro@ouka.fi

Työryhmän sihteeri**Nora Tanner**

Projektitutkija
Helsingin kaupunki
Strategiaosasto / Kaupunkitieto
nora.tanner@hel.fi

